

Erdészeti és faipari **HÍRADÓ**

XVII. évfolyam 1. szám, 2007. március

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

A tartalomból:

Középfokú hatósági
szervezetünk átalakulása

*

Az EFDSz Emlékérem
kitüntetettjei

*

Ismét napirenden: fából
áramot, vagy forgácslapot?

*

Változások a
Nyugat-Magyarországi
Egyetemen

*

Nem az iskolának, hanem
az életnek tanulnak

*

Fókuszban: a bioenergetika
Gödöllőn

*

25. Agro + Mashexpo

*

Az ásványok világa

*

Hírek

Címképünk: *Ilyen lett...* a Nyugat-Magyarországi Egyetem soproni kampuszában a rektori /fő-/ épület homlokzata, amelyet a nagyarányú épületfelújítási munkálatok során csaknem teljesen az 1945 előtti állapotnak megfelelően állítottak helyre, többek között már valószínűleg a magyar erdőmérnök képzés 200 éves évfordulójának megünneplésére való készülés jegyében.

Hátsó borítónk: *Ilyen volt ...* a címképen bemutatott rizalit a renoválás előtt. Szembetűnő a homlokzat eddigi lecsupaszított, sivár képe.

(A képeket a „Vivat Academia” c. egyetemi lap főszerkesztője, Hargitai Gábor úr bocsátotta rendelkezésünkre, amiért ezen a helyen is köszönetet mondunk.)

Középfokú hatósági szervezetünk átalakulása

Amint az szakmai körünkben már közismert, erdészeti középfokú hatóságunk, az *Állami Erdészeti Szolgálat* tíz év fennállás után megszűnt önálló szervezet lenni és az államháztartás hatékony működését elősegítő szervezeti átalakításokról és azokat megalapozó intézkedésekről szóló 2118/2006.(VI. 30.) sz. Kormányhatározat 7. pontja b/ alpontjának, illetve az ennek alapján az agrárszakigazgatásban végrehajtandó változásokra vonatkozó koncepciónak megfelelően *beolvasztásra került* a 2007. január 1.-el felállított *Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatalba* /röviden: MgSzH/.

Az MgSzH az ÁESz általános jogutódaként átvette annak feladatait. A beolvasztás bizonyos szervezeti és személyi konzekvenciákkal is járt. *A volt ÁESz Központ az MgSzH Központ Erdészeti Igazgatóságaként működik tovább.* Területi igazgatóságai pedig az MgSzH egy-egy főigazgató által irányított megyei hivatalainak erdészeti igazgatóságaként.

*

Az MgSzH Központjának felépítését és azon belül az Erdészeti Igazgatóság helyzetét és felépítését *a középső dupla oldalunkon elhelyezett két organogram* szemlélteti.

Hangsúlyozzuk azonban, hogy a szervezeti ábrák még *nem* a végleges, hanem a lapzártánk idején, február közepén fennállt állapotot tükrözik, s a továbbiakban esetleg még változhatnak!

Úgy gondoltuk azonban, hogy szakszervezeti tagságunk gyors tájékoztatása érdekében ezt a helyzetet is érdemes és szükséges bemutatni.

*

A Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központjának elnöke *Madari Jenő*; címe: 1024 Budapest, Keleti Károly utca 24.

(A Központ szervezetén belül az Ellenőrzési Önálló Osztály vezetője Kolozsvári Ákos okl. erdőmérnök, a megszűnt ÁESz gazdasági főigazgató-helyettese.)

A jelenleg változatlanul a korábbi helyén, a Budapest, V. ker., Széchenyi utca 14. szám alatt működő Erdészeti Igazgatóság Központja a három elnökhelyettes közül a természeti és genetikai erőforrásokért felelős elnökhelyettes irányítása alá tartozik, aki *Lajkó Lajos*.

Az **Erdészeti Igazgatóság** vezetője *Wisnovszky Károly* igazgató, akinek két helyettese van.

Az erdőfenntartási és -szabályozási igazgatóhelyettes *Kolozs László*. Irányítása alá a Központ következő három osztálya tartozik:

- Erdőleltározási, Erdővédelmi és Szabályozási Osztály, vezetője Kolozs László.
- Regionális és Zöldövezeti Tervező Osztály, vezetője Fecser István.

- Nyilvántartási és Térképészeti Osztály, vezetője Kopányi Imre.

Az erdőfelügyeleti igazgatóhelyettes *Ali Tamás*, akinek a következő négy központi osztály tartozik az irányítása alá:

- Erdőfelügyeleti és Területrendezési Osztály, vezetője Szalai Károly.
- Pályázatkezelési és Támogatási Osztály, vezetője Ali Tamás.
- Hatósági Osztály, vezetője Mihálffy Imre dr.
- Statisztikai, Elemzési és Fejlesztési Osztály, vezetője Dézsma György.

*

A területi szervek a következők.

Bács-Kiskun Megyei Mg. Szakig. Hivatal, Kecskemét.

Főigazgató: dr. Molnár Zoltán.

Erdészeti Igazgatóság vez.: Spiegl János ig.

Baranya Megyei Mg. Szakig. Hivatal, Pécs.

Főigazgató: Tóth Sándor.

Erdészeti Igazgatóság vez.: Varga Tamás ig.

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Mg. Szakig. Hivatal, Miskolc.

Főigazgató: Orosz István.

Erdészeti Igazgatóság vez.: Csomós János ig.

Fővárosi és Pest Megyei Mg. Szakig. Hivatal, Budapest.

Főigazgató: Miakich István Gábor.

Erdészeti Igazgatóság vez.: Szentpéteri Sándor ig.

Hajdú-Bihar Megyei Mg. Szakig. Hivatal, Debrecen.

Főigazgató: Harsányi Antal.

Erdészeti Igazgatóság vez.: Kiss János ig.

Heves Megyei Mg. Szakig. Hivatal, Eger.

Főigazgató: Szabó József.

Erdészeti Igazgatóság vez.: Kondor István.

Somogy Megyei Mg. Szakig. Hivatal, Kaposvár.

Főigazgató: Varga Gábor.

Erdészeti Igazgatóság vez.: Nádas József ig.

Vas Megyei Mg. Szakig. Hivatal, Szombathely.

Főigazgató: dr. Szabóné dr. Kakas Irén.

Erdészeti Igazgatóság vez.: Nagy Imre ig.

Veszprém Megyei Mg. Szakig. Hivatal, Veszprém.

Főigazgató: dr. Radovits Tibor.

Erdészeti Igazgatóság vez.: Vaspöri Ferenc ig.

Zala Megyei Mg. Szakig. Hivatal, Zalaegerszeg.

Főigazgató: Németh Zoltán.

Erdészeti Igazgatóság vez.: Hajdu Tibor ig.

Az itt nem említett megyei mezőgazdasági szakigazgatási hivatalokban nem működik erdészeti igazgatóság, hanem az erdészeti hatósági ügyek intézése valamely másik megye-

székhelyen működő hivatal erdészeti igazgatóságának hatáskörébe tartozik.

*

A továbbiakban igyekszünk megvilágítani az átszervezés indokait annak a levélnek az alapján, amelyet Gögös Zoltán földművelésügyi és vidékfejlesztési államtitkár úr írt ebben az ügyben Szakszervezetünk főtítkárnak, Herczeg Miklósnak. Valamint egy-két megjegyzést is fűzünk az ügyszö más források alapján.

Az átszervezéstől olcsóbb és hatékonyabb működést, az ügyfelek szempontjából kedvezőbb – „egyablakos” – ügyintézt vár a szaktárca vezetése. Ez évi 2 – 2,5 milliárd forintba becsült költségmegtakarítást jelentene az agrár-igazgatásban (és nemhivatalos sajtóhír szerint nem utolsósorban kb. 2.300 fős létszámcsökkentés következtében).

Miután a már említett kormányhatározat a Határozatok Tárában 2006. június 30-án megjelent, majd a szakma közvet-

lenül is értesülhetett az ÁESz őszi igazgatói értekezletén Benedek Fülöp FVM-szakállamtitkár tájékoztatása révén az átszervezés koncepciójáról, különféle akciók indultak szakmai és természetvédő civil szervezetek részéről az ÁESz önállóságának megmentése érdekében. Ezek között volt Szakszervezetünk is.

Amint az „Erdészeti Lapok” 2006. évi decemberi számának 3. oldalán közölt dokumentumokból kiderül, ezeket a mentési próbálkozásokat a Miniszterelnöki Hivatal udvariasan, de határozottan elhárította. Értékelendő viszont, hogy az ÁESz tíz területi igazgatósága nem oszródott tovább a megyék számának megfelelően 19-re, hanem amint az iménti felsorolásból is látható, megtartotta az erdészeti táji erdőgazdálkodás szempontjából kedvezőbb eddigi területi besztását.

Mindazonáltal sajnáljuk, hogy az „erdészeti” jelzöt is hordozó nemzeti címeres hatósági táblák egyébként sem magas száma eggyel megint csökkent.

Dr. K. P.

Az EFDSz Emlékérem kitüntettjei

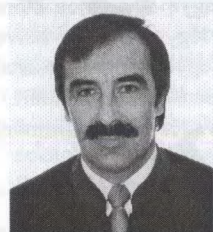
Szakszervezetünk Elnöksége 2006-ban is kitüntette szervezetünk két olyan aktivistáját az „Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezetének Emlékérmével”, akik társadalmi munkájukkal huzamosabb időn keresztül kitüntek a mozgalmi munkában.

Az emlékérmét Herczeg Miklós főtítkár adta át Bekő György, a Zalai Erdészeti és Faipari ZRt. szakszervezeti bizottságának titkára, valamint dr. Király Pál, az „Erdészeti és Faipari Híradó” szerkesztő bizottságának társadalmi aktivistája, lapunk megjelenésének gondozója számára, szakszervezeti bizottságaink titkárai év végi országos értekezletének megtisztelő nyilvánosságát felhasználva.

A főtítkár az átadás alkalmával ismertette a kitüntetések indokolását, a kitüntettek pedig rövid felszólalással köszönték meg az emlékérmét.

Az alábbiakban közöljük a két kitüntetett rövid szakmai életrajzát.

Bekő György

A Zala megyei Hahót községben született 1950. december 27-én. Középfokú tanulmányait Székesfehérvárott végezte és híradástechnikai képzettséget szerzett. A VIDEOTON Gyárban helyezkedett el, ahol a munka mellett versenyszerűen sportolt, futballozott.

A sportnak köszönhetően 1973-ban került Nagykanizsára, ahol az Olajbányász Sportegyesület igazolt versenyzője lett, s egyidejűleg elhelyezkedett az akkori Zalai Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaságnál. Azóta is ennél a vállalatunknál dolgozik, kezdetben gépjármű előadóként, majd mint szakvizsgázott munkavédelmi technikus, emelőgép ügyintéző, tűzvédelmi előadó, jelenleg pedig igazgatási előadó.

A szakszervezeti mozgalomnak 1969 óta tagja. 1985-1991 között a vállalat szakszervezeti bizottságában a sportfelelős tisztséget töltötte be, 1992 óta pedig a Zalaerdő ZRt. szak-

szervezeti bizottságának titkára. Az országos erdészeti és faipari sportnapokon készített fényképfelvételeit lapunk rendszeresen közli.

Király Pál dr.

Gödöllőn született 1932. február 27-én erdész családban. Erdőmérnöki oklevelét

1954-ben szerezte meg Sopronban. Ezt követően 1955-1969 között a Bőrszőnyben dolgozott a gyakorlati erdőgazdálkodásban mint erdészvezető-helyettes és erdészvezető, erdőgazdasági szakfelügyelő és erdei vasút üzemvezető, központi osztályvezető, végül

igazgatóhelyettes főmérnök.

1970-ben főhatósági rendelkezés alapján átvette az „Erdőgazdaság és Faipar” c. minisztériumi szaklap szerkesztését és ebben a munkakörben dolgozott 1994-ben történt nyugállományba vonulásáig. Bibliográfiai egységet jelentő publikációinak száma mintegy kétezer, továbbá két önálló kötet szerzője és több könyv társszerzője. Ismert erdészettörténész, egyetemi doktori címét is ebben a tárgykörben készített disszertációjával szerezte meg Sopronban 1988-ban.

1971-1985 között – társadalmi munkában – ellátta az Országos Erdészeti Egyesület főtítkári, 1985-1990 között pedig mérnök-alelnöki tisztségét is. Bedő-díjas. A szakszervezeti mozgalomnak 1956 óta tagja, szakújságíróként a MEDOSz Erdészeti Szakosztályában tevékenykedett. Az „Erdészeti és Faipari Híradó”-t 1999 óta szerkeszti és jelentős részben írja is.

K. P.

Ismét napirenden: fából áramot, vagy forgácslapot ?

Szombathelyre, a Falco Forgácslapgyártó Rt. központjába kihelyezve bonyolította le ülését a *Magyar Tudományos Akadémia Agrártudományok Osztályának Erdészeti Bizottsága* /MTA-EB/ Prof.Dr. Mátyás Csaba akadémikus, a bizottság elnökének vezetése alatt. A tanácskozás középpontjában a *fának hőerőművekben energetikai, áramtermelési célú felhasználása, elégetése* állt.

A téma közismert és többéves múltja van. Néhány nagy hőerőmű szerződést kötött több erdőgazdasági részvénytársasággal sarangolt fa szállítására, amiből elégetés útján „zöld” áramot termelnek. Ezzel hazánk eleget tudott tenni annak az EU előírásnak is, amely az alternatív energiahordozók nagyobb arányú bevonását írta elő az energiatermelésbe, elsősorban környezetvédelmi okok miatt. Sőt, időarányosan túl is teljesítette, éppen a fának köszönhetően.

A millió köbméteres nagyságrendű üzlet azonban – társulva a kb. 1,5 millió köbméteres exporttal – feszültségeket teremtett a sarangolt faválasztékok piacán. Megcsappant a szabadpiacon forgalmazott sarangolt fa mennyisége, ami problémákat okozott a lakossági tüzifa-ellátás területén és ezáltal árfelhajtó tényezővé vált. Ez pedig a műfalapok és lemezek nyersanyagáraiba gyűrűzött be, csökkentve ezáltal az ezeken a termékeken képezhető haszon mértékét a gyártók számára. (Ezek a gyárak a privatizáció során külföldi tulajdonba kerültek.)

*

Az Erdészeti Bizottság három évvel korábban már foglalkozott ezzel az üggyel, erről lapunkban is hírt adtunk. Azóta a gondok – enyhén szólva – nem enyhültek. Ezért a bizottság, feltehetően faiparos inspiráció alapján, ismét napirendre tűzte a kérdést. Ennek keretében vitaindítót tartott Winkler András DSc, Marosvölgyi Béla DSc, Mészáros Károly CSc és Fekete Lajos, a Falco Rt. vezérigazgatója. Ezek közül – terjedelmi korlátok miatt – a gyakorlatban legközvetlenebbül érintett vezérigazgató által mondottakat tudjuk részletesebben ismertetni.

*

Fekete Lajos átfogóan vázolta a problematikát. Köztudott, hogy az egész ügy kiindulópontja a légkör nagyfokú széndioxid-szenyvezettsége, aminek csökkentése végett kívánja fokozni az EU az alternatív energiaforrások hasznosításba vonását.

A fa ebből a szempontból kétszeresen is előnyös hordozóanyag, mert elégetésekor kevesebb CO₂ kerül a légkörbe, de képződése során szénat von el a légkörből és köt meg a fatestet felépítő vegyületekben. Fekete Lajos azonban kétli, hogy a légkör globális szennyezésének problémáját a fa bekapcsolása oldaná meg. Ráadásul az erőművek csak 26-28 %-os hatásfokkal égetik el a fát. Az engedéllyel rendelkező hazai erőművek ma már egy millió tonna fát tüzelnek el, amihez 100%-os állami támogatást kapnak, míg a lap- és lemezipar az általa történő fafelhasználás után semmit. Pedig e faipari feldolgozás nem szennyezi a környezetet, alacsony értékű faanyagból jelentős hozzáadott értékű terméket állít elő, miközben ötvenszer ! / ! / több embernek ad munkát, mint az elégetés.

*

Egy 50 megawatt teljesítményű erőműnek 350 ezer tonna fára van szüksége évente. Ennek a nagy anyagmennyiségnek az erőműbe történő odaszállítása, a szállító járművek is szennyezik a környezetet. Ráadásul nem is azt a minőségű faanyagot viszik be az erőművekbe, amit oda szántak, hanem sokkal jobbat. Sem a nagy, sem a kis erőművek nem tudják ma még elégetni az energetikai faültetvényekből és egyéb helyről kikerülő méretű faanyagot; ehhez egész sor technikai problémát kell még megoldani.

A vezérigazgató szerint *ma még csak a gazdag országok engedhetik meg maguknak az alternatív energiák hasznosí-*

tását, mert még mind drágábbak a hagyományosaknál.

Tekintettel az 1,5 millió köbméter tüzifa-exportunkra, s arra is, hogy a szénhidrogének áremelkedése következtében a lakosság ismét visszatér a fatüzeléshez, *Fekete Lajos az idei esztendőre mintegy 1-1,3 millió m³ fahiányt jósolt.*

*

A bizottság tagjai közül többen is kifejtették véleményüket a témával kapcsolatban. A teljesség igénye, név és az elhangzás sorrendisége nélkül közreadunk ezekből néhány szemelvényt.

- Az erdészetnek-faiparnak nincs stratégiája; az energia-lobbi viszont jól tudja képviselni saját érdekeit.
- Az energetikai célú fafelhasználás növekszik, de a fakitermelés nem.
- *Az anyagi ösztönzők az energetikai felhasználás irányába hatnak.*
- Hazánkban jelenleg évente 3,7 millió köbméter fahulladék keletkezik. Ennek 35%-a erdőgazdasági eredetű, 31% pedig használt fa. Új jogszabályra volna szükség a használt fa fokozottabb hasznosítása érdekében.
- Javaslatot kell kidolgozni, hogy az erdőgazdaság ügye is menjen előre, de a faipar se legyen halálra ítéelve. (A javaslaton egyébként dolgoznak is a NyME Faipari Mérnöki Karán.)
- Tehnológiai tévedés nagy erőművek átállítása fatüzelésre.
- Nincs már „hazai” piac és ellátás – az EU-hoz kell igazodnunk.

*

- Jelenleg Magyarországon jogi értelemben vett energetikai faültetvény: nincs! Pedig máris lehetne kb. 100.000 hektárt ültetni. Tisztázandó kérdések: mi az igény nagyságrendje? Milyen fafajra lenne szükség? Lehet-e termeltetési szerződésekben gondolkodni?

- Ez a probléma nem magyar specialitás, hanem európai probléma. *A megtermelt faanyag többféle hasznosítási lehetősége közül a prioritás eldöntése a politika feladata!*
- Rendszerben és hosszú távon, szekunder és terciér piacokban kell gondolkodni.
- Az osztrákok tonnánként 5.000 forint többlet-árat kínálnak ezért a fánkért. Az osztrák piac még a meglevő fánkat is felszippanthatja.
- A támogatások ügyében is a szénmérleg alapján kellene dönteni. A legfontosabb, hogy minél több szén kellene megkötni.
- *Magyarország energiapolitikája ma kaotikus.* Célszerű volna az MTA-EB-nek a többi energiaszektor hasonló tudományos bizottságaival közös párbeszédet kezdeményeznie.
- Alakuljon az MTA-EB-n belül egy kis alkalmi bizottság, amely beadványt dolgoz ki az FVM és a GKM irányában a hőerőművi fatüzeléssel kapcsolatban elmaradt hatásvizsgálatok elvégzésére irányulóan.

*

Amint szemelvényeinkből is látható, az Erdészeti Bizottság sok oldalról megközelítve tárgyalta meg ezt a rágós témát.

Ezek végső soron abba az irányba mutatnak, hogy *ebben a gubancos ügyben az államnak, a politikának kellene rendet tennie.* A politika azonban úgy van ezzel, mint a közmondásbeli egyszerű lány, aki úgy óhajtott volna nemi életet élni, hogy közben szűz is maradjon. Vagyis eleget kíván tenni az uniós előírásoknak és a környezetvédők elvárásainak is, a külföldi befektetőknek, az energia-lobbinak is és az ország energiafüggőségét lazítani kívánó törekvéseknek is – és bölcse hallgat.

Belátjuk: nem könnyű okos döntést hozni ilyen bonyolult ügyben, amikor mindkét fél álláspontjában, érvrendszerében sok igazság van. Köztudott azonban az is, hogy a probléma szönyeg alá söprése ritkán oldja meg magát a problémát. Szakszervezetünk, amelynek mind az erdészet, mind a faipar édes gyermeke, annyit tehet csupán ebben az ügyben, hogy lapunkban napirenden tartja a problémát és tájékoztat a fejleményekről. Ezért érdeklődéssel várjuk a folytatást.

Az Erdészeti Bizottság az imént ismertett generáltémán túlmenően egyéb időszzerű kérdéseket is megtárgyalt. Ezek között szerepelt az *Erdészeti Tudományos Intézet helyzete, dr. Führer Ernő* főigazgató referátuma alapján. A főigazgató gyalázatosnak ítélte meg a magyar kutatásügy helyzetét, mert az éves nemzeti összterméknek mindössze 0,08%-át fordítják kutatásra. Hogyan lehet így korszerűsíteni? – tette fel a kérdést Führer Ernő. Az intézet jövőjével kapcsolatban azt az elképzelést vázolta fel, ami szerint hat, biológiai jellegű kutatási munkát végző agrárkutató intézet közös érdekérvényesítésű laza szövetségének keretében folytatná az ERTI is a tevékenységét. Az Erdészeti Bizottság – jobb lehetőség híján – elfogadhatónak és támogathatónak találta ezt a megoldást.

*

Prof.Dr.Dr.hc. *Solymos Rezső* akadémikus tájékoztatta a bizottságot az MTA múlt év október 30-i rendkívüli közgyűléséről, amelynek az Akadémia reformja volt a tárgya, kimenetele pedig: új, dinamikus tudománypolitikát! Az akadémikus elmondta azt is, hogy *szigorítani fogják a doktori cselekményt*, az MTA doktora címre és rangra pályázók munkájának elbírálását.

A bizottság úgy döntött, hogy az idei budapesti MTA-EB Erdészeti Fórum témáját az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program erdészetpolitikai vonatkozásai képezzék, ezzel egyúttal megemlékezve a nagy magyar erdészeti politikus, Kaán Károly születésének 140. évfordulójáról is. A Fórum munkáját Mészáros Károly CSc. intézetigazgató egyetemi tanár, a NyME rektorhelyettese készíti elő. A bioenergetika témáját pedig (amit dr. Rédei Károly DSc, az ERTI főigazgató-helyettese vetett fel) az őszi soproni Wood Tech tudományos ülésén javasolja napirendre tűzni.

Végül az elnöklő Mátyás Csaba a bizottság nevében köszöntötte Dobos Tibor DSc nyugállományú tanszékvezető egyetemi tanárt, az MTA doktorát és kifejezte jókívánságait 75. születésnapja alkalmából.

Dr. Király Pál

Bérmegállapodás

Az Országos Érdekegyeztető Tanácsban /OÉT/ háromhónapos kemény tárgyalás után megállapodás született az *idei bérfelértékelés* mértékéről. E szerint a versenyszféra számára bruttó 5,5-8%-os keresetfejlést ajánl a tanács.

A közszférára vonatkozóan lapzártánkig nem született megállapodás. Az OÉT „valamennyi országos és helyi bértárgyaláshoz javasolja a versenyszféra béremeléséhez javasolt tételek figyelembe vételét”.

Kormányzati személyiségek elismerték, hogy 2007-ben a reálkeresetek értékcsökkenésével lehet számolni.

Az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő ZRt. Igazgatósága az irányítása alá tartozó *erdészeti portfólió* számára 6%-os keresetfejléstési lehetőséget állapított meg. Az ÁPV ZRt. Erdészeti és Mezőgazdasági Vagyonkezelő Igazgatósága ezt az átlagot differenciáltan szokta lebontani az egyes állami erdőgazdasági részvénytársaságokra, mérlegelve az egyes vállalatok tevékenységét, helyzetét és működési körülményeit.

k. p.

Munkarendváltások

2007-ben

A munkahelyek többségében ebben az évben a következő ésszerűsítő változtatásokat vezetnek be az éves munkarendben:

Április 21, szombat: munkanap.

Április 30, hétfő: pihenőnap.

Október 20, szombat: munkanap.

Október 22, hétfő: pihenőnap.

Október 27, szombat: munkanap.

November 2, péntek: pihenőnap.

December 22, szombat: munkanap.

December 24, hétfő: pihenőnap.

December 29, szombat: munkanap.

December 31, hétfő: pihenőnap.

Szalonkázás

Reminiscere: keresni gyere.

Oculi: itt vannak ni!

Laetare: sok szalonka jár-e?

Iudica: kor rosszul jár,

Palmarum: kor nincs vásár.

Quasimodo vasárnapján

A szalonka ül tojásán.

(Közli *Hönnig István* „*Vadászati műszótár*” című, Budapesten 1889-ben kiadott művében. A latin szavak a húsvétot megelőző vasárnapok latin elnevezései a róm. katolikus egyházi év naptárában.)

k. p.

Változások a Nyugat-Magyarországi Egyetemen

Ennek az évnek az eleje óta olyan fontos változások mentek végbe a soproni rektorátussal és jelenleg négy kampusszal működő Nyugat-Magyarországi Egyetemen, amelyek bizonyára szakszervezeti tagságát is érdeklik, részben talán érintik is, de mindenféleképpen jó tudni róluk.

Január végén (hosszú tárgyalások után) a szombathelyi Berzsényi Dániel Tanárképző Főiskola szenátusa Prof.Dr. Gadányi Károly főiskolai rektor vezetésével úgy döntött, hogy az intézmény fuzionál a Nyugat-Magyarországi Egyetemmel és megfelelő előkészítés után előreláthatóan 2008. augusztus 1-től mint a NyME Savaria Egyetemi Központjának Berzsényi Dániel Bölcsészeti Kara folytatja majd tevékenységét.

*

A csatlakozás eldöntésénél a szombathelyi főiskola szempontjából leginkább az esett latba, hogy a két városban folyó képzések között nincs átfedés. Továbbá a határ közelségéből adódó nemzetközi és régiós pályázati lehetőségek, s a hét karral és négy kampusszal működő NyME eddigi eredményei és az oktatóknak garantált egzisztencia. Bizonyára az sem volt utolsó szempont, hogy a fúzió magára a NyME-re is visszahat és a szombathelyi főiskola egyetemi kar rangjára emelkedik.

Az egyesülés mintegy 600 oktatóval és 6.000 hallgatóval gyarapítja majd a NyME eddigi létszámát. Így a 10 karral és 22.000 hallgatóval működő leendő Nyugat-Magyarországi Egyetem az ország ötödik legnagyobb felsőoktatási intézménye lesz.

*

Lényeges változások történtek a szakmánkat még közelebből érintő soproni Erdőmérnöki Karon is. Szin-

tén az év elejével az egyes tanszékek jogi önállósága megszűnt, az oktatási célú szervezeti egységek az intézetek lettek. Egy-egy intézet általában két-három régi tanszéket foglal magában, esetenként a korábbtól némileg eltérő csoportosításban.

NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM

A Nyugat-Magyarországi Egyetem új emblémája Orosz István grafikusművész alkotása és az ember és a természet egységét szimbolizálja.

A következőkben ismertetjük az új intézeti szervezetet, az egyes egységek mellett feltüntetve az intézetigazgató egyetemi tanár /professzor/ nevét.

- Matematikai és Ökonómiai Intézet. /Prof.Dr. Mészáros Károly./
- Kémiai és Termőhelyismerettani Intézet. /Prof.Dr. Albert Levente./
- Növénytan és Természetvédelmi Intézet. /Prof.Dr.Bartha Dénes./
- Környezet- és Földtudományi Intézet. /Prof.Dr. Mátyás Csaba./
- Erdőművelési és Erdővédelmi Intézet. /Prof.Dr. Varga Szabolcs./
- Vadgazdálkodási és Gerinces Állattani Intézet. /Prof.Dr. Faragó Sándor./
- Erdészeti-Műszaki és Környezet-technikai Intézet. /Prof.Dr. Horváth Béla./
- Geomatikai, Erdőfeltárási és Vízgazdálkodási Intézet. /Prof. Dr. Kosztka Miklós./

– Idegen Nyelvi Központ. /Dékány Zsigmond vezető nyelvtanár./

Az Erdőmérnöki Kar szervezeti kötelekékébe tartozik az Erdészeti, Faipari és Földméréstörténeti Gyűjtemény /röviden: Erdészeti Múzeum/ is, amelynek Varga Tamás az igazgatója. Amint azt már korábban is megírtuk, a Kar dékánja Prof.Dr. Nahlik András; dékánhelyettesek pedig Prof.Dr. Albert Levente, Dr. Bidló András és Prof.Dr. Varga Szabolcs. A Dékáni Hivatal vezetője dr. Varga Viktória.

Dr. K. P.

Dísnövény 2007

Április 20-22-én ismét – immár a 20. alkalommal – megrendezik a dísnövények hagyományos tavaszi szakkiallítását és vásárát a Budapesti Corvinus Egyetem Budai Arborétumában /XI. ker., Villányi út 35-43./

A díszfák, díszcserjék, évelőnövénnyek, kaktuszok és pozsgások, kerti és szobai növények, palánták vásárához bámulatos bonsai-kiállítás, színpompás kertészeti-virágkötészeti bemutató, valamint kertészeti eszközök és anyagok vására is kapcsolódik.

Valószínűleg egyidejűleg megtartják a szokásos nagyméretű kirakodóvásárt is az arborétum északi határa mentén húzódó Ménési úton, ahol szintén sok szép és hasznos holmit lehet beszerezni. S a vásár attól igazán vásár, hogy közben az arborétum területén finom bio-étkeket és jóféle borokat is lehet fogyasztani, bár kétségtelenül nem akciós áron.

Amint arról már előző lapszámunkban is hírt adtunk, ezt megelőzően, március 15-18-án ismét lesz nagy orchidea és bromélia kiállítás a Magyar Mezőgazdasági Múzeumban, a városligeti Vajdahunyadvárban. A csodálatos növényeket felvonultató kiállítást nem csak erdészeknek ajánlhatjuk. Itt viszont akciós áron lehet növényeket vásárolni.

Dr. K. P.

Nem az iskolának, hanem az életnek tanulnak

a soproni Handler Nándor Szakképző Iskolában

Sopronnal kapcsolatban a '40-es, de még inkább az 1950-es években kialakult az „erdészváros” jelző is, a „hűség városa” mellett. Méltán, hiszen a városban működő oktatási intézmények között előkelő és karakterisztikus szerepet játszott az erdőmérnök képzés, amihez azután 1950-től hozzájárult az erdősztechnikus képzés is.

Ehhez képest mintha kissé háttérbe szorult volna az a tény, hogy ugyancsak az 1950-es évek második felétől kezdve *Sopron a faipari oktatásnak is fokozatosan országos fellegrárává vált.* Ebben is az egyetem vitte a fő szerepet, mellette a középfokú végzettségű faipari szakembereket is kibocsátó erdőszeti technikummal (amely ma az egyetem gyakorló iskolája).

Arról már szakköreinkben is kevesebb szó esett (ha esett egyáltalán), hogy a felső- és a középfokú oktatási forma mellett *faipari szakmunkásképzés* is folyt a városban. Mégpedig a *Halász utca 9-15. szám alatti 403. sz. Pesti Barnabás Szakmunkásképző Intézetben*, s ez is erősítette Sopronnak „a magyar erdőszet és faipar fővárosa” jellegét.

Azt pedig talán még kevesebben tudják, hogy ebben az utóbbi intézmény-

ben ma már *felsőfokú* faipari képzés is folyik!

Ha valaki mindennek tüzetesebben utána akar nézni, az már azonban ne az egykori Pesti Barnabás nevet keresse a címjegyzékben, hanem a *Handler Nándor Szakképző Iskola* nevét. Mi utána néztünk, mégpedig a legautentikusabb személynél, *Králik Tibor* úrnál, „a Handler” középkorú, dinamikus igazgatójánál, aki már 15 év óta vezeti az intézményt. Íme!

– **Kedves Igazgató úr ! Lapunk olvasóinak nagyobbik része számára valószínűleg ismeretlen az iskola névadója, Handler Nándor. Ki volt ő? Miért róla nevezték el az iskolát?**

– A Handler nevet nemcsak a hazai, de a közép-európai építészet története is nyilvántartja, mint neves építészfamiliát, A család 85 évig működött Sopronban és környékén, s jelentős mértékben hagyta rajta kéznyomát a város építészeti arculatán. A nagyapa, Handler Jakab még klasszicista stílusban épített, fia, Handler József pedig az elsők között alkalmazta a romantikus stílust. Az unoka, Handler Nándor Ferdinánd /1836-1888/ volt a család legjelentősebb építésze. Az ő stílusára már a historizmus kevésbé szigorú, romantikus irányzata a jellemző; tervezett neogótikus épületeket is.

Amint a mellékelt fényképen is látható, mai iskolánk egy régebbi és egy újabb épületből áll. A régebbit – az egykori evangélikus árvaházat – is ő tervezte. Az iskolai névválasztáskor ezért esett a választásunk erre a kiváló műszaki szakemberre. Intézményünk 1994. szeptember 1. óta viseli az ő nevét.

– **Mióta létezik maga az iskola ?**

– Mai iskolánk elődjének az 1874-ben 60 tanulóval indult soproni ipariskolát, illetve 1884-től tanonciskolát tekintjük. Hosszúra nyúl az azóta eltelt több mint 130 év történetét elmondani. A városban többfelé, de folyamatosan bővülő technikai feltételekkel és tanulói létszámmal működött. 1952-ben költözött ide, a Halász utca 9. szám alatti épületbe, amely azután 1966 és 1975 között, majd az utóbbi tíz évben számos tanteremmel és tornacsarnokkal bővült. Rendelkezünk továbbá a gyakorlati oktatáshoz nélkülözhetetlen, jól felszerelt tanműhelyekkel is.

A gyakorlati képzéshez egyébként igénybe veszünk kisebb-nagyobb faipari üzemeket, vállalkozásokat is.

– **Kaphatnánk rövid áttekintést az iskola egész képzési rendszeréről?**

– Az általános iskolát vagy a középiskolát elvégzett fiatalok szakiskolai és szakközépiskolai képzés között választhatnak a Handlerben.

A *szakiskolai* képzés keretében három műszaki szakmacsoport valamelyikében van lehetőség a tanulásra. Az építészeti szakmacsoport: kőműves, épületburkoló, ács-állványozó, szobafestő-mázoló tapétázó. A *faipari szakmacsoportban tanulnak az asztalosnak készülők.* A könnyűipari humán szakmacsoportban pedig a női-ruha-készítők és a fodrászok.

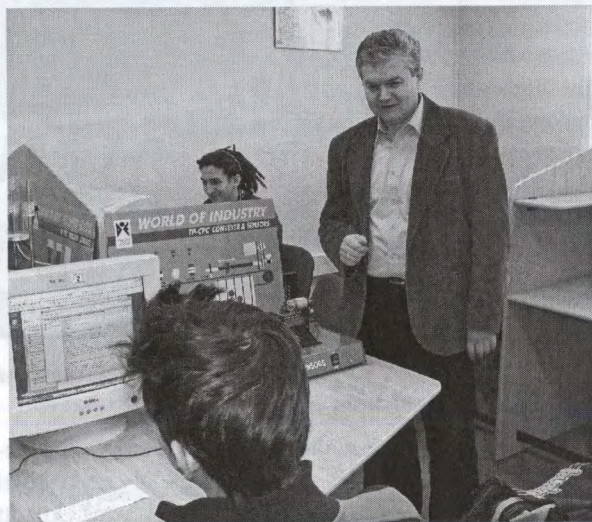
– **S hogyan tagozódik tovább a szakközépiskolai képzés?**

– Három műszaki és egy humán szakterületen szerezhetnek szakközépiskolai *érettségi* bizonyítványt a fiatalok. Faipari szakon jelenleg összesen 104 fiatal tanul a négy osztályban /9-12./, tehát egy-egy osztály átlagos létszáma 25-30 fő között mozog.

Ők az érettségi után vagy munkavállalók (a továbbiakban számosan bizonyára önálló vállalkozók) lesznek, vagy pedig folytathatják a tanulást valamely felsőfokú tanintézetben – persze, ehhez szükséges az összes többi feltétel megléte is.

Ma már iskolánkban is van mód a felsőfokú továbbtanulásra: a faipari szakmacsoportban érettségizett fiatalok további két év tanulás után faipari termelésszervező felsőfokú szakképzést szerezhetnek. Ez nem mérnöki oklevél, hanem – korábbi fogalmaink szerint – felsőfokú technikus végzettségnek felel meg.

– **Van-e érdeklődés a fiatalok körében ez iránt a felsőfokú szak iránt?**

Králik Tibor gyakorlati foglalkozáson

– A jelenlegi 13. évfolyam létszáma 20 fő, a 14. évfolyamé 12 fő. Összevetve az imént említett szakközépiskolai osztálylétszámmal, ez élénk érdeklődést jelez, hiszen szinte minden második érettségizett tanuló tovább kíván tanulni ebben a képzési formában.

– **S melyek a lehetőségek a többi szakközépiskolai szakon?**

– A ruhaipari szakközépiskolában tanulók ruhaipari technikus képesítést kapnak marketing ügyintéző szakiránnyal, vagy pedig divatstílus-tervező asszisztens szakképesítéssel. Az informatikai szakcsoportban végzetek számítástechnikai szoftverüzemeltető szakképesítéshez jutnak, a humán szakterületen tanulók pedig fodrász vagy kozmetikus szakképesítéshez.

– **Igazgató úr, köszönjük ezt az általános áttekintést; szép színes, sokoldalú az oktatási palettájuk. Ezek után nézzük meg a bennünket közelebbről érintő faipari szakképzés helyzetét az iskolában.**

– Amint említettem, az asztalosokat a szakiskolában képezzük ki. Itt egy-egy osztály létszáma jelenleg átlagosan 20 fő körül mozog. A 9. és a 10. osztályban *alapozó* képzést kapnak, ami általános elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátítását jelenti. A 11. és a 12. osztályban viszont már *angol rendszerű, kizárólag szakmai* kiképzésben részesülnek a tanulók.

– **Mit jelent ez az angol rendszer?**

– *Kompetencia- és moduláris elvű* képzést. Ez *abszolút gyakorlatcentrikusságot* jelent. Vagyis nem hagyományos tanterv szerint tanulnak a fiatalok, hanem *képességeket fejlesztünk ki* bennük a konkrét termelési feladatok elvégzésére irányulón, s ehhez gyűjtik hozzá a szükséges ismereteket.

– **Kaphatnánk egy példát ennek megéréséhez?**

– Például: azt az egyszerűnek tűnő feladatot kapja a tanuló, hogy készítsen el egy hokedlit. Ehhez magának kell önállóan kiválasztania a megfelelő faanyagot és más segédanyagokat, a szükséges szerszámokat és a

legcélszerűbb eljárást. Ebben az esetben egy-egy modul: az anyagismeret, a szerszámismeret, a technológiai ismeret. Úgy is fogalmazhatnánk, hogy a hagyományoshoz képest „*hátulról előre*”, vagyis *a gyakorlattól az elmélet felé halad a képzés.*

– **Ez jól hangzik. Valaha ilyenkor idézték a klasszikus mondást: „Non scolae, sed vitae discimus!”. Vagyis „Nem az iskolának, hanem az életnek tanulunk!” De hogyan válik be ez a rendszer?**

– Munkánk eredményét végső soron a piac, ebben az esetben a munkaerő-piac minősíti, s ezen a téren jók a tapasztalataink. Igyekszünk nyomon követni végzett növendékeink sorsának alakulását, s azt tapasztaljuk, hogy *máris igen jó, mintegy 90%-os az elhelyezkedésük.* Közrejátszik ebben az is, hogy nagy gondot fordítunk arra, hogy *mielőbb önálló vállalkozókká* tudjanak válni – már akiben van ilyen hajlam és szándék. Ezért az oktatott ismeretek mintegy 30%-a vállalkozási ismeret (vállalkozási jog, marketing stb.).

– **S hol tudnak elhelyezkedni a végzett fiatalok?**

– Térségünk szerencsés adottságokkal rendelkezik ebből a szempontból. Iskolánk hatókörzetében, vagyis Sopronban és annak 30 km-es rádiuszában sok a faipari kis- és középvállalkozás. Ezek szívesen látják növendékeinket; nem egy közülük a gyakorlati képzésben is résztvesz. Sokat jelent a munkavállalás szempontjából *Ausztria*, közelebbről Burgenland tartomány és a mindössze 64-65 kilométerre levő *Bécs közelsége* is. Ott is szívesen fogadottak a mi tanulóink, mert komplex módon tudják őket hasznosítani. Ugyanis nagy előnyük fiataljainknak, hogy nem csak a modern gépi technikát tudják kezelni, de képzési rendszerünknek köszönhetően *megőrzik a régi kézműves hagyományokat is.* A bútór- és épületasztalos iparban nagy az egyedi munka iránti igény és ebben éppen erre van szükség.

Sopron súlya egyébként is *nő a térségben*; már több száz, talán több

ezer munkavállaló ingázik naponta Ausztria irányában. Bécs is nagy felvevőpiaca a magyar vállalkozásoknak. Nem nehéz tehát meggyőzni gyerekeinket a *német nyelv* tanulásának fontosságáról.

– **Igazgató úr, milyen az iskola kapcsolata a városban működő Nyugat-Magyarországi Egyetem Faipari Mérnöki Karával?**

– Szoros. Intézményünk az egyetem tíz iskolából álló bázis-iskolai hálózatahoz tartozik. Felsőfokú képzésünket az egyetem felügyeli, a vizsgáztatásokat az egyetem oktatói végzik, és továbbképzéseket is tartanak tanáraink részére. *Iskolánk és az egyetem között átjárhatóság van.* Ami azt jelenti, hogy tanulóink un. krediteket gyűjtenek és az egyetemre való jelentkezés esetén a felvételnél ezeket beszámítják. A bázis-iskolák és a Faipari Mérnöki Kar időnként közös összejövetelt tartanak hol ennél, hol annál az iskolánál, s ilyenkor kicseréljük tapasztalatainkat, megbeszéljük a képzés további teendőit és lehetőségeit.

– **Igazgató úr, fiatalokról van szó; ne csak a munkáról beszéljünk tehát, hanem a kapcsolódásról, a diákéletéről is. Mit tudhatunk ezzel kapcsolatban?**

– Természetesen a *szórakozásra és sportra is van lehetőség iskolánkban.* A tornatermi sportolási lehetőségeken (pl. labdajátékokon) túlmenően nyaranta évről évre rendszeresen vízitáborozást rendezünk a Mosoni-Dunán, télen pedig sí-tábort Ausztriában. Idős mester vezetésével fafaragó szakkörünk is működik, valamint intarzia-kör is. Atlétika, kérekpározás, tollaslabda, street ball, erőfeszítvél, továbbá első-avatás, szalagavató, Mikulás-nap, karácsonyi ünnep, fodrász- és divatbemutatók, bel- és külföldi országjáró kirándulások, iskolabálok, tanár-diák vetélkedők, anyanyelvi vetélkedők, népdaléneklési versenyek és hasonló esemé-

nyek-rendezvények teszik mozgalmassá és emlékezetessé iskolánk diákéletét.

– **Igazgató úr, utolsó kérdésünk: mik a további terveik?**

– Ezt nagyon röviden abban tudnám

Gyakorlati képességek fejlesztésére helyezik a hangsúlyt az iskolában.

összefoglalni, hogy olyan tudatos, komplex minőségfejlesztést végzünk az iskola innovatív hagyományaira építve oktató-nevelő munkánkban, hogy ennek alapján majd továbbra is méltók lehessünk az Oktatási Minisztérium által adományozott „Közoktatás Minőségéért Díj” elnyerésére, az ezt kifejező védjegy használatának négy évig tartó jogsúlya. A díj „Kiválóság” kategóriájában a bronz fokozatot a múlt évben már elnyertük.

– Köszönjük a tájékoztatást!

Feljegyezte: dr. Király Pál

Hírek

Vadászbörze. Budapesten a VII. ker. Almássy téri Szabadidőközpontban lebonyolították az ország elsőnek /?!/ mondott vadászbörzét. Engedélyhez kötött lőfegyverek kivételével mindenféle vadászholmit lehetett vásárolni: vadászöltözékeket és lábbeliket, vadászati eszközöket és felszerelési tárgyakat, hazai és külföldi trófeákat, vadbőröket stb.

*

Expowood címmel *faipari szakkvásárt* rendeznek az erdélyi Brassóban március 22-25. között, az Expo-center, az „Intarzia” című folyóirat szerkesztősége és a Margran S.R.L. cég szervezésében.

*

Helyesbítés. Lapunk 2006. évi 4. /decemberi/ számába egy sajnálatos elírás és egy nyomdahiba került. A 4. oldalon az első hasámban említett Gázsó Péter okl. erdőmérnök színművész neve *helyesen Gázsó György*. A 8. oldalon az elhalálozott kollégák között szereplő Magen Ferenc pedig *helyesen Hagen Ferenc*. A hibákért elnézést kérünk.

*

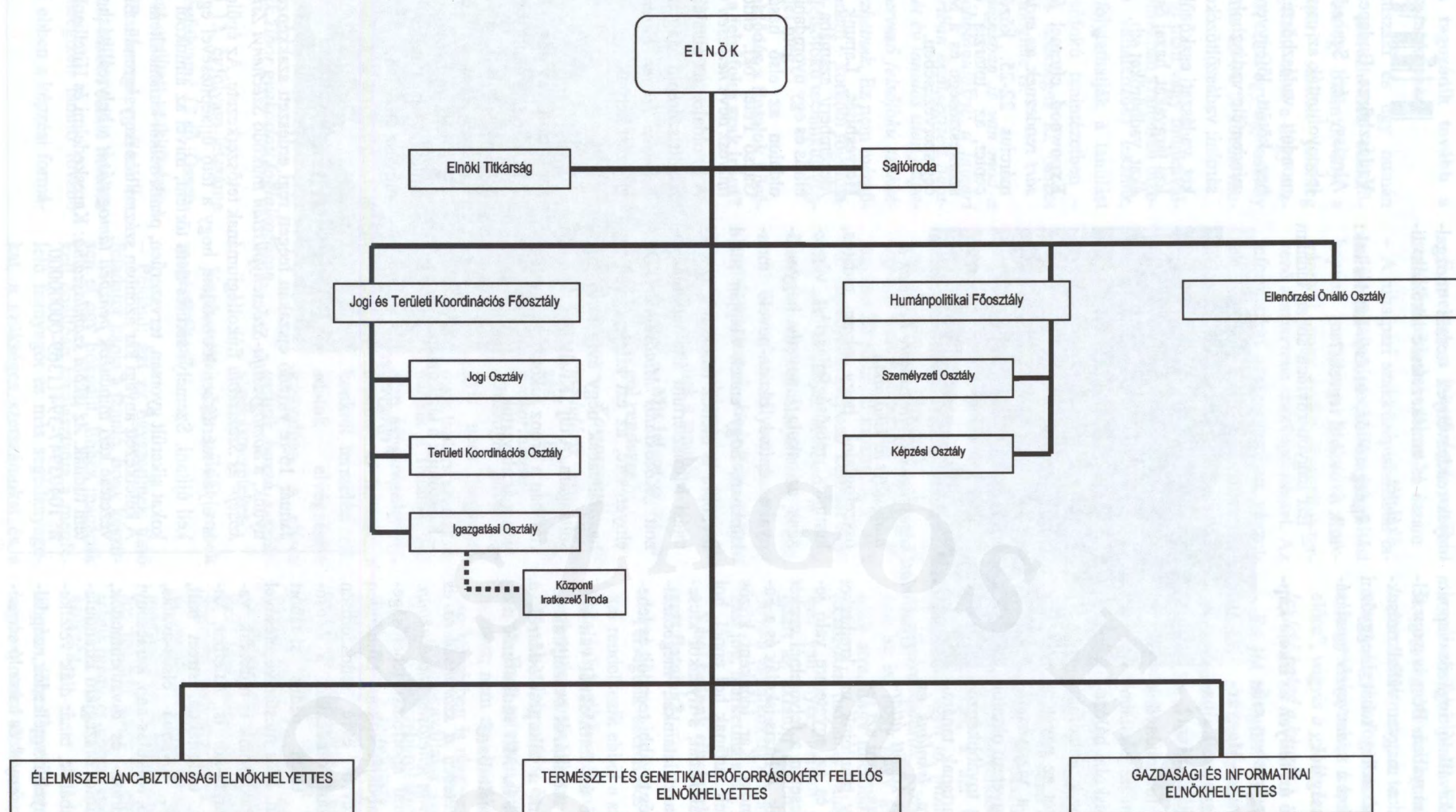
Emlékmű avatás. Budakeszin a C.I.C. irodája előtti vadászati szoborparkban április 13-án avatják fel dr. Szederjei Ákos okl. erdőmérnök, a neves vadászati szakember és szakíró emlékművét, László Péter szobrászművész alkotását.

Kollégiumi tűz

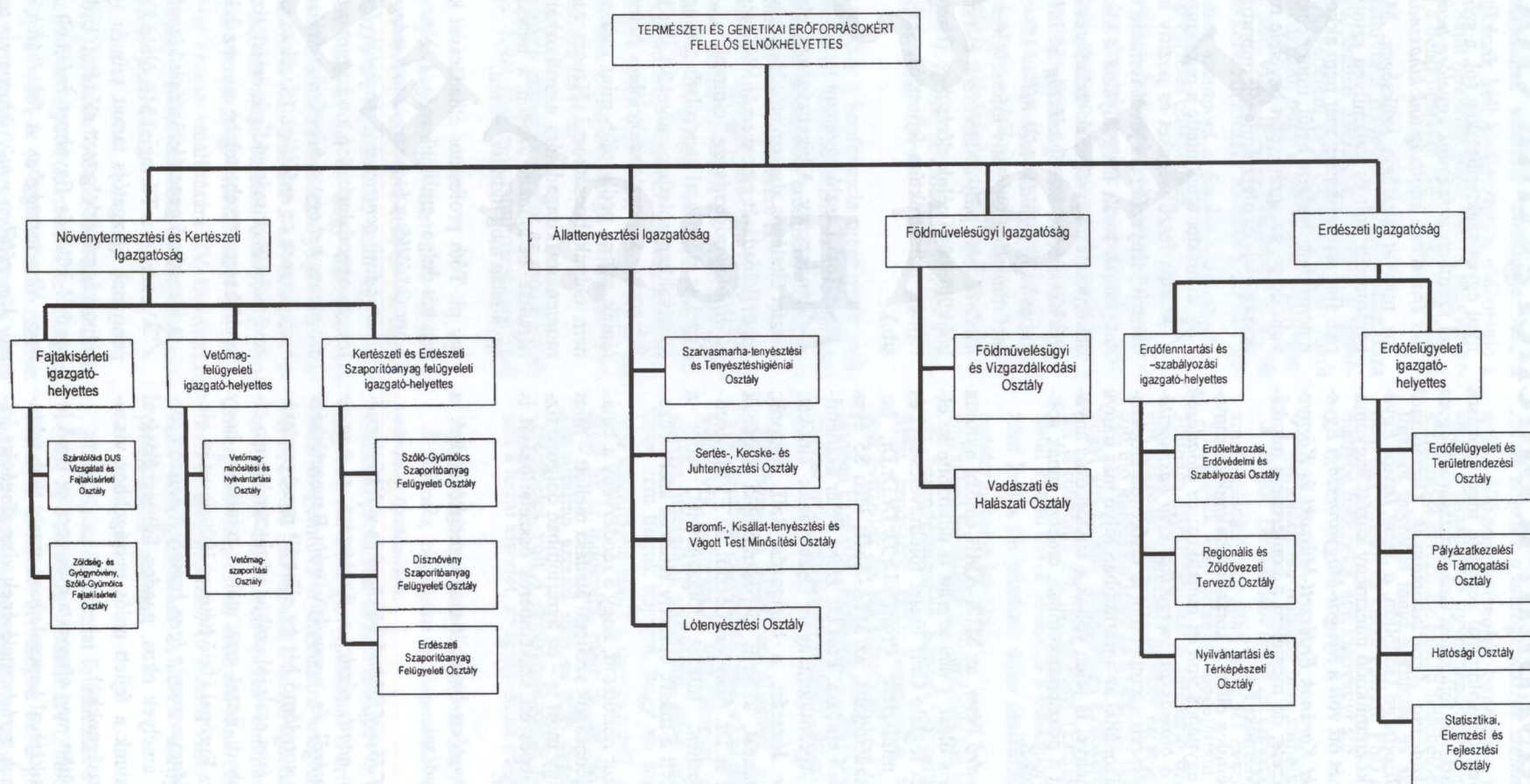
Január 15-re virradó éjszakán leégett régi erdészeti szakképzési létesítményünk, a *Somogyzsitfa-Szőcsénypusztán* működő *Széchenyi Zsigmond Szakközép- és Szakiskola* fiúkollégiumának tetőszerkezete. Az épület többi része is olyan mértékben károsodott, hogy a tető újjáépítésével egyidejűleg fel kell újítani. Személyi sérülés nem történt, mivel az álmukból riasztott diákokat sikerült gyorsan, tervszerűen, pánik nélkül kimenekíteni az épületből. A keletkezett anyagi kár azonban százmilliós nagyságrendű. Ezért az iskola vezetése kéri mindazok *pénzbeli támogatását* a helyreállításhoz, akik segíteni tudnak. *Az iskola számlaszáma:* Kereskedelmi és Hitelbank Rt., Marcali: 10403947-39411369-00000000.

k. p.

Az MgSzH elnök közvetlen alárendeltségében működő szervezeti egységek és az elnökhelyettesek

A Természeti és Genetikai Erőforrásokért Felelős Elnökhelyettes alárendeltségében működő szervezeti egységek

Fókuszban: a bioenergetika Gödöllőn

Harmincegyedik alkalommal rendezte meg szokásos Hév eleji kutatási és fejlesztési tanácskozását a Magyar Tudományos Akadémia Agrártudományok Osztályának Agrárműszaki Bizottsága Gödöllőn, a Szent István Egyetemen. A nyolc közreműködő intézmény között hagyományos módon ismét ott volt a Nyugat-Magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Karának Erdészeti-Műszaki és Környezettechnikai Intézete, de megjelent a konferencia munkájában a Faipari Mérnöki Kar is.

A rendezvény némileg eltért a korábbi alkalmaktól annyiban, hogy csak egynapos volt és tematikus: az előadások középpontjában a biomassza energetikai célú hasznosítása állt. Ezért erdészeti szempontból is elsődrendű érdekességű volt. Mindazonáltal az agráriumban folyó más irányú kutatások eredményei is jelen voltak a tanácskozás anyagában, de főként a poszterszekcióban, emelve annak sokszínűségét és értékét.

Prof. Dr. Szendrő Péter, az MTA-AMB elnöke nyitotta meg a plenáris ülést, s név szerint is üdvözölte az elnökségben helyet foglaló Gráf József földművelésügyi és vidékfejlesztési minisztert; Prof.Dr.Dr.Dr.Dr.Dr.Dr. hc. Dimény Imre akadémikust, az MTA-AMB idén 85 éves örökös tiszteletbeli elnökét; Prof.Dr. Horn Péter akadémikust, az MTA Agrártudományok Osztályának elnökét; Prof.Dr. Molnár Józsefet, a házigazda SzIE rektorát; Prof.Dr. Beke Jánost, a SzIE Gépészmérnöki Karának /GMK/ dékánját és Dr. Fenyvesi Lászlót, az FVM Mezőgazdasági Gépesítési Intézet főigazgatóját, mint a SzIE-GMK mellett a másik operatív rendező szerv vezetőjét.

Szendrő professzor rámutatott, hogy a rendezvény a kutatási-fejlesztési újdonságok szellemi átadása mellett – mint minden évben, úgy most is – az agráriumban dolgozó tízezres létszámú gépészeti szakemberek összetartozását is kívánja szolgálni.

A megnyitót követően haladéktalanul megkezdődtek a plenáris ülés előadásai.

Elsőként Gráf József földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter adott részletes áttekintést a magyar agrárium helyzetéről és perspektíváiról. Bevezetesként rámutatott, hogy sorsdöntő hét év előtt áll mezőgazdaságunk, s ezt a hét évet csak jól szabad végigcsinálnunk, elrontani nem szabad. Ezzel arra utalt a miniszter, hogy most kezdődik az Európai Unió hétéves költségvetési ciklusa, amikor is Magyarország igen komoly fejlesztési forrásokhoz juthat, amelyek okos, gondos felhasználásával sokat ledolgozhatunk a fejlett uniós országokhoz viszonyított elmaradottságunkból.

Kritikus hangot ütött meg viszont a miniszter az Unió jelenlegi agrárpolitikájával kapcsolatban, amely több tekintetben a tagállamok agrártermelésének visszafogására irányul

nyul egyes szakterületeken (pl. a szőlészet-borászat). Ezzel szemben országunk egyelőre nem mondhat le a fejlődés érdekében adottságainak kihasználásáról, amihez sajátos magyar stratégia szükséges. Magyarország mindig agrárország volt és valamilyen szinten mindig az is marad. Bár statisztikailag már nem akkora az agrárium súlya a nemzetgazdaságon belül, mint néhány évtizeddel ezelőtt volt, de pl. az agrárexport bevétele még mindig fedezi az ország olaj- és olajszármazék importját.

A miniszter áttekintette a mezőgazdaságban mutatkozó tartós feszültségeket és pozitív hatásokat, a fejlődést nehezítő tényezőket, a jövőt formáló döntéseket és a célokat. Ennek során hangsúlyozta a mezőgazdaság és a vidékfejlesztés egységének szükségességét. „Nincs vidékfejlesztés sikeres mezőgazdaság nélkül – nincs sikeres mezőgazdaság fejlődő vidék nélkül!” – szögezte le Gráf József miniszter. Operatív információja volt hogy már április 1-től lehet pályázni nemzeti és uniós EMVA forrásokból különböző célok eléréséhez. (Hozzáfűzzük: pl. erdőtelepítés, infrastruktúra-fejlesztés, szakképzettség növelése stb.).

Dr. Tóth László egyetemi tanár /SzIE/, az MTA-AMB Rendezvény Albizottságának elnöke tartotta a miniszter általános alapozó előadását követően a konferencia generálegelőadását egy szerzői közösség nevében „Energia előállító mezőgazdaság” címmel.

Ezzel az előadással kapcsolatban is azt tudjuk írni, mint a többivel kapcsolatban: mivel 30 előadás hangzott el a nap folyamán, a poszterszekcióban bemutatott konzultációs témák száma pedig több mint százra rúgott, részletekbe nem tudunk bocsátkozni. Hanem csupán néhány olyan momentum kiragadására szorítkozhatunk, amelyek megragadtak bennünket azokon a helyszíneken, amelyeken egyáltalán meg tudtunk jelenni.

Így pl. Tóth professzor előadásával kapcsolatban is csupán két dolgot említünk meg. 1. Nem csinált titkot abból, hogy Gödöllőt a bioenergia tudományos, oktatási és szaktanácsadási centrumává kívánják fejleszteni. 2. A professzor aggodalmának adott hangot érdeink jövőjével kapcsolatban, nehogy a hőerőművi fatüzelés túlhasználatához vezessen az erdőkben. (Szerinte az ebben eddig résztvevő erőművek már eddig is óriási, tízmilliárdos nagyságrendű hasznót zsebeltek be ezen az üzleten.)

Afőrendező generálegelőadását követően dr. habil. Armin Vetter úr, a Thüringiai Megújuló Energiaforrások Központjának igazgatója tartott szintén igen érdekes, német alapossággal kidolgozott előadást. Erdészeti-faipari szempontból különös figyelmet érdemelt az a megállapítása, hogy Németországban a fahulladék, mint energiaforrás már kimerülőben van. A bioenergia termelés növelésének

feltétele a gazdaság, a politika és a tudomány együttműködése. Ezek közül is *meghatározó a politika*, mivel a biomassza hasznosításának többféle lehetősége van, s ezek közül a politikának kell kiválasztania, eldöntenie a követendő irányt. (Saját hozzáfűzésünk: lásd a magyar erdész-faiparos vitát a dendromassza ipari, vagy energetikai felhasználásáról.)

Vetter úr arra is felhívta a figyelmet, hogy a biomassza energetikai hasznosításában *korlátozó tényező* a természetvédelem, a klímavédelem és a tájgazdálkodás. Arról sem szabad megfeledkezni, hogy a biomassza megtermelése meglehetősen sok vizet igényel. Márpedig *a jó víz* szintén egyik szűk keresztmetszete az emberiség jövőjének. Ugyanígy fontos szempont *a foszfor* visszanyerése, mert a Föld foszforkészletei csökkennek.

A rövid vágásfordulójú faállományok, az ún. *Agroforst rendszerek* (hazai fogalmaink szerint: az energetikai faültetvények) létesítését „nagyon izgalmasnak” minősítette a német előadó, éppen úgy, mint a biomassza cseppfolyósítását és a bio-hajtóanyagokat. A nagy áttörés lehetőségét azonban az *energianövényekből történő biogáz-termelésben* látja, annak földgáz-minőségűre tisztított formájában.

„Van még mit tenni!” – fejezte be előadását Armin Vetter, amivel csak egyetérthetünk.

Hagyományos módon a konferencia megtisztelő nyilvánosságát használták fel a rendezők az agrárműszaki kutatásban-fejlesztésben kimagasló eredményt elért személyiségek munkásságának elismerésére is.

Az MGI egykori kiváló főigazgatójáról elnevezett *Bánházi Gyula Emlékérmét* ebben az évben dr. Beke Jánosnak, dr. Bellus Zoltánnak és dr. Armin Vetternek adta át dr. Fenyvesi László főigazgató. A néhai dr. Karai László professzor által alapított és róla elnevezett *ösztöndíjat* pedig Szendrő professzor adta át László Helga Elvira okl. kerésmérnök, közgazdász részére.

Ezzel a díjjal az alapító szándéka szerint az utolsó tanulmányi évükben járó doktoranduszok tanulmányi munkáját kívánják segíteni.

Ezzel az ünnepélyes aktussal a plenáris ülés véget ért. A szünet után szekciókban folytatódott az előadások, de ezek úgy viszonyultak egymáshoz, mint ugyanazon kéz ujjai. Fogalmazhatnánk úgy is, hogy több variáció volt egy témára, ezért *most külön erdészeti-faipari szekció nem volt*. A fő téma szekció-variánsai a következők voltak: I. Biomassza felhasználása tüzelési célokra. II. Biomassza felhasználása hajtóanyag előállítására. III. Biomassza felhasználása biogáz előállítására. IV. Bioenergia hordozók hasznosítása. A következőkben néhány szekcióbeli megfigyelésünket adjuk közre.

Dr. Tóth László professzor előadásából az derült ki, hogy *biomasszából a legjobb esetben is az energia-szükségletnek legfeljebb 10%-át* (a legideálisabb esetben is csak max. 15%-át) *tudnánk fedezni*. Mi lesz a többi

85-90%-kal? *Vagyis a biomassza önmagában nem megoldás az energiaellátás szempontjából.*

Ennek ellenére a mezőgazdászok szemmel láthatóan nagy erőket állítanak a témakör kutatására, mint olyan témára, amely a társadalom figyelmének középpontjában áll és rokonszenvét élvez. Ez azután feltehetően jó néhány millió forintot jelenthet majd a kutatás és az oktatás területén, nem egy oktatói és kutatói állást; PhD címet és más tudományos fokozatot, sok kiadványt stb.

Természetesen mindezt nem sajnáljuk az arra érdeme-sektől. *De hol van ismét az erdészet?* Az az erdészet, amely például már több mint fél évszázaddal ezelőtt, az '50-es évek első felében megépítette a Nógrád megyei Tolmács községben azt a falepárló üzemét, amely azóta sok százezer köbméter hitvány sarangolt faanyagból állított elő különféle ipari és háztartási faszeneket és értékes vegyi anyagokat. Az egykori Erdőkémia Vállalat üzeme ma is működik kft. formájában. (Ennek ellenére nem egy fiatal kutató ma is feltalálja a puskaport, vagyis, hogy miként kell a fát pirolízis útján átalakítani és a keletkezett égéstermékeket kezelni).

Ugyanígy feltalálják a biomassza kis teljesítményű kísérleti berendezésekben történő gázosítását is. Holott az ilyen rendszerű fagáz-generátoros tüzelőberendezések már évtizedek óta használatosak és a kereskedelmi forgalomban kaphatók. Erről már 25-30 évvel ezelőtt konferenciáztak erdészeti-faipari szakberkekben.

Kibővült a biomassza fogalma, mégpedig alaposan. Csicsóka, cukorcirok, nád, kínai nád, kinincs, ezüstfa, bálványfa, kukorica és kukoricaszár, gabona és gabona-szalma, energiafű, cukorrépa, állati fehérje, s még felsorolni sem tudjuk teljesen, hogy mi mindent vesznek ma már számításba ebből a szempontból. A kísérletek folytatását ez is indokolja, mert pl. az élő anyag hemicellulóz-tartalma szerint más és más égéstermék keletkezik. Öröndetes volt a programfüzetből megállapítani, hogy sok a hazai kísérlet, az igényeknek megfelelően.

Tükrözték azt is az előadások, hogy a témakörön belül *műszaki, ökológiai és ökonómiai kérdések sokasága vár még tisztázásra.*

Műszaki probléma adódik mindjárt az alapanyag sokféleségéből. Az ökológiai problémát is érintettük már, példaként megemlítve a biomassza megtermelésének vízigényét, de ide kell sorolni a talajerőgazdálkodást, tápanyag-utánpótlást is, hiszen ennek elmulasztása az intenzív energiakivonás révén könnyen tönkretetheti a talajt. A termelt biogáz tisztítása és hűtése vizes gázmosóval, valamint homogenizálása is felvet környezeti és műszaki problémákat egyaránt.

Jó példa az ökonómiai feladatokra a *logisztikai probléma*. A biomassza beszállítása feldolgozó üzembe csak bizonyos szállítási távolságon belül gazdaságos. (Ezt jól tudjuk a tűzifával kapcsolatban.) Ezért az energiatermelő

Meghaltak a télen

Budapesten 77 éves korában váratlanul meghalt **Körtvélyesi György** okl. erdőmérnök, aki 1930. október 16-án született Székesfehérváron, oklevelét pedig 1955-ben szerezte meg Sopronban.

Az állami építőiparban művezetőként kezdte szakmai pályafutását. 1961-től azonban már az erdőszetben dolgozott, a Mezőföldi Áll. Erdőgazdaság Királyszállási Erdőszetének erdőművelési műszaki vezetőjeként, majd erdőszetvezetőjeként. *Szakmai tevékenysége azonban nagyobb részben az erdőrendezéshez-erdőfelügyelethez kapcsolódott.* 1968-ban a Budapesti Áll. Erdőrendezőség Székesfehérvári Erdőfelügyelőségének lett a vezetője, majd Esztergomban töltött be azonos tisztséget. 1979-ben került az Állami Erdőrendezési Szolgálat Budapesti Erdőtervezési Irodájához, amelynek azután *igazgatója* is volt 1984-től egészen nyugállományba vonulásáig.

Hamvait Budapesten a Kerepesi-temető szóróparcellájában adták át az elmúlásnak. Ennél a szomorú aktusnál Szentpéteri Sándor, a Fővárosi és Pest Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Erdészeti Igazgatóságának vezetője búcsúztatta.

*

Vácon életének 72. évében rövid szenvedés után elhunyt **Bózsai Jenő** okl. erdőmérnök, a volt Állami Erdészeti Szolgálat Egri Igazgatósága Váci Erdőtervezési Irodájának ny. igazgatója.

Mecsekszabolcsban született bányász családban 1935. április 30-án. Erdőmérnöki oklevelét ösztöndíjas hallgató-

ként az egykori Szovjetunióban, a *harkovi* mezőgazdasági főiskola erdőmérnöki karán szerezte meg 1958-ban. Hazatérése után a volt Börzsönyi Állami Erdőgazdaság Nagymarosi Erdészeténél lett erdőművelési műszaki vezető. Tízévi erdőgazdálkodási munka után 1968-ban előbb a Budapesti, majd két év múlva az akkori Egri Áll. Erdőrendezőség Váci Erdőfelügyelőségének vezetőjévé nevezték ki. Itt dolgozott – rövid megszakítással – 1996 decemberében történt nyugállományba vonulásáig. A rövid megszakítást az jelentette, hogy közben egy évig a váci mellett a Balasagyarmati Erdőfelügyelőséget is irányította, 1979-ben pedig a MÉM Erdészeti és Faipari Hivatal Erdőrendezési Főosztályán dolgozott. Még nyugdíjasként is a reá mindig jellemző szorgalommal tevékenykedett volt munkahelyén, egészen 2003 végéig.

Széles körű résztvétől kísérve a Vác-alsóvárosi temetőben helyezték végső nyugalomra, amikor is hivatali utóda, Raszler József búcsúztatta.

*

Veszprémben meghalt **Kozma Gyula** okl. erdőmérnök, akiről csak annyit tudunk, hogy Nagylétán született 1930-ban, oklevelét 1954-ben, erdőszeti növényvédő szakmérnök oklevelét pedig 1976-ban szerezte meg Sopronban. Szakmai pályafutása a Bakony erdeiehez fűződött, ahol mind az erdőművelés, mind az erdőfelügyelet vonalán dolgozott. Veszprémben is temették el.

Dr. K. P.

(folytatás az előző oldalról)

erőmű hálózat logisztikailag gondosan megtervezendő. Úgy tűnik, hogy a decentralizált energiatermelés előnyösebb, mint a koncentrált. Nem kis ökonómiai feladat a nemzeti, a tulajdonosi, a munkavállalói és a fogyasztói érdekek harmóniájának megteremtése sem.

Az energetikai faültetvények létesítésével kapcsolatban már biztató példákat mutattak be a szekcióüléseken a betakarítás, az aratás műszaki megoldására. Van azonban tennivaló még ezen a téren is: Például a bemutatott konstrukció a 6 cm vastagságú, hajlékony fácskák esetében még nem, de a 10 cm töltmérőljűnél vastagabb suhángok esetében már nem használható. Bonyolítja a helyzetet, hogy az első aratás után már sarjcsokrok keletkeznek, amelyek szélső hajtásai vékonyak, a csokor közepén állók pedig vastagabbak a kívánatos méretnél.

Nem folytatjuk tovább a gödöllői agrárműszaki tanácskozás gazdag anyagában való szemlélést. Talán az

eddig előadottak is elegendők annak érzékeltetésére, hogy a korábban is időszertű témákat napirendre tűző gödöllői tanácskozások sorában az idei különösen érdekfeszítő volt és társadalmi szempontból elsőrendű témát fejtetett. Bár már az idén is a bőség zavarával küszködünk, jövőre ismét kétnaposra tervezik a tanácskozást. S akkor valószínűleg ismét lesz erdőszeti-faipari szekció is. Az idei téma: a bioenergetika – az alternatív energiatermelésnek csak az egyik szegmense. (Bár rámutattak arra is, hogy a szél- és vízenergia termelés után a leggazdaságosabb a biomassza termogázosítása révén nyert energia).

Gödöllő azonban tud a többi alternatív energiatermelés és hasznosítás vonatkozásban is újat mondani. Pl. az egyetemen működik az ország legnagyobb, 10 kWp teljesítményű napelemes fotoelektromos erőműve. Érdemes lesz tehát a 2008. évi kutatási és fejlesztési tanácskozást is minél több erdőszeti és faipari szakembernek felkeresni. (Voltak az idén is szép számban, az ország távoli vidékeiről is.)

Dr. Király Pál

A 25. Agro + Mashexpo

Jubilált a mezőgazdasági gépek budapesti nemzetközi kiállítása, az Agro + Mashexpo: a 25. alkalommal rendezte meg a Hungexpo ZRt., az idén szokatlanul korai időpontban, január végén -február elején. Ez azonban semmilyen hátrányt nem jelentett a látogatók szempontjából, mert az összes kiállított tárgy fűtött pavilonokban, kulturált körülmények között volt tanulmányozható.

Volt is mit látni a nemzetközi viszonylatban is rangos rendezvényként számon tartott, impozáns méretű kiállításon. A bemutató főprofiljának megfelelően a mezőnyt természetesen elsősorban a mezőgazdaságban alkalmazott erő- és munkagépek uralták, de a magyarok mellett még 13 országból érkezett, összesen több mint 200 kiállító kilenc árucsoportban kínálta eszközeit, anyagait és szolgáltatásait.

*

Mi természetesen elsősorban az erdészetet és faipart közvetlenül érdeklő termékeket kerestük a kiállításon, amely azonban ebben a tekintetben az idén a korábban megszokottnál némileg szerényebb volt.

Kiemelkedő volt ebben a tekintetben a biatorbágyi központtal működő *Andreas Stihl Kereskedelmi Kft.* szépen elrendezett standja, amelyen a cég a Magyarországon jelenleg forgalmazott szinte teljes termékpalettát bemutatta: motoros láncfűrészgépeket és nyeles gyomirtókat, erdei munkás öltözeti cikkeket és szerszámokat, s más kellékeket. Felvonultatva a cég a jellegzetes, kellemes fűzőld színre festett *Viking* kerti gépek nagy választékát is. Tájékoztató anyagok:

prospektusok, friss árjegyzékek pedig bőséggel álltak a standot nagy számban felkereső közönség rendelkezésére.

*

Olasz gyártmányú, *Oleo-Mac* és *Efco* márkajelzésű motoros láncfűrészgépeket nagyobb választékban láttunk még a *Hermes ÁFÉS* cég standján is. Ugyanitt, de még további egy-két standon láttunk kíváncsan szép kézi szerszámokat is: egy- és kétélű fejszék, hasítókalapácsok, különféle formájú és méretű kézfűrészek, hasítókeket, metszőollókat stb. Ezekből akciós áron a helyszínen lehetett is vásárolni.

*

Az erdészeti gépek, eszközök mellett kerestük még a ma oly gyakran beszédtemát jelentő, a dendromasszá hőenergiává alakító berendezéseket és az ehhez szükséges egyéb gépeket is. A dendromassza kifejezés alatt ebben az esetben nem csak a szó köznap értelmében vett faanyagot kell érteni, hanem a mezőgazdaságban nagy mennyiségben keletkező fás hulladékokat is.

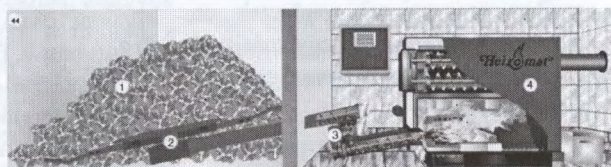
Találtunk is ilyen gépet, nem is akármilyet. Hanem a kecskeméti székhellyel működő *Auditker Kft.* gyártmányát, a CAEB MP 400S Quick Power típusjelű *venyige- és nyese-dék-bálázót*.

Ez a gép a szőlőkben és gyümölcsösökben a talajra került venyigét és fanyesedéket felszedi és kisméretű, 60 cm hosszúságú és 40 cm átmérőjű hengeres bálákba göngyöli, majd necchálóba burkolja és így teszi lehetővé könnyű kezelhetőségüket, szállíthatóságukat, raktározhatóságukat. Egy-egy venyigebála súlya a nyersanyag minőségétől függően 25-35 kg és biomassza tüzelésű kazánok fűtésére felhasználható.

*

Ilyen biomassza tüzelésű kazánt láthattunk is, mégpedig működés közben (egyedüli kiállítási objektumként csarnokon kívül, a szabadterén). Ez a bajor *Heizomat Gerätebau-Energiesysteme GmbH* cég RHK-AK típusjelzésű kazánsorozatának egyik tagja volt, amelyet a dunaharaszti *Petrics Energiaültetvény Kutatási és Kereskedelmi Kft.* mutatott be.

A berendezés általános felépítése ismert: a tárolótartályból vagy háztartási bunkerből csigás vagy elevátoros

behordószerkezet viszi a faaprítékot a kazán tűzterébe, ahol a felszabaduló hő a kazán csöveiben keringő vizet felforrósítja és ez a hőtovábbító közeg. A forgalmazó szerint azonban a Heizomat kazánoknak az a specialitása, hogy a nagy gonddal megszerkesztett, optimális oxigénellátásnak köszönhetően *minimális mind a hamuképződése, mind a kéményen át távozó füstgáz károsanyag-tartalma.*

A kazánt gyártó bajor cég Heizohack márkanevvel kilenc fősorozaton belül több mint 50 változatban gyárt faaprító gépeket is.

*

Hasítottfa-tüzelésű fűtőberendezéseket, mégpedig különféle méretű és alakú vaskályhákat, valamint hagyományos formájú zománcos asztali-tűzhelyeket láttunk az *SVT Salgótarján* standján.

Egyébként ahhoz képest, amilyen intenzitással foglalkozik az agrártudomány a bioenergia hasznosításának témájával, a kiállítást kissé szegényesnek találtuk ebből a szempontból. Inkább csak a biogáztermelés eszközei bukkantak fel, ami egyébként érthető is, mert jelenleg ezt tart-

ják ezen a téren a legtöbb eredménnyel kecsegtetőnek.

*

Az Agro + Mashexpot a szakmai szempontoktól függetlenül, egyszerűen érdeklődésből is érdemes volt felkeresni, mert számos olyan kiállítási tárgy volt látható, amely a mindennapi életben is jól hasznosítható. Például a ház körüli kertészkedésben, szőlészkedésben-borászkodásban, kertépítésben, esővíz hasznosításban stb.

Szellemi javak kínálatában sem volt hiány a kiállításon. Gazdag könyv- és folyóirat-választékkal vonultak fel a különböző kiadványok. Továbbá gazdag programmal rendeztek un. *eFarmer* konferenciát, egy másik alkalommal pedig *Agrármarketing- és média Napot*.

*

Kétségtelenül szem előtt kell tartanunk azt a körülményt, hogy szakmánk nagy műszaki seregszemléje az immár komoly hagyománnyal rendelkező és nemzetközi viszonylatban is számontartott, ismertté vált őszi soproni Ligno Novum + Wood Tech kiállítás. Mégis szeretnénk remélni, hogy egy év múlva erdészeti és faipari vonatkozásokban némileg gazdagabb Agro + Mash exporól számolhatunk majd be. A dolog nem rajtunk múlik. (Ilyenkor mondták a régi rómaiak: „Videant consules?” Vagyis: lássák az illetékes vezetők.)

Dr. Király Pál

Egyetemi évkönyv

ANyugat-Magyarországi Egyetem a korábbi évekhez hasonlóan a 2005/2006. tanévről is kiadta évkönyvét. A kötet tartalmazza az egyetem és az egyes karok szervezeti-személyi felépítését, a tanév történéseit, az elért kutatási-fejlesztési eredményeket, a nagyarányú beruházások állását, a végzett hallgatók névsorát szakonként. Továbbá a PhD címet elnyert doktoranduszok és a habilitáltak névsorát és még sok más közhasznú szakmai információt. A kötetet a NyME Kommunikációs Irodája szerkesztette, s Hargitai Gábor rendezte sajtó alá

k.p.

Az ásványok világa

Nincs erdő termőhely nélkül, nincs termőhely alapkőzet nélkül. Ezért minden erdészeti szakember részesül kiképzése során több-kevesebb geológiai ismeretben, azon belül *ásvány- és kőzettani* tudnivalókban.

Például az 1808-ban alapított *selmecbányai*, erdőmérnökök képzése céljából létrehozott Erdészeti Tanintézet, a Forstinstitut első tantervében is ott szerepelt önálló tantárgyként a *forstliche Mineralien*, az erdészeti ásványtan. Dr. Wilckens Henrik Dávid professzor gyakorlatát azután folytatta utóda, Feistmantel Rudolf is. A folyamat csak erősödött azzal, hogy 1846-ban a Forstinstitut csatlakozott a bányászati-kohászati felsőoktatáshoz és létrejött a Bányászati és Erdészeti Akadémia.

A vizsga nem a tanulás vége

Amikor a tanuló fiatalember túljut egy-egy tantárgy befejezésén, a vizsgán, a tananyagok rendszerint elcsomagolásra kerülnek, így a termőhelyismeretani jegyzetek is. Pedig az igazi vizsga még ez után következik. Akkor, amikor az ifjú erdőmérnök, erdésztechnikus megkezdí szakmai pályafutását, általában valamelyik erdészetnél vagy magánerdőgazdaságnál. A fiatal szakember első teendői közé tartozik, hogy jól megismerje munkaterületét, az erdőket, azok összes összetevőjével együtt. Igaz, ebben sokat segít az erdőgazdasági üzemterv. A részletek azonban ennél árnyaltabbak, s felismerésük már a helyi szakemberen múlik. Nem árt tehát szárazon tartani a puskaport; vagyis elővenni a régi könyveket, jegyzeteket és felfrissíteni a geológiai ismereteket.

Börzézünk!

Ennek az *autodidakta továbbképzésnek* a könyveken túlmenően kiváló lehetősége az ország különböző vidékein évről évre, rendszeresen megrendezett, kiállításokkal rendszerint összekötött *ásványbörzék* felkeresése és tanulmányozása.

Az immár számos helyen megrendezett börzék közül megemlítiük a soproni „Pannónia” nemzetközi ásványbörzét, a Dél-Dunántúlon a pécsi börzét, a Közép-Dunántúlon a székesfehérvári „Alba Regia”, az Észak-Dunántúlon pedig a tatabányai (néhai Szabó József geológusról elnevezett) *nemzetközi jellegű* börzét.

A Dél-alföld ásványbörze-központja Békéscsaba (általában tavaszi), Kelet-Magyarországi pedig Nyíregyháza (általában őszi). A legnagyobb múltú és egyben az egyik legtekintélyesebb ásványbörzét Észak-Magyarországon testvér-intézményünkben, a Miskolci Egyetemvárosban szokták lebonyolítani, de feljövőben van Eger is ebből a szempontból.

Budapest a főváros börzeszempontból is

Persze, a „fejnehéz” Magyarországon a legtöbb ilyen jellegű rendezvényt Budapesten bonyolítják le, évente 15-20-at. Ezek közül mind a kiállítók, mind a látogatók számát tekintve kiemelkedik a *nyári, Szent István napja környékén* lebonyolított, továbbá a *téli, karácsony előtti* nemzetközi ásványbörze. Ezek helyszíne eddig általában a városligeti Petőfi Csarnok volt. Ebben az évben újjáépítésként a Vasúttörténeti Parkot választották szervezők.

Majd a tapasztalat mutatja meg, hogy szerencsés volt-e ez a helycsere (körülményesebb, drágább megközelítés).

A rendezők

A börzét, ásványbarát találkozókat különböző szervek rendezik: a helyszínt nyújtó művelődési házak és más intézmények, s ásványgyűjtő körök. A társadalmi szervezetek közül kiemelkedik a miskolci székhelyű *Magyar Minerofil Társaság* (M.M.T.), valamint a budapesti *TIT Stúdió Egyesület*. A profi vállalkozások közül megítélésünk szerint a legjelentősebb a budapesti *Kőország Kft.*

amely az V. ker. Arany János utca 16. sz. alatt az ország első internetes ásványáruházát is működteti, de van árusítóhelye pl. a M. Természettudományi Múzeumban is.

Szolgáltatások

Ezek a szervezetek kiállításokat, börszéket, ásványbarát találkozókat, cse-reakciókat, ismeretterjesztő rendezvényeket szerveznek, szakkönyveket és folyóiratokat adnak ki, gyűjtőköröket működtetnek, bel- és külföldi tanulmányutakat és ásványgyűjtő táborokat bonyolítanak le szakvezetéssel. Az M.M.T. évről évre *börzenaptárt* állít össze, amely az összes jelentősebb hazai mineralógiai rendezvény tudnivalóit tartalmazza évkezdéstől az év végéig, időrendi sorrendben. A börzenaptárt az év elejétől minden érdeklődő ingyenesen megkaphatja (amíg a készlet tart).

A gyűjtés infrastruktúrája

Közbevetve megjegyezzük, hogy számos külföldi országban az ásványgyűjtés és -kereskedelem már valóságos kis iparággá nőtte ki magát. Tekintélyes cégek szakosodtak az ásványgyűjtéshez, feldolgozáshoz és tároláshoz szükséges vagy hasznos, annak szakszerűségét fokozó stb. eszközök gyártására és forgalmazására. Csupán néhány példaként ilyenek lehetnek: fejtcésákányok, vésők és kalapácsok, talajfúrók, ásók és lapátok, szállítótáskák és hátibőröndök, villamos preparátorfúrók, kövágó tárcsák, fűrészek és fúrók, csiszolók és polírozók, iszapolók és szűrősziták, barlangi kutatólámpák és UV-lámpák (fluoreszkáló kövek gyűjtéséhez), precíziós mérlegek, tárolódobozok, kazetták, polcok, fiókos szekrények,

vitrinek, rögzítőeszközök és anyagok, sugármérők. Fémkereső detektorok, földradarok. Kézi és állványos nagyítók, sztereómikroszkópok, a mikroszkópos vizsgálatok és a mikrofotózás eszközei, kellékei (pl. közetsziszolatok készítéséhez és tárolásához). A terepi gyűjtést és természetjárást segítő ruházatok és felszerelések; pl. GPS műszer a lelőhely pontosabb földrajzi helymeghatározásához.

Elméleti felkészültség is szükséges

Se szeri, se száma már azoknak a geológiai tárgyú könyveknek, folyóiratoknak, ismeretterjesztő és demonstrációs kiadványoknak, amelyek elősegítik az önképzést, a földtan, s azon belül az ásvány- és kőzettan részletes, alapos megismerését.

Az általános, összefoglaló művek mellett *ma már sok a tematikus kiadvány*. Ezek egyrésze valamely táj, természetföldrajzi egység ilyen irányú ismereteit részletezi, rendszerint különös tekintettel a helyi mineralógiai specialitásokra és olykor a gyűjtési lehetőségekre is. Másik részük egy-egy ásványra vagy ásványcsoportra specializálódott. Pl. arany, gyémánt, gránát, topáz, türkiz, opál, turmalin (tehát drág- vagy fél-drágakövek), kvarc, kalcit, kövesedett fák, meteoritok stb.

Külön nagy ismerethalmazt és gyűjtési ágat képeznek a kővületek, fossziliák, növényi és állati ősmaradványok. Sőt antropogén eredetű leletek, ősember-maradványok, paleolitikus és neolitikus szerszámok, bár ez már inkább a régészet területére vezet.

Újabb keletű gyűjtési ág az un. suiseki gyűjtés. Ez a japán szó a természet által formázott különös alakú (+ színű, mintázatú) köveket jelent, amelyeket eddig a bonsai-formázók használtak előszeretettel természetű terepimitációként miniatűr fácskáikhoz. Ennek a gyűjtési ágnak a magyar irodalma még most van születőben.

Gyűjtsünk - de szépen, okosan

Ebből a kis ízelítőből is megítélhetik T. Olvasóink, hogy egy csinos kavics felemelésétől kezdve hosszú – ámbár hol széles, hol keskeny, meredek – út vezethet *egy szép és tudományos szempontból is értékes gyűjtemény* kialakításáig. A kínai mondás szerint azonban „akár száz métert akarsz megtenni, akár száz kilométert, mindig az első lépéssel kell kezdened”. Azután azonban gyorsabb a haladás, mint az ember gondolná. S nemso-kára azon veszi észre magát, hogy már a bőség zavarával, vagyis helyhiánnyal küzd.

Ezért *három szempontot mindig érdemes szem előtt tartani*: 1. Tartsuk be a természetben való gyűjtés írott és íratlan, törvényes és etikai szabályait. 2. „Aki sokat markol – keveset fog!” 3. A kapzsi, mohó, önző gyűjtő sosem rokonszenves.

Az ideai programokból

Befejezésül megemlítünk néhány nagyobb ideai ásványbörzét. Forrásunk a Magyar Minerofil Társaság már említett, a 2007. évre szólóan kiadott börzenaptára.

Március 3-4. Miskolc-Egyetemváros: XXV. Miskolci Nemzetközi Ásványfesztivál. Kiállítás: Bulgária ásványai.

Április 14-15. Sopron: Pannónia Ásványkiállítás. (A „Vas-Villa” Szakközépiskolában, Ferenczy J. u. 7.) Kiállítás: Nagybörzsöny középkori aranybányászata.

Május 19. Békéscsaba: Kristálycsodák XV. Ásványbörze. (A 2. sz. Ált. Iskolában, Irányi u. 14.)

Augusztus 24-26. Budapest: XXII. Nemzetközi Ásványbörze. (A Vasúttörténeti Parkban, XIV. ker. Tatai út 95.) Kiállítás: Az opál

Szeptember 8-9. Nyíregyháza: XXI. Nemzetközi Ásványbörze. (A Kölyökvárban, Dózsa Gy. u. 25.)

December 1-2. Budapest: Kőország XIV. Nemzetközi Ásványbörze. (A Láng Művelődési Központban, XIII. ker., Rozsnyai u. 3.)

Dr. Király Pál

Üdülés Bükkszéken !

A múlt év nyarán elkészültek és egész évben üzemelnek partnerszervezetünk, az *Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülés /ÉSzt/* bükkszéki üdülő apartmanjai, amelyek igénybe vételére *Szakszervezetünk tagságának is lehetősége van.*

A változatos természeti környezetű üdülőfalú, *Bükkszék* a SALVUS gyógyvízről régóta nemzetközi jóhírnévnek örvend, s Eger-től észak-nyugatra, Sirokon át 27 km-re fekszik. Budapest felől leggyorsabban az M3-as autópályán a káli lehajtótól közelíthető meg. Autóbusszal pedig közvetlen járáttal Budapestről, Egerből, Salgótarjánból, Pétervásárjáról. A legközelebbi vasútállomás Sirokon van.

Az apartmanhoz fürdőszoba és minikonyha tartozik, mikrosütővel és hűtőszekrénnel felszerelve. A strand

az üdülő közvetlen közelében van, ahol fürdő- és ivókúrára van lehetőség.

Az 540 méter mélységből feltörő, 40 °C hőmérsékletű SALVUS gyógyvíz kitűnően alkalmas gyomor- és bélbetegségek, reuma, légúti és nőgyógyászati problémák kezelésére. Emellett további aktív pihenési formák is kínálkoznak.

Túrát lehet tenni a siroki várhoz /16 km/, valamint a Búzás-völgyi víztározóhoz /27 km/, ahol horgászásra is van

lehetőség. Távolabbi, egynapos túracélpont lehet: Parád, Parádfürdő, Parádsasvár, Kékestető és a Szalajka-völgy, s persze Eger. Magán Bükkszéken is van látnivaló: az Árpád-kori templom, a palóc népi építészet emlékei, kézművesház stb.

A nagy erkélyes apartman üdülési díja 7 napra /hat éjszaka/ 48.000 forint. Max. öt fő elhelyezésére van lehetőség. A díj befizetése történhet két részletben is, de az üdülés megkezdése előtt egy hónappal a teljes összeget be kell fizetni. Ugyancsak le lehet mondani egy hónappal korábban a megkezdés előtt; ebben az esetben a szállásdíj 60%-a kerül visszafizetésre.

Jelentkezni lehet telefonon vagy személyesen: ÉSzt Iroda, 1066 Budapest, Jókai utca 2., Cserjés Viktóriánál. Telefon: 302-6683, vagy 473-1429. Fax: 331-4577.

Tönköl Péter emléke

Az „Erdészeti és Faipari Híradó” 2005. évi szeptemberi számában is történt rövid megemlékezés Tönköl Péter Zoltán (1972 - 2005) okl. erdőmérnök, a Nagykunsági Erdészeti és Faipari ZRt. Monori Erdészete 32 éves, fiatal igazgatója gépjárműbalesetben történt tragikus elhalálózásáról.

Halálának egyéves évfordulója alkalmából munkatársai megemlékezést rendeztek a monori református temetőben, s ennek keretében felszentelésre került síremléke. Továbbá emlékoszlopot állítottak a csévharaszi erdőben, kedvenc magaslese mellett egy kis tisztáson.

Sajnálattalosan korán elhunyt kollégánk édesanyja ezt azzal toldotta meg, hogy egy-egy arany emlékgyűrűt ajándéko-

zott mindazon munkatársainak, akik annak idején az utolsó napig fiával együtt dolgoztak.

Benei Béla

a NEFAG ZRt. vszb-titkára, Monor

Simonyi, a magyar űrturista

Lapunk 2005. évi 4., decemberi számának 10-12. oldalán egy megemlékezést közlünk a Fizika Világéve alkalmából dr. Simonyi Károlyról (1916-2001), soproni egyetemünk nemzetközi hírnévű hajdani fizika-elektrotechnika professzoráról.

Mostanában érdekes hír jelent meg a napisajtóban. Ez arról szól, hogy Charles Simonyi, vagyis *ifjabb Simonyi Károly*, a professzor fia lesz Farkas Bertalan után valószínűleg a második magyar ember (s nem Anetka), aki megfordul a világűrben. Az USA állampolgárságú, de magyar származását büszkén valló kiváló műszaki szakember ugyanis hathónapos űrhajós kiképzésen vesz részt és *űrturistaként fog a világűrbe felrepülni a bajkonuri űrrepülőtérről* a Szojuz űrhajóval, valószínűleg április 7-én vagy 9-én.

Az efféle kirándulás nem olcsó mulatság. Simonyi úr azonban a Microsoft cég szoftverfejlesztőjeként (Word, Excel) megkereshette az ehhez szükséges pénzt.

Simonyi Károly az űrkirándulás során népszerűsíteni fogja a Magyar Vöröskereszt bázis-iskolai programját is (annak elnöke, Habsburg György és Simonyi szívélyes kapcsolatban áll egymással). A magával vitt két kedvenc könyvét az űrállomáson hagyja, ezzel megalapozva a leendő űrkönyvtárat.

(Forrás: „Metro”. Ref.: Király Pál)

Fejlesztés Ásotthalmán

Öröndetes jelenség, hogy miközben a tömegtájékoztató eszközök tömeges iskolabezárásokról, összevonásokról adnak hírt, azonközben a fennállásának 124. évében járó ásotthalmi *Bedő Albert Középiskola, Erdészeti Szakiskola és Kollégiummal* kapcsolatban (amely az Erdőmérnöki Kar után a legősibb tanintézetünk) folyamatos fejlesztésről tudósíthatunk.

A közelmúltban avatták fel azt a 60 leánytanuló elhelyezésére alkalmas, korszerű kollégiumot, amelyet a 2005-ben felépített iskolai oktatóközpont tetőterében alakítottak ki. Ezzel tovább bővültek az iskola oktatási-szakképzési lehetőségei is.

A fejlesztés többek között az FVM Természeti Erőforrások Főosztálya /TEF/, valamint a korábbi Állami Erdészeti Szolgálat Kecskeméti Igazgatósága támogatásának köszönhetően valósulhatott meg – hangsúlyozta ünnepi beszédében Andrésiné dr. *Ambros Ildikó* igazgatónő. Felhívta a figyelmet arra is: éppen az átadás napján volt a 40. évfordulója annak, hogy az iskola engedélyt kapott a Földművelésügyi Minisztériumtól a legnagyobb magyar erdészként tisztelt *Bedő Albert* egykori országos főerdőmester nevének viselésére. (Íme, egy magyar erdészeti iskola, amely még egy magyar erdész nevét viselheti.)

A kollégiumavatáson több Csongrád megyei közéleti személyiség is részt

vett. Az ünnepség kedves színfoltja volt az a kultúrműsor, amellyel az iskola diákjai a vendégeknek kedveskedtek. Végül *Magyar Anna*, a Csongrád Megyei Közgyűlés elnöke, valamint *Klemencsics András* FVM-TEF főosztályvezető-helyettes együttesen adta át az új létesítményt rendeltetésének.

Andrésiné dr. *Ambrus Ildikó* igazgatónő ünnepi beszédének szövegét felhasználva lejegyezte:

Király Pál

Energifűz konferencia

A Baranya megyei Mágocsan az SHS-AF Kft. rendezésében „Az energifűz magyarországi hasznosítása” címmel konferenciát rendeztek. Ennek programjában a következő témák szerepeltek: az energia-ültetvények szerepe a hazai energiagazdálkodásban; az energifűz termesztéstechnológiája; a növény termesztésének és betakarításának gépei, tüzeléstechnikai tapasztalatai; az ültetvénytelepítés finanszírozási lehetőségei.

Naszvadi Endre, a társaság ügyvezetője elmondta, hogy partneri körük már két évvel ezelőtt megkezdte a telepítéseket, s ma már teljes körű tájékoztatást tudnak adni a növény sikeres termesztéséhez.

A konferencia előadásaihoz egy energifűz ültetvény megtekintése is kapcsolódott.

(Forrás: „Bioenergia”.

Ref.: **Király P.**)

Verespatak képekben

Budapesten, az Országgyűlési Irodaház előcsarnokában nyitották meg a „*Verespatak múltja, jelene, jövője képekben*” címmel rendezett nagyszabású fotókiállítást, amely a továbbiakban vándorkiállításként az ország több városában is megtekinthető lesz.

A természeti környezetre nézve óriási veszélyt jelentő, a Tiszát ciánszennyezésével egyszer már végigpusztító bányászati objektumot bemutató kollekciót a kiállítás kezdeményezője és rendezője, *Kelemen József*, a kiskunfélegyházi központtal működő Közép-Európa-Klub főtítkára mutatta be. (A klub tevékenységével kapcsolatban már közöltünk cikket lapunk 2006/4. számának 15. oldalán „A Kárpát-medence környezetbiztonsága” címmel.)

A megnyitó résztvevőit köszöntötte dr. *Szili Katalin*, az Országgyűlés elnöke, mint a kiállítás fővédnöke; továbbá *Katona Kálmán* és dr. *Orosz Sándor* parlamenti képviselő, az Országgyűlés Környezetvédelmi Bizottságának elnöke, ill. alelnöke is.

K.P.

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI HÍRADÓ

XVII. évfolyam 1. szám.

Kiadja:

az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete

1061 Budapest, Jókai tér 9.

Tel.: 331-4369; Fax: 374-3025

Felelős kiadó:

Herczeg Miklós főtítkár

A Szerkesztő Bizottság:

Barta László, Fritsch Ottó,

Gilicze Péter

Herczeg Miklós (elnök)

Németh Szilveszter

A szerkesztésben közreműködik:

Dr. Király Pál

Nyomda:

CERBERUS Nyomdaipari Könyv- és Lapkiadó Kft.

1066 Budapest, Lovag u. 14.

Tel.: (06) 1-302-5154

Felelős vezető:

Schmidt Gábor ügyvezető igazgató

A lap átlagosan negyedévenként jelenik meg.

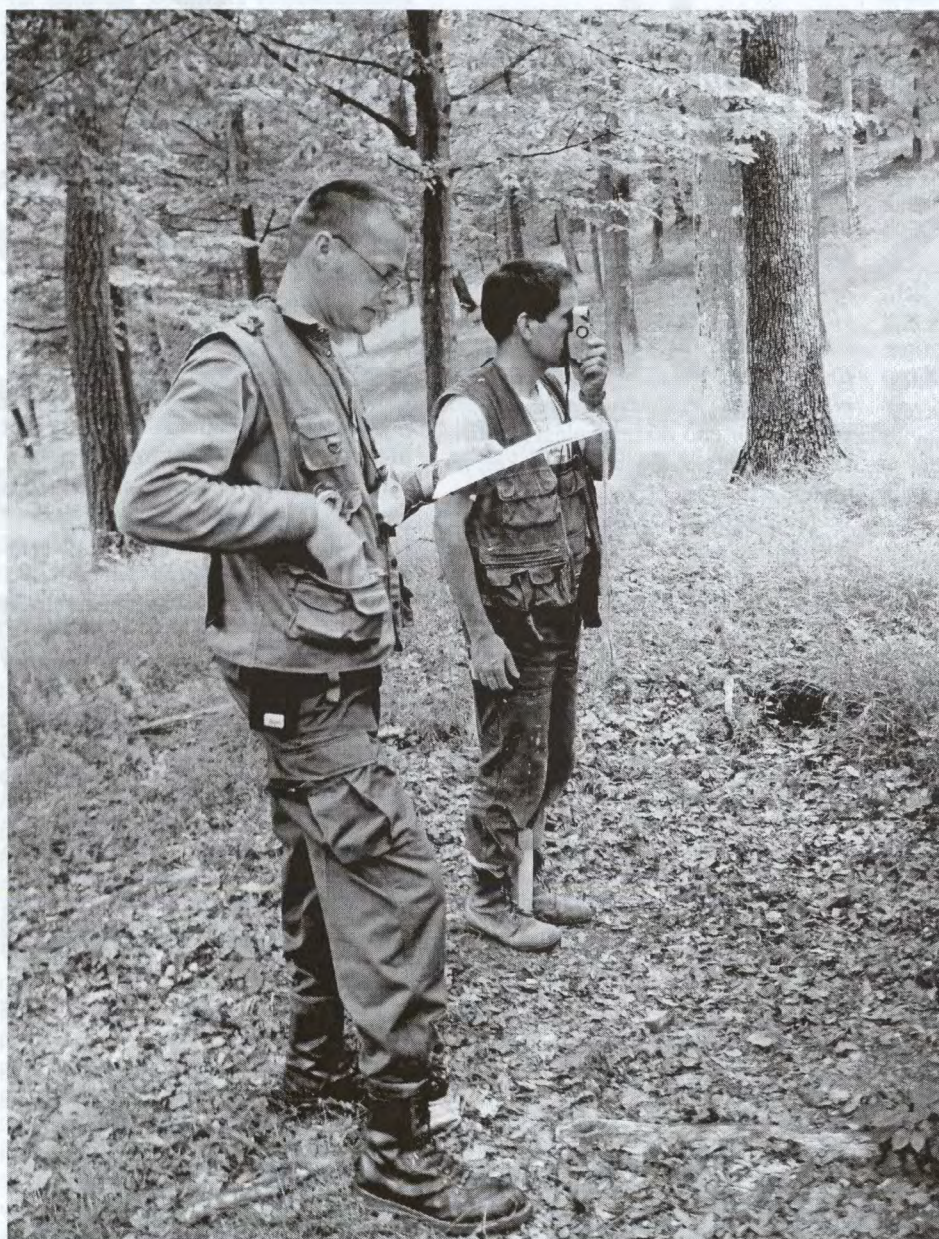
Hírlapárusi forgalomba nem kerül, terjeszti az EFDSz.

forestpress
erdészet – faipar – vadászat természetvédelem

Erdészeti és faipari **HÍRADÓ**

XVII. évfolyam 3. szám, 2007. szeptember

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

A tartalomból:

Erdőtörvény módosítás

*

A 200. tanévnyitó

*

A 2007. évi felvételi
ponthatárok a NyME-n

*

Erdésznők országos
találkozója

*

VI. STIHL Országos
Fakitermelő Verseny

*

Vándorgyűlés a
Kiskunságban

*

Prof. Dr. Mészáros Károly

*

Nyugdíjasoknak -
nyugdíjasokról

*

Erdőtervezők Versenye a
Bükkben

*

Erőpróba NYÍRERDŐ-s
módra

Erdőtörvény módosítás

A Magyar Köztársaság Parlamentje a 2007. évi XVI. törvénnyel elfogadta az erdőről és erdő védelméről szóló 1996. évi LIV. törvény módosítását.

A jogszabály módosítás három, a jogszabály alkalmazás területén kiemelten aktuális területre koncentrált:

- az erdő védelme az illegális fakitermelésekkel szemben,
- az erdővel kapcsolatos birtokpolitikai koncepció erdőterület megosztására vonatkozóan,
- a fás szárú energia ültetvények feletti erdészeti hatósági hatáskör megszüntetése.

Az erdő védelme az illegális fakitermelésekkel szemben

Az illegális fakitermelések elleni fellépés elsődleges és kiemelt célja volt a törvény módosításának. 2004. évtől kezdődően erőteljes emelkedést mutat az engedély nélküli fakitermelések mértéke, amely 2006-ban a százezer köbméteres nagyságrendet is elérte. Az erőteljes növekedés mögött a jogszabályi hézagokat kiaknázó szervezett bűnözői csoportok állnak.

Az illegális, engedély nélküli fakitermelésekkel szembeni fellépés csak abban az esetben lehet eredményes, amennyiben valamennyi érintett közösen megteszi azokat a lépéseket, amelyek saját részéről e tevékenység visszaszorítása érdekében szükséges.

Elengedhetetlen az Igazságügyi és Rendészeti Minisztériummal történő együttműködés. Ennek első lépése éppen a Legfőbb Ügyészség állásfoglalásában megfogalmazottak gyakorlati érvényesítése kapcsán a büntető eljárások következetes végig vitelében történő közös fellépés lehet. A Legfőbb Ügyészség TKJ. 7613/2005/3-I. számú állásfoglalása szerint az engedély nélküli fakitermelés kimeríti a Btk. 286/A §-ában megfogalmazott környezetkárosítás bűncselekményét. A kiszabható büntetési tétel kettőtől hat évig terjed.

Az erdőtörvény módosítás illegális fakitermelésekkel foglalkozó para-

grafusai három területen tartalmazzanak szigorítást:

- 1.) Az erdőgazdálkodási tevékenység végrehajtásának ellenőrzése
- 2.) Az erdészeti termékek származásának igazolása
- 3.) Az erdővédelmi bírság

1.) Az erdőgazdálkodási tevékenység végrehajtásának ellenőrzése

Evt. 60. § (1) Az erdő faállományának kitermelését - a faültetvény kivételével - az üzemtervi előírásokkal összhangban is csak az erdészeti hatóság engedélye alapján lehet végezni. *A fakitermelési munka végrehajtója köteles az engedély egy példányát a munkavégzés során magánál tartani és azt a hatóság képviselőjének felszólítására bemutatni. Ennek elmulasztása esetén a hatóság képviselője jogosult a munka azonnali leállítására és a munkavégzőt a helyszínen elhagyására felszólítani.* A faültetvényből történő fakitermelést az erdészeti hatóságnak előzetesen be kell jelenteni.

A módosítás tulajdonképpen formai követelmények, megtartását írja elő. Ezen lehetőség birtokában nem csak az erdőfelügyelők, de a rendőrhatalóság képviselői is ellenőrizhetik az engedélyek meglétét és az engedély terepen tartása megkövetelhető.

2.) Az erdészeti termékek származásának igazolása

Evt. 79. § (2) *Az (1) bekezdés szerinti igazolást az erdei termék szállítója köteles a szállítás során magánál tartani és azt a hatóság képviselőjének felszólítására bemutatni.*

Amennyiben a szállítást végző ezen kötelezettségének nem tesz eleget, az az erdőgazdálkodási szabályok megsértésének minősül és ötvenezer forinttól ötszázezer forintig bírságható.

A módosítás az erdőgazdálkodó mellett a faanyag szállítását végző ellenőrzésének és felelősségére vonásának jogi alapjait teremti meg.

3.) Az erdővédelmi bírság

Evt. 103. § (I) Amennyiben az erdő látogatója az erdő védelmére, a haszonvételek gyakorlására, valamint az erdő látogatására vonatkozó, e törvényben megállapított előírásokat megszegi, az erdészeti hatóság határozata alapján erdővédelmi bírságot köteles a külön jogszabályban meghatározott számlára a határozat jogerőre emelkedésétől számított harminc napon belül befizetni. Az erdővédelmi bírság legkisebb mértéke ötezer forint, legnagyobb mértéke kétszázezer forint. *Amennyiben az erdő látogatója fakitermelést végez anélkül, hogy arra jogosult lenne, az erdővédelmi bírság összege a kitermelt faanyag minden köbmétere után harmincezer forint.*

A módosítás megteremti az illegális fakitermelés szakmai súlyát figyelembe vevő differenciált bírságolás feltételét.

Az erdővel kapcsolatos birtokpolitikai koncepció erdőterület megosztására vonatkozóan a törvénymódosítás célja a magán erdőgazdálkodás hatékonyabb működése érdekében az volt, hogy az erdészeti hatóság mérlegelési jogkörét szűkítse. Ennek érdekében olyan feltételeket kívánt megfogalmazni, amelyek teljesülése esetén a jóváhagyás nem tagadható meg.

A fás szárú energia ültetvények feletti erdészeti hatósági hatáskör megszüntetése az energetikai célból termesztett fás szárú ültetvények esetében azért indokolt, mivel ezek nem szolgálják az erdővel szemben támasztott közcélokat, létesítésük és fenntartásuk elsődlegesen gazdasági vonatkozású.

Klemencsics András

A 200. tanévnyitó

Erdészeti szakoktatásunk legősibb intézménye, a *Nyugat-Magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Kara* csodálatos és tiszteletre méltó évfordulóhoz érkezett: kettőszázadik tanévének megnyitásához.

Kétszáz évvel ezelőtt, 1807. augusztus 30-án rendelte el I. (Habsburg) Ferenc király, hogy a selmecbányai Bányászati Akadémia mellett egy önálló Erdészeti Tanintézetet állítsanak fel. (Érdekes egybeesés, hogy a ma-

Az alapításhoz kapcsolódó dátumok

Nem mulaszthatjuk el megemlíteni, hogy az alapítás pontos időpontja tekintetében a témával foglalkozó egyes szerzők munkáiban eltérő dátumokat találhatunk. Elég gyakran előfordul ez a történelemtudományban az „elsőség” kérdésében, aszerint, hogy a rendelkezésre álló dokumentumokat ki hogyan értelmezi.

A soproni Alma Mater a 20. század elején

gyar országgyűlés is éppen ezen a napon hozott határozatot az önálló magyar katonatisztképző intézet felállításáról, amit azután Ludovica Akadémiának neveztek el.)

Az oktatás feltételeinek megteremtése azonban időt igényelt. Ezért az ünnepélyes megnyitásra csak 1809. február 12-én, a király születésnapján délelőtt 10 órakor került sor. (Valaha a király születésnapja volt a nemzeti ünnep. Március 15.-e csak 1928 óta piros betűs ünnepünk)

Az ünnepi beszédet a németországi, braunschweigi hercegségből, Wolfenbüttelből sikeres pályázata nyomán ide érkezett dr. Wilckens Henrik Dávid, a tanintézet első kinevezett professzora mondta, közvetlen felügyeleti hatósága, a selmeci főkamargrófi hivatal összes tisztviselőjének és természetesen a hallgatóknak a jelenlétében. Sok történelmi vihart, veszályt, megpróbáltatást megélt, szeretve tisztelt Alma Materünk azóta megszokás nélkül működik mind a mai napig — 1919 óta Sopronban.

Ezért a teljesség kedvéért megemlítjük, hogy tanintézetünk alapításával kapcsolatban is a már említettel együtt három dátum van forgalomban.

Az első 1807. december 17. A király ekkor hagyta jóvá az intézet szervezetét.

A második 1808. január 5. Ekkor hozta nyilvánosságra, közölte az udvari kamara a selmeci főbányagrófi hivatallal a tanintézet alapítására vonatkozó decemberi királyi döntést. Az oktatástörténészek többsége az alapítás időpontja tekintetesen ezzel az utóbbi dátummal azonosul.

Amiért mi harmadik dátumként bevezetőkben augusztus 30-át irtunk, annak az az egyszerű oka, hogy ezzel az okmánnyal kapcsolatban értelmezési vita már nem lehet. Ez volt a végső verdikt, utána több már nem keletkezett.

A lényeg: a 200 év! Akár a januári, akár az augusztusi dátumot fogadjuk el, az évforduló vitathatatlan.

Végül akadnak — kevesen —, akik azt vallják: a papír csak papír; a lényeg

a tények. Vagyis 1809. február 12.-e az igazi, amikor Wilckens prof. ténylegesen megkezdte az előadásokat.

Tessék választani!

Ha valakinek netán mégis álmatlan éjszakákat okozna ez a szerény dilemma, annak Lesenyi Ferenc professzor műve nyomán megadjuk az eredeti dokumentumok lelőhelyét, ahol kedvére búvárkodhat a régi papírok között: Bécs, Hofkammerarchiv; Ung. Münz- u. Bergwesen, 1808. évi 227.sz.

A történetnek gazdag irodalma van

Az Alma Mater történetének már egy kis könyvtárra rugó irodalma van: Faller Gusztáv, Pauer János, Vadas Jenő, Mihalovits János, Lesenyi Ferenc, továbbá Hiller István, Mastalirné Zádor Márta, Herpay Imre, Majer Antal, Magyar Eszter, Oroszi Sándor, Pankotai Gábor, Igmándy Zoltán, Roller Kálmán, hogy a teljesség igénye nélkül csak a legismertebbeket említsük.

Még gazdagabb a Selmeccel és a Selmecen működött szakoktatási intézmények történetével foglalkozó bányászati-kohászati irodalom. Tovább bővül és külföldi (osztrák, szlovák, német) szerzőkkel is gyarapszik a kör, ha a selmeci tanintézettel, mint a bányászati-kohászati felsőoktatás, általában a magyar műszaki oktatás és kutatás kimagasló tudománytörténeti objektumával kapcsolatos történeti munkákra tekintünk. A számos egyéb kapcsolódó témáról nem is beszélve; pl. diákélet-diákhagyományok, vadászattörténet, sajtó, pedagógiatörténet stb.

A Habsburg-dinasztia és közép-európai birodalmának történetével foglalkozó történeti munkákban is gyakran feltűnik Selmecbánya neve (főként gazdaság- és pénzügy-politikai vonatkozásban).

Ezért az évfordulóról szóló rövid megemlékezésünkben ebből a rendkívül gazdag, színes múltból csupán szakszervezeti tagságunk egy része előtt talán kevésbé ismert kezdeteket, az alapítás előzményeit és körülményeit elevenítjük fel.

A gyökerek a 18. századba nyúlnak vissza

Nem egy szerző húzza alá azt a tényt, hogy a *felsőszintű erdészeti szakoktatás tulajdonképpen nem 1808-ban kezdődött hazánkban, hanem már voltak előzményei.*

Amikor a nagy királynő, Mária Terézia a Selmecen 1735 óta működő bányászati-kohászati tanintézetet (Berg-Schola) 1762-ben felváltó Academia Montanistica-t 1769. december 22-i rendeletével három évfolyamos akadémiává átszervezte, tantervi utasítására (a „Systema”-ra) saját kezűleg külön rájegyezte, hogy az erdészeti kultúra oktatására is a legnagyobb figyelemmel kell lenni. Ettől kezdve akadémiai tanszéki szinten (hol a bányaművelés tanin, hol a matematikain) a kor színvonalán oktatták az erdészeti ismereteket.

Egyetemi szinten oktatott erdőgazdaságtant a pesti egyetemen Mitterpacher Lajos professzor is 1777-1814 között (a mező- és szőlőgazdaságtannal együtt).

A liptóújvári „Forst-hauptschule”

Még több figyelmet érdemel a Morgensterni Vizner Ferenc m.kir. kamarai erdőfelügyelő által 1796-ban Liptóújváron (Hradec) létrehozott erdészeti népiskola (Schola nationalis), amelyet *neves erdészettörténészünk, Hiller István 1803-tól (esetleg 1804-től) kifejezetten felsőfokú oktatási intézménynek minősít* Lesenyi Ferenc nyomán: „Forst- und National-hauptschule”, vagy az 1803. évi tanterv szerint „königl. forst- und hauptnational-schule”, vagyis *királyi erdészeti és népfőiskola*. Az ennek történetét részletesebben feltáró Lesenyi Ferenc professzor a rendszerét úgy határozta meg, hogy egy erdőőri vagy alerdész iskola mellett kialakult az előbbire ráépülő „főiskolai jellegű erdészeti tanintézet”.

A liptóújvári — nevezzük most már így — erdészeti főiskola a királyi rokonszenvét, erkölcsi és jelentős anyagi támogatását is élvezte. S minden jel arra mutatott, hogy ez a tanintézet kristályosodik majd ki a magyar erdőmérnökképzés intézményévé és nem Selmecbánya (amelyet maga Wilckens

professzor sem tartott alkalmas helynek erre a célra).

Döntött a politika

Mi jött közbe mégis, hogy mégsem így alakult a történelmi események menete?

Az, hogy a királyhoz közelebb levő és reá nagyobb befolyást gyakorló bécsi pénzügyi udvari kamara tisztviselőiben *feltámadt a féltékenység*, mivel a liptóújvári erdőbirtok, amelynek kebelében a Vizner-féle iskola létrejött, az államigazgatás akkori sajátos rendszerében a *magyar királyi kamara* kompetenciájába tartozott. Selmecbánya, az ottani főkamaragrófi hivatal viszont a *bécsi udvari szervek* terrénuma volt.

Nem csoda tehát, hogy amikor a bécsi udvari pénzügyi hatóságok, nevezetesen a pénzügyi udvari kamara (gyakorlatilag a birodalom pénzügymisztériuma), valamint az erdészeti ügyek gazdája, a pénzügyi és bányászati udvari kamara vezetői 1807. június 9-én közös tanácskozásra összejöttek a témában, akkor úgy határoztak, hogy az erdészeti tanintézet helyszínét illetően Selmecbánya, a selmeci Bergakadémia mellett teszik le a voksot, ezt javasolják a királynak.

Ilyen háttér-előzmények után született meg a bevezetőben említett 1807. augusztus 30-i királyi pádens, amely gyakorlatilag a liptóújvári iskola sorsát is megpecsételte. Mert az udvari pénzügyi tanácsnokok ezután évről évre csökkentették a Liptóújvárnak nyújtott királyi dotáció összegét, arra való hivatkozással, hogy a birodalom számára egy helyen képeznek erdőmérnököket és ez: Selmecbánya; oda kell a pénz.

Az egykor szépművészetű hradeki „Forst-hauptschule” még nyolc évig vegetált-kínlódott, azután beszüntette működését. Mert hát a budai magyar királyi udvari kamarának ugyebár — úgy tűnik, hagyományos magyar módon — most sem volt pénze saját iskolája fenntartására ...

Institut-ból Akadémia

Megtörtént tehát a magyar erdészet jövője szempontjából sorsdöntő fontosságúnak bizonyult lépés: létrejött Selmecbányán a magyar erdészet — sőt az egész közép-európai Habsburg-birodalom erdészete — számára felsőfokon erdészeti szakembereket képező tanintézet, a *rendszeres, szakszerű erdőgazdálkodás személyi feltételeinek megte-*

remtése érdekében. Igaz: kezdetben — és még jó ideig — szerény, egy professzoratússal (tanszékkal), egy professzorral és egy segédtanárral működő kis intézet volt; ám az elvetett kis makkból idővel erős évszázados (immár kétévszázados) tölgy lett.

Az új tanintézet hol *Forstinstitut*, Schemnitzer Forstinstitut, hol Forstkabinet (olykor Forst-cabinet) elnevezéssel szerepel a régi iratokban. Általában az első volt a gyakoribb.

Hangsúlyozni kell, hogy egy *új, önálló létesítmény volt*. Az is kétségtelen azonban, hogy infrastrukturálisan nyilván számos tekintetben a Bergakadémia bázisára épült. Az előzmények ismeretében az is természetes, hogy szellemileg is számos szál fűzte a bányászati felsőoktatáshoz (bár Wilckens kidolgozta teljesen önálló tanrendjét). Így azután Lesenyi professzor megállapítása szerint ezek a körülmények „elhomályosították” a függetlenségét. Nem meglepő tehát, hogy ez az egyébként is viszonylagos önállóság idővel a bányászati-kohászati felsőoktatással való fuzionálásba torlott.

A selmeci főbányagrófi hivatal intézményeként működött önálló Forstinstitut, mint ilyen, *1846-ban szűnt meg*, amikor is egy oktatási reform keretében *beolvasztották a Bányászati Akadémiába* és ekként akadémiai rangra emelték. Fennállásának 37 esztendeje alatt 411 beiratkozott hallgatója volt. (Vadas Jenő nyomán Lesenyi Ferenc közlése.)

Az összevont intézmény neve „K.K. Berg- und Forstakademie in Schemnitz” lett és ezt a nevet viselte az 1867-es kiegyezést követő magyarosításig. Attól kezdve Bányászati és Erdészeti Akadémia, 1904-től Főiskola, 1934-től 1949-ig a Műegyetem, 1949-51-ben az Agrártudományi Egyetem Erdőmérnöki Kara. 1952-től (több mint egy évszázad után végre ismét önálló) Erdőmérnöki Főiskola. Ez azonban már egy további történet.

A 200. tanév megkezdése alkalmából Szakszervezetünk is tisztelettel és szeretettel köszönti a jubiláló Alma Matert a régi selmeci-soproni köszöntéssel:

„Vivat, crescat, floreat Academia!
Vivant Professores! Jó szerencsét —
Üdv az erdésznek!”

Dr. Király Pál

2007. évi felvételi ponthatárok a Nyugat-Magyarországi Egyetem néhány karán

Erdőmérnöki Kar

	Forma	Tagozat	Támogatott	Költség térítés
Erdőmérnöki	A	N	113	78
Környezetmérnöki	A	N	94	78
Környezettan	A	N	99	78
Természetvédelmi mérnöki	A	N	124	78
Vadgazda mérnöki	A	N	114	78
Vadgazda mérnöki	A	L	115	78
Természetvédelmi mérnöki	M	N	80	80
Természetvédelmi mérnöki	M	L	-	80

Faipari Mérnöki Kar

	Forma	Tagozat	Támogatott	Költség térítés
Andragógia	A	N	119	113
Építőművészet	A	N	102	98
Faipari mérnöki	A	N	88	78
Formatervezés	A	N	108	99
Gazdaságinformatikus	A	N	107	88
Ipari termékek- és formatervező mérn.	A	N	94	94
Tervezőgrafika	A	N	100	100
Andragógia	A	L	-	78
Faipari mérnöki	A	L	-	78
Mérnökstanári (műszaki; egyetemi)	K	L	-	100

Geoinformatikai Kar (főiskolai, Székesfehérvár)

	Forma	Tag	Támogatott	Költség térítés
Földmérnök és földrendező mérnöki	A	N	115	80
Igazgatásszervező	A	N	118	80
Földmérnök és földrendező mérnöki	A	L	118	80
Igazgatásszervező	A	L	-	80

(Készült a „Népszabadság” 2007. július 27-i melléklete alapján. Nem hivatalos közlemény)

Jelmagyarázat:

A = alapkiképzés K = kiegészítő alapképzés M = mesterképzés N = nappali tagozat L = levelező tagozat

Erdésznők országos találkozója

A vizek nyáron jelentéktelenek, tavasszal azonban igen mocsarasak. Az erdő, amely az egész szelvényt borítja, homokos talajú és vizek szelik át. Csaknem csupa tölgy található itt bozóttal benőve, kis foltokat kivéve, mint Csicsó és Nagymarton között, ahol többnyire kis bükkfák találhatók. Királyhomoknál többnyire nyír. A Baláta-tónál magas tölgy és bükk, Bolhás és Szentá között ismét nyír található, Szentánál azonban mindenütt csak tölgy fordul elő, benőve bozótokkal. A Baláta-tó inkább mocsár, mint víz, sehol nem lehet lovon átkelni rajta. A többi mocsár csak tavasszal jelentős. Rét csak kevés van, és csak az, amely kis foltokban az erdőben és a vizek mentén található. Az Iharos és Berzence közötti út homokos, minden szükséges helyen található híd. A többi út csak falusi út, amelyet nem igen használnak a Segesdről Iharosberénybe vezető út kivételével. 1 órányira Iharostól két híd nélküli pocsolya található, amely csak ritkán szárad ki, egyébként mindenütt ahol szükséges, híd található...

(Részlet a II. József rendeletére 1783-84-ben készült katonai térkép szöveges kiegészítéséből.)

Régi erdészszokás szerint fát ültettek a találkozó emlékére Kaszón.
(Fotók: Detrich Miklós)

Egyebek között ez is olvasható a Kaszó 600 éve című könyvben, melyet az Erdésznők Országos Találkozójának résztvevői megtaláltak a regisztrációnál kapott tasakban. A dombokkal tarkított, rinyákkal (vízfolyásokkal) szabdaltsomogyi tájon évszázadok óta az erdő élte az embereket, akik szeretik és értik is az erdei mesterségeket. Az

itt folyó gazdálkodást úgy sikerült a kor szintjére emelni, hogy a táj természeti és esztétikai értékei szinte ősi formában változatlanul fennmaradtak. Természetesen az „infrastruktúra”, a feltártság a negyed évezred alatt jelentősen megváltozott, de a változatos természeti szépségekkel ma is találkozhattunk.

Ebben a gyönyörű környezetben zajlott az Országos Erdészeti Egyesület kezdeményezte rendezvénysorozat jubileumi, tizedik találkozója. A házigazdák – az OEE Kaszói Helyi Csoportja és a HM Kaszó Erdőgazdaság Zrt. munkatársai – szíveslátással és remek programokkal várták a mintegy hetven résztvevőt. A kétnapos eseményt az időjárás is kegyeibe fogadta, így aztán minden feltétele adott volt a sikeres rendezvénynek.

A nyitó ebéd – melynek helyszínére a vagányabbak kerékpárral, a többiek busszal vagy lovaskocsival mehettek – a Kúvölgyi halastó partján volt. Itt a rendezők nevében Tamás János, a HM Kaszó Erdőgazdaság Zrt. vezérigazgatója, valamint dr. Pethő József, az Országos Erdészeti Egyesület elnöke köszöntötte a résztvevőket, majd a vezérigazgató bemutatta az erdőgazdasági társaságot, annak működését. Máté Zoltán, az OEE Kaszói Helyi Csoport titkára a technikai tudnivalókról tájékoztatót – és szervezett fáradhatatlanul, folyamatosan a program végéig.

Délután nagyatádi kirándulás következett. A rövid városnézés során a Szoborpark és a Városi Múzeum megtekintése volt a kiemelt úti cél. Visszafelé buszozva Somogyszobon megálltunk a Vilma-háznál, ahol a honismereti gyűjtemény megtekintésén kívül, a kemencében frissen sült finomságokat is megkóstoltuk. A hölgyek természetesen – hűen önmagukhoz – a receptről és az elkészítés módjáról is tájékozódhattak.

Este a zenés vacsora a vadászház teraszán zajlott, melyet a kaposvári Dérnyé Szintársulat vidám műsora tett még emlékezetesebbé.

A második napon volt módunk alaposabban megismerkedni a bevezető sorokban említett gyönyörű tájjal. Rövid sétát tettünk az Öregerdő tanösvényen, majd kisvonnattal a Baláta tóhoz utaztunk. Az 1942 óta szigorúan védett, országos jelentőségű természetvédelmi területet – sok más természeti érdekességgel együtt – Sashalmi Miklós főerdész mutatta be. Tovább vonatozva, Szentán a cég fafeldolgozásával, a fűrészüzemmel ismerkedtünk meg.

A búcsúebédre a kisvasút kaszói végállomásán terítették a vendéglátók, ahol újabb meglepetésként a vezérigazgató valamennyi résztvevőnek átnyújtott egy DVD-lemezt, melyen a cég bemutatató filmjein kívül, a két nap során készült fényképeken láthattuk viszont magunkat. A rendezésben kitűnően vizsgázott csapat számára Roth Matthaea egy – valamennyi résztvevő aláírásával ellátott – díszes oklevelet adott át.

Utolsó momentumként Tamás János, valamint az erdősznökök képviseletében Roth Matthaea az állomásra vezető sétaút mentén, egy atlasz cédrus csemetét ültetett el a találkozó emlékére.

Detrich Miklós

Faipari mérnökképzésünk ötvenéves

Fél évszázaddal ezelőtt, 1957-ben kezdődött meg a faipari mérnökök képzése Sopronban, az akkori önálló Erdőmérnöki Főiskola keretében. Évszázados előzmények után végül is a földművelésügyi miniszter 13/1956. IX.15. FM számú rendelete írta elő a főiskolán faipari mérnöki szak létesítését.

Az egyébként is egyetemi rangú főiskolát a Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1962. évi 22. számú törvényerejű rendelete alakította át Erdőmérnöki, valamint Faipari Mérnöki Karral működő Erdészeti és Faipari Egyetemmé.

A Kar most szeptember első hetében nagyszabású rendezvénysorozattal emlékezett meg a jubileumról. Ennek főbb eseményei a következők voltak: kezdetként ünnepélyes tanévnyitó; 3. Európai Lombosfa Konferencia (angol nyelven); II. Faépítészeti Konferencia; VI. Faipari Marketing Konferencia; „Ember és fa” Filmszemle. Továbbá volt nyílt kerekasztal beszélgetés az elmúlt 50 évről, jubileumi szaksztély, kiállítás, sportdélután, nosztalgia buli és végül faiparos bál.

A jubileum alkalmából Juhász Márton formatervező elkészítette a Kar új címerét (logóját) is, amit mellékelten bemutatunk.

(Forrás: „Faipar”)

K.P.

Kitüntetés

A Budapesti Műszaki Főiskola (BMF) Szenátusa „A Főiskoláért” emlékérmének arany fokozatát adományozta Prof. Dr. Molnár Sándor DSc intézetigazgató egyetemi tanárnak, a NyME Faipari Mérnöki Kar dékánjának a BMF támogatásáért és a vele való eredményes együttműködésért. A kitüntetést az 1879-ben alapított BMF idején, Budapesten az Operaházban lebonyolított 129. tanévnyitó ünnepségének megtisztelő nyilvánossága előtt Prof. Dr. Rudas Imre főiskolai rektor adta át Molnár Sándornak

VI. STIHL Országos Fakitermelő Verseny

Immár hatodik alkalommal került megrendezésre a *STIHL Országos Fakitermelő Verseny* a budakeszi erdőben levő Szilfa-tisztáson az *Andreas Stihl Kereskedelmi Kft.* szervezésében, a Pilisi Parkerdő ZRt. Budapesti Erdészete segítségével.

A versenyre a STIHL szakkereskedők nevezték a csapatokat. Összesen 42 csapat jelentkezett, de mivel csak 40 csapat indítására volt lehetőség, két csapat tartalékként került regisztrálásra.

Minden csapat két fordulóban versenyzett és a végeredménybe a jobbik eredmény került beszámításra. A résztvevőknek kötelező volt az előírásoknak megfelelő egyéni védőfelszerelés használata. A STIHL betétes lábvédőt, a védősisakot és lánckenő olajat az A. Stihl Kft. nyújtotta ingyenesen a versenyzőknek, amiket a verseny után nem kellett visszaszolgáltatni. *Csak STIHL motorfűrészszel lehetett indulni.* Az A. Stihl Kft. a versenyzők részére a helyszínen ingyenes szervizlehetőséget biztosított.

A versenyszámok a következők voltak: gallyazás; darabolás; kombinált darabolás /korongvágás/; hasítás; sarangolás; vezetőlemez-fordítás.

A *négyfős csapatok* versenye egyszerre tíz pályán folyt. A négytagú zsűri folyamatosan értékelte az elért eredményeket a versenybírók által kiállított pontozólapok alapján. A pontszámok a nagy eredménytáblára kerültek, így a csapatok is, a nézők, drukkerk is folyamatosan figyelemmel kísérhették a verseny állását.

A rendezvény nyilvános volt, amit programajánlóban hirdetett meg az A. Stihl Kft., bárki kilátogathatott a Szilfa-tisztásra. A verseny igen jó hangulatban zajlott, nézőkben-szurkolókban sem volt hiány. A jó hangulathoz hozzájárult a tisztás szélén felállított sörsátor büfével, amelyben élőzenét szolgáltatott a Taksonyi Szigeti Fiuk zenekar. A gyerekek sem unatkoztak: kihancúrozhatták magukat a felállított légvárban és ugrálóban. Színesítette a programot, hogy a két forduló között a *magyar országos fakitermelő válogatott is tartott bemutatót a jelenlévőknek.*

A STIHL benzinmotoros fűrészek ismét jól vizsgáztak, egyetlen meghibásodás sem fordult elő a versenyen.

Az eredményhirdetésre délután került sor. Az első öt helyezett csapatot díjazta az A. Stihl Kft. Oklevelet és 150.000 -30.000 Ft. közötti értékű vásárlási utalványt vehetett át minden csapattag, amit a versenyzőt nevező STIHL Szakkereskedésben vásárolhat le. Azok a versenyzők, akik nem értek el helyezést, STIHL ajándécsomagot kaptak. Senki sem ment tehát üres kézzel haza Budakeszről. A díjakat *Bakon Gábor* erdőmérnök, az A. Stihl Kft. cégvezetője adta át.

Az első öt helyezést elért csapat a következő:

1. Patent 3H Kft., Bicske: Bogdán Róbert, Lábodi Csaba, Lábodi Géza, Szücs János.
2. Silvanus 2001 Kft., Szombathely: Imre József, Németh Endre, Németh Gábor, Szalai Mliklós.
3. Karádi Gazdabolt Kft.: Kaposi László, Kaposi Zoltán, Kovács Tibor, Rigó Ferenc.
4. Simon és Társa BT, Devecser: Horváth László, Humpók Ferenc, Leja Balázs József, Vizi Zsolt.
5. Bese Sándor Szakkereskedő, Gödöllő: Drozdik Péter, Földi László, Kecskés János, Szabó Mihály.

Az A. Stihl Kft. megköszönte a résztvevőknek a fegyelmezett versenyzést és további jó szórakozást kívánt, hiszen még 19 óráig lehetőség volt a sörsátorban zene és büfészolgáltatás mellett kellemesen eltölteni az időt.

A fakitermelő versennyel egyidőben a szomszédos tisztáson hat budapesti és Budapest-környéki STIHL szakkereskedő kiállítást és gépbemutatót tartott STIHL és Viking, valamint Timbersports termékekből. Így a versenyre kilátogatóknak lehetőségük nyílt az Andreas Stihl Kereskedelmi Kft. által forgalmazott árucikkek megismerésére. Az érdeklődés nem is maradt el; nagy mennyiségben kerültek szétosztásra prospektusok, katalógusok és árjegyzékek.

Szentesi György

okl. erdőmérnök, marketing igazgató

Félegyháza, 1848.)

Prof. Dr. Mészáros Károly

(1954 - 2007)

Nagy és fájdalmas veszteség érte az egész magyar erdészetet, azon belül elsősorban az erdészeti felsőoktatást és tudományos kutatást. Sopronban alkotóereje teljében, 54 éves korában hosszú, egyre súlyosabbra fordult betegségben végül meghalt Prof. Dr. Mészáros Károly, a Nyugat-Magyarországi Egyetem ált. rektorhelyettese és intézetigazgató egyetemi tanára, okl. erdőmérnök, okl. útépitő és üzemeltető szakmérnök, okl. tájrendező és környezetvédelmi szakmérnök, a mezőgazdaság-tudomány kandidátusa, számos kitüntetés birtokosa.

Szakmai tevékenysége oly gazdag, sokrétű és eredményes volt, hogy lapunkban terjedelmi korlátok miatt nem is tudunk annak részletesebb ismertetésére vállalkozni, csupán főbb mozzanataiban áttekinteni. A részletek iránt érdeklődők bővebb anyagot találhatnak az interneten a Nyugat-Magyarországi Egyetem www.nyme.hu honlapjának június 28-i számában.

*

Mészáros Károly a Fejér megyei Csór községben született 1954. május 6-án. Erdőmérnöki oklevelét 1978-ban szerezte meg Sopronban. Ezt követően három évig az útépitő iparban dolgozott.

Élete — egészen haláláig — 1981-ben fonódott össze Erdőmérnöki Karunk, illetve soproni egyetemünk életével, amikor is kutatóként az Erdőrendezéstani Tanszéken helyezkedett el. Ugyanott 1987-ben lett kinevezett munkatárs. Több kutatási programban vett részt és több műszert fejlesztett ki; pl. a róla elnevezett dendrométert és társalkotóként az élőfák belső szerkezetének vizsgálatára használatos Fakopp-ot.

Legkedvesebb kutatási területe azonban az erdőértékszámítás volt. Doktori disszertációját is „Az erdőértékszámítás felhasználása az erdőrendezésben” témakörben készítette és „summa cum laude” minősítéssel védte meg 1992-ben.

*

1993-ban egyetemi adjunktus, 1994-ben a mezőgazdaság-tudomány kandidátusa, és tanszékvezető egyetemi docens. Az Erdészeti üzemgazdaságtan II., az Erdőértékszámítás, az Erdészeti politika, az Erdővagyon-gazdálkodás, a Vadászati ökonómia és a Védett területek ökonómiája című rendes tantárgyakat oktatta. 2000 júniusában elnyerte a „Dr. habil.” címet, július 1-től egyetemi tanár.

Részt vett a Roth Gyula Erdészeti és Vadgazdálkodási Tudományos Doktori Iskola programjának kidolgozásában és oktatta az Erdőgazdaság-politika, az Erdőértékelés, a Környezetpolitika és a Természeti erőforrások című tantárgyakat. A doktorandusz-képzésben témavezetőként is közreműködött. Oktatott a Kitaibel Pál Környezettudományi Doktori Iskolában is.

1998-tól az Erdővagyon-gazdálkodási Intézet, majd jogutóda, a Matematikai és Ökonómiai Intézet igazgatója.

Kivette a részét az egyetem irányításának munkájából is. 2000-ben oktatási és intézményfejlesztési rektorhelyettes, 2001-2006 között az Erdőmérnöki Kar dékánja, 2006-tól 2007. június 25-ig, haláláig általános rektorhelyettes.

*

Mindezek mellett tevékeny tagja volt a tudományos és szakmai közéletnek. Az MTA két bizottságában, két albizottságában, két munkabizottságában, az MTA-VEAB két szakbizottságába és az OEE két szakosztályában tevékenykedett.

Külföldi tudományos körökben is ismert személyiség volt, mert részt vett a német nyelvterület erdészeti politikával és erdészeti ökonómiával foglalkozó kutató intézetei kollokviumainak, továbbá az IUFRO és az Európai Erdészeti Kutatóintézet munkájában. Ausztria, Németország, Svájc, Dánia és Hollandia gyakorlatának tanulmányozása során széles nemzetközi látókörre tett szert, amit azután nem csak a kutatásban és oktatásban hasznosított.

*

Kiemelkedő teljesítménye volt ugyanis a Nemzeti Erdőstratégia és Erdőprogram, amelynek kidolgozásában és koordinálásában döntő szerepe volt személyének és az irányítása alatt álló egyetemi intézetnek, s amely azután az alapja lett az erről szóló kormányhatározatnak. Ennél jobb erd-

szetpolitikai vezérfonala nincs is a mai erdőgazdálkodásnak.

E munka közben tovább bővült az amúgy is széles körű áttekintése mind az állami, mind a magánerdő-gazdálkodásról és ugyancsak széles körű politikai-társadalmi kapcsolatrendszert épített ki. Mindezek révén egyik *perspektivikus vezéregyenysége lehetett volna a magyar erdészetnek*.

Munkássága eredményeit 11 könyvben és könyvrészletben, nyolc egyetemi jegyzetben, 44 magyar és 21 idegen nyelvű publikációban, továbbá számos hazai és külföldi előadásban, kutatási jelentésben, szakvéleményben adta közre.

Az eddigiekből is megítélhető, hogy milyen *innovatív és kreatív személyiség volt. Bár csak 53 évet élt, azt nem élte hiába*. Sok más hasonló szituációban levő személy a töredéket sem produkálja annak, mint amit ő alkotott. Nagy kár, hogy még legalább tíz évig nem folytathatta.

*

Nem csak tudós kutató, hanem *kiváló egyetemi oktató is volt, hallgatói szerették*, mert érezték, hogy ő is szereti őket. Nem un. internet-, vagy e-mail-professzor volt, aki legfeljebb egyszer találkozik hallgatóival tanulmányi idejük alatt. Gyakori és népszerű résztvevője volt a hallgatók által rendezett szakestélyeknek, nem egyszer töltötte be a rendezvényt levezénylő praeses tisztségét. *Szívvvel-lélekkel támogatva a selmeci-soproni diákhagyományok megőrzését és fejlesztését*. Számos kitüntetés birtokosa volt, de a legbüszkébb mégis azokra az emlékkorsókra és emléklapokra volt, amelyekkel a hallgatóság megajándékozta tisztelete és szeretete jeléül, s amelyekből már tekintélyes kollekcióval rendelkezett.

Az említett elismerésekből néhány: MTA-VEAB akadémiai I. díj (1992, 1994); Széchenyi Professzori Ösztöndíj (1998-2002); Pro Silva Hungariae miniszteri kitüntetés (2001); Akadémiai Díj (megosztva, 2004); Fehér Dániel Emlékérem (2005); Alföldi Erdőért Emlékérem (2005).

*

Az elhunytat a Nyugat-Magyarországi Egyetem saját halottjaként a rektori épület aulájában ravatalozták fel, ahol Prof.Dr. Faragó Sándor rektor, Benedek Fülöp FVM államtitkár és Prof.Dr. Náhlik András, az Erdőmérnöki Kar dékánja mondott gyászbeszédet. Ezután a hallgatók szalamandere és a gyászolók sokasága a *sopronbánsfalvai hősi temetőbe* kísérte, ahol még dr. Sztíz József, az OKM felsőoktatási referense, intézeti munkatársai nevében dr. Lett Béla egyetemi tanár, a volt évfolyamtársak nevében Kosztka László erdőmérnök, a hallgatók Selmeci Társasága részéről pedig Juhász Pál elnök vett végső búcsút Mészáros Károlytól, majd átadták őt az anyaföldnek.

Az elhunyt emlékére (akinek „Charlie” volt a balekkesztes alkalmával elnyert vulgója) az egyetemi hallgatóság még a temetés napján *gyászszakestélyt* rendezett, amelynek a helyszíne az Erdészeti Múzeum volt.

Dr. Király Pál

Halottaink

Lapzártánk idején kaptuk meg a Nyugat-Magyarországi Egyetem által kibocsájtott gyászjelentést, mely hírül adta, hogy Sopronban életének 95. évében elhunyt Prof. Dr. Dr.hc. **Bencze Lajos** okl. erdőmérnök, az egyetem disz doktora és az egykori Vadgazdálkodási Tanszék professzora, a mezőgazdasági (erdészet) tudomány kandidátusa, az erdészeti-vadászati felsőoktatás nemzetközileg is ismert kiváló személyisége, több állami és szakmai kitüntetés birtokosa. *Az egyetem saját halottjaként a soproni Szent Mihály temetőben búcsúztatták és helyezték örök nyugalomra*.

Csupán szóbeli úton értesültünk a szomorú hírről, hogy Erdélyben meghalt **Kádár Zsombor** okl. erdőmérnök, aki Baróton született 1923-ban, oklevelét pedig 1947-ben szerezte meg Sopronban. Szakmai pályafutása szűkebb pátriájához, Erdélyhez kötődött, ahol évtizedekig munkavédelmi felügyelőként tevékenykedett, s könyvet is írt az erdészeti balesetelhárításról. *Szakirodalmi munkássága révén azonban neve ismert volt a hazai szakkörökben is*. Így pl. az egyik társszerzője volt a Bukarestben 1958-59-ben magyar nyelven megjelent kétkötetes „Erdészeti zsebkönyv”-nek, amelynek legfontosabb szakmai és műszaki fejezeteit éppen ő írta (Erdőművelés, Erdőbecslés, Erdőrendezés, Erdővédelem, Közeli berendezések stb.). *A Székelyföld erdőgazdálkodásáról és faiparáról írt kötetei a dr. Oroszi Sándor által szerkesztett „Erdészettörténeti Közlemények”-ben jelentek meg*. Így: Székelyföldi erdészet- és faipartörténeti jegyzetek (1993); Székelyföldi erdészeti arcképcsarnok (1999). Pál-Antal Sándorral közösen írt „A Székelyföldi erdészet és faipar” című nagyszabású műve ugyancsak magyar nyelven jelent meg Marosvásárhelyen 2002-ben.

Székesfehérváron hosszas betegeskedés után meghalt **Matók János** okl. erdőmérnök, ny. erdőfelügyelő.

Szegeden született 1932. június 10-én. Az elemi iskola után a szegedi piarista gimnáziumban végezte középiskolai tanulmányait. 1950-ben iratkozott be a soproni Erdőmérnöki Karra, ahol 1954-ben szerezte meg oklevelét.

Szakmai pályafutását 1955-ben szülővárosában kezdte el. *Erdőgazdasági vonalon dolgozott* különböző munkakörökben, általában erdőhasználatlalt foglalkozott; volt egy rövid ERTI-s megszakítása is. (1955-1958 Szeged; 1959-1962 Szob; 1962-1964 Nagyatád, ERTI; 1964-1969 Csákvár).

Ezt követően a Budapesti Erdőfelügyelőség székesfehérvári osztályának dolgozója lett, mígnem egészségi állapota 1988 január végétől rokkantnyugdíjas állományba kényszerítette. Azonban szerződéses munkaerőként még 1993-ig tevékenykedett az erdőfelügyelőségen, majd 1998-ig a Székesfehérváron működő Trófeabíráló Bizottság mellett. Ebben az évben a *Pro Silva Hungariae Emlékéremmel* tüntették ki, 2004-ben pedig az Alma Mater az aranyoklevelet adományozta részére.

Elmúlását felesége és négy gyermeke mellett tíz unoka is gyászolja. Földi maradványait *Székesfehérvárott helyezték végső nyugalomra*. Ez alkalommal egykori munkahelyének kollektívája részéről dr. Gaál György erdőmérnök búcsúztatta.

Nyugdíjasoknak -nyugdíjasokról

Megkülönböztetett elismerése volt szakszervezetünknek, hogy a Nyugdíjasok Országos Képviselői Közgűlését nálunk tartotta. A Képviselői az ország legnagyobb létszámú nyugdíjas érdekvédelmi szervezete, ahol 47 tagszervezet között az erdészeti és faipari nyugdíjasok is képviselve vannak a Nyugdíjas Bizottságunkon keresztül.

A június 27-én tartott tisztújító közgűlés jó alkalom volt arra, hogy Herczeg Miklós, szakszervezetünk főtitkára átfogó képet adjon az erdészet és faipar mai helyzetéről, annak eredményeiről, gondjairól. Ugyancsak szólt az erdészeti nyugdíjasok élethelyzetéről, szociális problémáiról.

Ezután Mihalovits Ervin, a NYOK elnöke számolt be a két választás közötti időszakban végzett munkáról, évenkénti bontásban. Mivel Nyugdíjas Bizottságunk is a NYOK tagszervezete, így a végzett munkában, eredményekben a mi tevékenységünk is benne van, amelyet az alábbiakban kivonatossan közreadunk.

2003. év

Ebben az évben népszavazás döntött az Európai Unióhoz való csatlakozásunkról. Ebben a NYOK felvilágosító, mozgósító munkája is benne volt. Tudatosítottuk, hogy csak a GDP felosztási arányaihoz való felzárkózás lehet a reális célkitűzés, a fejlettebb nyugati államokban élő nyugdíjasok életszínvonalához való közelítésnek. Kezdeti siker koronázta az Idősügyi Törvény megalkotása érdekében kifejtett erőfeszítéseket is. A társadalmi vita lezárult, de az Országgyűlés a mai napig nem tűzte napirendre annak elfogadását és törvénybe iktatását. Kedvező hatást váltott ki a 13. havi nyugdíj két részletben való kifizetése, valamint az özevgyi nyugdíjak 5%-os emelése. Novemberben a nyugdíjakat 2,2 %-kal emelték januártól visszamenőlegesen. Az Idősek Világnapján a miniszterelnök mondott ünnepi köszöntőt, amely tükrözte az idősek fokozódó társadalmi megbecsülését. A Kongresszusi Központban megtartott ünnepségen 8 fővel képviseltettük magunkat.

2004. év

Május 1-én lettünk az Európai Unió tagjai. Ennek a történelmi fordulópontnak a jelentősége valószínűleg csak később tudatosul a közgondolkodásban. Látványos változás ugyanis nem történt. Sem az életkörülmények, sem a fogyasztási árak a belépés hatására nem változtak. A NYOK szerepe, társadalmi megítélése az érdekvédelmi munkában tovább erősödött. A korábbi évekhez viszonyítva növekedett a szervezet mozgástere.

Tényként állapíthatjuk meg, hogy a nyugdíjak vásárlóértéke éves viszonylatban emelkedett. Újabb 5 %-kal emelték az özevgyi nyugdíjakat. Jelentős szerepet vállaltunk az Idősügyi Tanács által kezdeményezett „Idősbarát Önkormányzat” pályázat megszervezésében, elbírálásában és az Országgházban október 1-én történő díjkiosztó ünnepség megrendezésében. Megtiszteltetés volt a NYOK számára, hogy szervezetünk elnökét, Mihalovits Ervint jelölték a bíráló bizottság elnöki tisztére. Az Idősek Világnapját október 1-én tartották a Művészetek Palotájában, ahol a miniszterelnök és Göncz Kinga miniszter asszony tartották a nyugdíjasokat köszöntő ünnepi beszédet. Az erdészeti nyugdíja-

sokat 9 fővel képviseltük. Az év folyamán a NYOK széleskörű felvilágosító munkát végzett az EU alkotmányának elfogadása érdekében.

Az eredmények ellenére azonban nyugdíjasaink körében csalódást keltett, hogy az igazságügyi miniszter szükségtelennek tartotta az Idősügyi Törvény megalkotását. Folyamatos követelésünk ellenére sem került napirendre a nyugdíjazási rendszer felülvizsgálata és nem történt meg a TB alapok társadalmi ellenőrzésének a választási ígéretekben szereplő teljesítése.

2005. év

A januári 6,3 %-os nyugdíjemelés a régi gyakorlatnak megfelelően történt. A fél éve dolgozó Gyurcsány kormány időseket érintő intézkedései között a legfontosabb az lett, hogy újra napirendre tűzték és év végére törvénybe iktatták a régi, értékét vesztett nyugdíjak korrekcióját. A torzulások enyhítésére ötéves programot fogadott el a kormány. Ebben az évben a nyugdíjak vásárló értéke elérte az 1989-es színvonalat, de az uniós árnokhoz való felzárkózás még várat magára.

Ebben az évben számos olyan megoldatlan kérdés került napirendre, ami közvetett módon befolyásolja a nyugdíjas társadalom helyzetét, életviszonyait. Napirendre került az egészségügyi és nyugdíjalapot ellenőrző társadalmi bizottságok megalakítása, melyben a NYOK képviselői is helyet kaptak.

A NYOK mindig ügyelt a pártsemlegességre és érdemben nem foglalkozott a nyugdíjas érdekvédelmet nem befolyásoló, de pártos állásfoglalást igénylő kérdésekkel. Ezért nem nyilvánított véleményt a köztársasági elnökválasztásról, illetve a decemberi állampolgársági ügyben tartott népszavazásról. Ez nem jelenti azt, hogy tagjainknak nincs véleménye ezekről a fontos társadalmi kérdésekről, de az ideológiai elkötelezettség alapján megfogalmazott állásfoglalások nem fejezhetik ki a 3 millió nyugdíjas egyetemes érdekeit.

2006. év

Ez az év volt a törvénybe iktatott nyugdíjkorrekció első éve. Szerény, mindössze 8 milliárdos összeggel, 5 %-kal emelték a munkaviszonnyal nem rendelkező özevgyek nyugdíját.

Ebben a rendkívül mozgalmas periódusban, mind a választási ígéretek elemzése, mind később a kormányprogrammal való szembesülés, sokoldalú elemző munkát igényelt a NYOK munkabizottságaitól.

Márciusban az Országgház felsőházi termében a nyugdíjasok több száz képviselője előtt jelentős miniszterelnöki ígéretek hangzottak el. Ezek közül az ingyenes utazás 62. évre történő leszállítása, a legidősebb állampolgárok (90, 95, 100 évesek) születésük napján életkoruknak megfelelő összeggel történő jutalmazása (évenként 1000.- Ft), a kormány rövid távú programjába már nem került bele.

Sőt, a későbbi időszakban a nyugdíjas szervezeteknek még a 65 éven felüliek utazási kedvezményeit is meg kellett védeni attól a gazdasági és közlekedési minisztertől, aki szerint a „szolidaritás akadály a versenyképességnek.”

Viszont pozitívum, hogy július 1-től havi 3.500.- Ft -tal megemelték a TSZ nyugdíjasok illetményét.

Az év második felében – elsősorban a liberális közgazdászok és politikusok – erőteljesen támadták a 13. havi nyugdíj intézményét. A miniszterelnök, az Időügyi Tanács és mi, a NYOK tagok határozott elutasító állásfoglalása annulálta ezt a törekvést. Az októberi Idősek Világnapján a miniszterelnök a 13. havi nyugdíj megtartása mellett nyilvánosan is hitet tett.

A kormányprogram időseket is érintő megjelenése, a „megszorító” intézkedések bejelentése után – azokat sérelmezve – a nyugdíjasok döntő hányada nem vett részt az őszi önkormányzati választásokon. A nyugdíjasok távolmaradása egyértelműen befolyásolta a választási eredményeket.

Az őszi politikai zavargások, az 1956-os forradalom félv-százados jubileumához méltatlan események megosztották a közvéleményt. Az idős emberek többsége a társadalmi béke fenntartásában érdekelt.

A médiákkal való kapcsolatainkat döntően befolyásolja, hogy hiányzik a tényekre támaszkodó szakszerű hírközlés. A média minden ágára jellemző a felületesség, a szenzáció hajhászása.

Összefoglalva a választási ciklus tartalma alatt végzett tevékenységünket elmondhatjuk, hogy a 2007. év nehéz, az eddigieknél is több erőfeszítést és szélesebb körű felvilágosító munkát igényel.

2007. év

A januári 4 %-os nyugdíjemelés a nyugdíjasok többségénél nem fedezi a fogyasztási kosárba tartozó javak kétszámjegyű ár-emelkedését. Csak az 1988. január 1. előtt nyugdíjba vonult legidősebb nyugdíjasok korrekciós emelése fedezi a megszorító intézkedések hatását.

Ez az intézkedés 680 ezer idős embert érintett. A munkanélküli özvegyek - 190 ezer - újabb 5 %-os emelést kaptak.

A beszámolómban elmondottak igazolják, hogy a NYOK társadalmi munkát végző tisztségviselői nyugodt lelkiismerettel állhatnak a magyar nyugdíjasok elé - fejezte be beszámolóját Mihailovits Ervin, a NYOK elnöke.

Ezek után került sor a NYOK tisztújítására, ahol külön az elnököt, a 9 fős elnökséget és a 13 szakbizottság elnökét és titkárát választották meg a tagszervezetek küldöttei. Szakszervezetük nyugdíjas bizottságának elismerése, hogy a 7 fős jelölő bizottság elnökének két évvel korábban Varga Györgyöt választotta meg a tanácsulés. A jól előkészített jelölési munkát igazolja, hogy a jelölő bizottság javaslatát ellenszavazat nélkül fogadták el a tagszervezetek. Így visszaigazolása lett munkánknak, hogy az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezetének Nyugdíjas Bizottsága bekerült a 9 fős elnökségbe, ahol Varga György képviseli nyugdíjasainkat, akit továbbá az Etikai Bizottság titkárának is megválasztottak.

Fentiekben kívántuk tájékoztatni olvasóinkat a NYOK nyugdíjasokat érintő érdekvédelmi munkájáról.

Varga György

A képen balról jobbra: Herczeg Miklós, az EFDSz főtitkára, Mihailovits Ervin, a NYOK elnöke és Varga György, az EFDSz Nyugdíjas Bizottságának elnöke a tisztújító közgyűlésen.

Kaán- emlékfűzet

Kaán Károly születésének 140. évfordulója alkalmából egy 36 oldalas kitűnő kis ismertető füzetet adott ki a nagy erdészről és tudósról az Országos Erdészeti Egyesület.

A megjelenésében is hangulatos, szép műnyomó papírra nyomtatott és szépen tipografált füzet összeállítója Farkas Lajos okl. gépészmérnök úr, a budapesti Kaán Károly Archivum kurátora, aki 1996-ban már megjelentette Kaán Károly életének és munkásságának teljes feldolgozását „Az erdő szerelmese” címmel.

A most megemlített füzet ennek a könyvnek az ügyes tömörítvénye, amely Kaán életének minden lényeges adatát tartalmazza, valamint - eddig feltárt - irodalmi munkásságának teljes jegyzékét. Vagyis a könyvek mellett azokat az újság-, folyóirat- stb. cikkeket is, amelyek nem az erdészeti szaksajtóban jelentek meg. Négy színes képes oldal az országban található Kaán- emlékhelyeket mutatja be (szobrok, emléktáblák, forrásfoglalások stb.)

Az álló A/5 formátumú füzet hangulatát szép Radnóti, Petőfi, Sinka, Áprily versek fokozzák, továbbá kb. kéttucat-

nyi, Kaán műveiből merített és ma is időszerűnek tartott idézet.

A füzet egyben a Kaán Károly életét és munkásságát bemutató vándorkiállítás vezetőjeül is szolgál, az OEE kecskeméti vándorgyűlésének résztvevői pedig megkapták emlékként.

k.p.

Klímaátalakulás szélsőséges hatásai az agrárágazatban címmel országos fórumot rendezett Debrecenben augusztus 31-én a gödöllői Szent István Egyetem, a Debreceni Egyetem Agrártudományi Centruma, az MTA Klímavédelmi Kutatások Koordinációs Irodája, a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal, valamint a Tiszántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság.

Erdészeti részről dr. Führer Ernő, az ERTI főigazgatója és helyettese, dr. Rédei Károly tartott előadást.

Erdőtervezők Versenye a Bükkben

Az Országos Erdészeti Egyesület Erdőrendezési Szakosztálya 1975 óta tart rendszeresen országos rendezvényeket. Egyik évben *Erdőrendezési Napok*, következő évben, tehát váltakozva, *Erdőtervezők Versenye* megrendezésére kerül sor.

Ebben az évben a Heves Megyei MgSzH Erdészeti Igazgatósága illetékességi területén, *Felsőtárkányban* került sor az erdőtervezők immár hagyományos versenyére, amelynek az Egererdő ZRt. Felsőtárkányi Erdészete adott otthont, a Bükki Nemzeti Park Igazgatóságának közreműködésével. A szervezésben a helyi erők mellett nagy részt vállalt az MgSzH Központ Erdészeti Igazgatósága és az OEE Erdőrendezési Szakosztálya.

Ezek a versenyek hagyományosan két célt szolgálnak:

- munkamódszer átadás, tapasztalatcsere; az egyéni teljesítmények és a csoportmunka eredményeinek kalibrálása;
- baráti és munkakapcsolatok ápolása, az együvé tartozás érzésének erősítése.

„Él még a magyar erdőrendezés ...”

Nagy izgalommal tekintettünk a volt Állami Erdészeti Szolgálat átszervezését követő első országos rendezvényünk elé. Fontosnak tartjuk ugyanis, hogy a korábbi emberi, szakmai kapcsolatok az új szervezet felállítását követően is megmaradjanak, sőt ha lehet, erősödjenek.

A rendezvény tapasztalatai és a kedvező visszajelzések ismeretében megnyugodva állapíthattuk meg: *él még a magyar erdőrendezés, s az emberi kapcsolatok romlatlan állapotban vannak.* A kétnapos verseny résztvevőit az MgSzH Központ Erdészeti Igazgatósága nevében *Czirok István* osztályvezető, a Heves Megyei MgSzH Erdészeti Igazgatósága részéről pedig *Kondor István* igazgató köszöntötte, majd *Schmidt Zoltán* igazgatóhelyettes ismertette a versenyfeladatokat.

A rendezvényt megtisztelte megjelenésével *Lajkó Ákos*, az MgSzH természeti erőforrásokért felelős elnökhelyettese, *Kolozsvári Ákos*, az MgSzH gazdasági elnökhelyettese, továbbá *Szepesi András*, az FVM Természeti Erőforrások Főosztályának helyettes vezetője, valamint *Szabó József*, a Heves Megyei MgSzH főigazgatója és *Schmotzer András*, az OEE általános alelnöke.

Bővültek a versenyszámok

Ebben az évben a szervező iroda a hagyományos három versenyszám mellé felvett egy újdonságnak számító tájékoztatói témát is. *Így a versenyszámok a következőképpen alakultak:*

- előfakészlet meghatározás,
- erdőrészlet leírás,

— körlap- és magasságmérés,

— új számként: terepi tájékozódás térkép és GPS segítségével.

Az *előfakészlet meghatározás* helyszíne egy 99 éves bükkös-gyertyános-kocsánytalan tölgyes faállomány volt. A versenyzők feladata az volt, hogy szabadon választott fakészlet-meghatározási módszerrel a lehető legpontosabb fa-tömeget és annak fajafajonkénti megoszlását állapítsák meg.

Az *erdőrészlet leírás* feladat során a fatérfogat megállapítása nem volt cél. Azonban az erdőrészlet alapos bejárása kellett ahhoz, hogy az arra vonatkozó kérdéseket a versenyzők hibátlanul megválaszolhassák. A tesztalapon többek között meg kellett határozni a területet, a fajfajmegoszlást, az előforduló ritka elegyfajokat, a cserjéket és lágyszárúakat, a kort, az átmérőt és magasságot stb.

Az eredmények kiértékelése már a terepen megkezdődött. (Fotó: Vajda Zoltán)

A harmadik — és a résztvevők elmondása szerint leginkább embert próbáló — új feladat a *tájékozódás* volt. A versenyzőknek egy térkép és egy kézi GPS vevő segítségével kellett felkeresni 5 db. EOv koordinátával megadott, illetve 5 db. térkép-terep azonos pontot. Az értékelés a felkeresett pontok száma, a szintidőn belüli teljesítés, illetve az időtúllépés alapján történt. Úgy gondoltuk, hogy mivel a kézi GPS vevő használata lassan napi gyakorlattá válik az erdőtervezésben, érdemes ezt a versenyben is megjeleníteni.

A negyedik és egyben utolsó feladat a *körlap- és magasságmérés* volt. Kijelölt helyeken felállva, tükrörelaskóp segítségével kellett megállapítani a felállási helyeken mérhető körlapösszeget, valamint az előzetesen kijelölt fák magasságát.

Kísérő programok

Azok a résztvevők, akik nem versenyeztek, *Czirok István* jóvoltából „erdész műveltségi vetélkedőn”, majd a he-

lyiek szervezésében *tanulmányi kiránduláson* vehettek részt Szilvásváradon, az „Őserdő” erdőrezervátumban. A hosszú túra során többen talán először sétálhattak olyan erdőben, amelyben több száz év óta nem végeztek fahasználatot. Dr. Fadgyas Kálmán, az Egri Erdőtervezési Iroda ma már nyugállományú igazgatója részletesen ismertette a 13 évvel korábbi, az Őserdő élőfakészletének megállapítását szolgáló vizsgálatának eredményeit. A kirándulás befejezéséként a Kiskő-háti zombolynál Bartha Attila tartott rövid ismertetőt.

A szilvásváradai „Őserdő” erdőrezervátum.
(Fotó: Halász Gábor)

Vacsora után az érdeklődők Ősz Gusztáv és családja jóvoltából üdítő zenei élménynek lehettek részesei a felsőtárkányi katolikus templomban, ahol fuvós hangszereken előadott zeneszámokban, valamint énekkari számokban gyönyörködhettek, jórészt erdőtervező amatőr művészek előadásában. Az est végül fehér asztal mellett *baráti találkozóval* zárult.

Másnap, a rendezvény zárónapjának délelőttjén, amíg a szervezők az értékelés és az eredményhirdetés előkészítésével foglalatostkodtak, Havas-Horváth István nyugdíjas erdőtervező kolléga szakértő idegenvezetésével a résztvevők sétát tehettek Egerben, megismerkedve a barokk város nevezetességeivel.

A versenyeredmények

A rendezvény a verseny értékelésével zárult. A konkrét helyezések kihirdetése előtt a szervezők részéről Vajda Zoltán ismertette a versenyfeladatok helyes megoldását. Ebből már mindenki számára körvonalazódhatott a saját eredménye.

Harmadik helyen a Szombathelyi Igazgatóság csapata végzett 638 ponttal. Második lett a szegedi csapat 653 ponttal, míg az első helyet a pécsiek szerezték meg szoros versenyben 655 ponttal.

Itt került sor az „Erdész műveltségi vetélkedő” eredményének kihirdetésére is. A meglehetősen széles körű tájékozottságot és lexikális tudást igénylő tesztfeladatot Spiegl János, a Bács-Kiskun Megyei MgSzH Erdészeti Igazgatósá-

gának vezetője töltötte ki a legeredményesebben, kiérdemelve ezzel a „Legműveltebb Erdész 2007” megtisztelő címet.

Zárásként Wisnovszky Károly, az MgSzH Központ Erdészeti Igazgatóság igazgatója értékelte a versenyt és az eredményeket. Ebben és a díjkiosztásban szerepet játszott Halász Gábor, az OEE Erdőrendezési Szakosztály elnöke is, aki a szakmai értékeken túl hangsúlyozta a rendezvény-sorozat emberi, személyes értékeit, a nemzedékeken átívelő erdész-összetartás hagyományőrző jelentőségét.

Az igazgató és a szakosztályvezető megköszönte a versenyzők helytállását, a szervezők fáradságot nem kímélő előkészítő munkáját, valamint a Bükki Nemzeti Park Igaz-

Az eredményhirdetést és díjkiosztást Wisnovszky Károly és Halász Gábor végezte.
(Fotó: Szabó Péter, Debrecen)

gatóság és a Felsőtárkányi Erdészet segítségét. S reményüket fejezték ki, hogy a rendezvény-sorozat a jövőben is folytatódni fog.

Verók Tamás
erdőtervező

Halász Gábor
szakosztály elnök

Fahibák, fakárosítások

Sajnos, mindössze 1200 példányban jelent meg az a szép kivitelű, kis ismertetőnk címével azonos című könyv, amelyet Prof.Dr. Molnár Sándor DSc intézetigazgató egyetemi tanár, a NyME Faipari Mérnöki Kar jelenlegi dékánja szerkesztett, s amely 15 szerző és négy fényképező munkáját tartalmazza.

A könyv anyaga úgy épül fel, hogy a páros oldalakon szerepelnek a fahibák, fakárosítások (szám szerint mintegy ötven) leírásai magyar, német és angol nyelven, a következők szerint: a fahiba jellemzői; meghatározása; jelentősége; megelőzése; esetenként pedig egy-egy fekete-fehér ábra is a leírtak megértésének elősegítésére. A leíró résszel szemben, a páratlan oldalon kitűnő színes fényképek mutatják be az így leírt fahibát, fakárosítást.

K.P.

„Egyet fizet – kettőt kap”

Ásványbörze a Vasúttörténeti Parkban

Lapunk idei első számában emlékeztünk arra, hogy erdészember számára termőhelyismerettani tudnivalóinak szinten tartása szempontjából milyen hasznos lehet a hazánkban is rendszeresen megrendezésre kerülő ásványbörzék látogatása. Cikkünkben közölünk egy kis ideai börzenaptárt is.

Felkerestük a legjelentősebb nyári börzét, a Szent István nap környéki, s immár XXII. Budapesti Nemzetközi Ásványbörzét. Így meggyőződhattunk arról, hogy a Petőfi Csarnokot felváltó új helyszín, a rákospalotai Vasúttörténeti Park nem hátrányára, hanem előnyére vált a börzének.

Az óriási egykori mozdonyszínen megszűnt a korábbi zsúfoltság és a + 30 °C külső melegben kellemes, szellős belső atmoszférát biztosított kiállítóknak, látogatóknak egyaránt.

A közönségnek az is nagyon tetszett, hogy ugyanazzal a (mérsékelt áru) belépőjeggyel a börzét is felkereshette, s a látóvalókban rendkívül gazdag Vasúttörténeti Park érdekességeit is megtekinthette. (Erre szokás mondani, joggal: „Egyet fizet — kettőt kap.”)

A börzén kb. 120 hazai és külföldi kiállító mutatta be és kínálta eladásra csodálatos szépségű ásványait, kövületeit, natúr és feldolgozott portékáját. A börze meghirdetett kiemelt ásványa az opál volt.

Láttunk is bőséggel viasz-, vér-, máj-, méz-, tűz- és faopált. Ám a szivárvány minden színében játszó, irizáló, mélytűző, csodálatos nemesopálból kevesebbet, mint amennyire számítottunk.

A börze főrendezője és házigazdája, a Kőország Kft. ügyvezetője, a nagy tapasztalatú, kitűnő mineroofil szakember: Pálkás József úr azonban készséggel megmagyarázta ennek okát. A nemesopál a nemzetközi piacon ma az egyik legkeresettebb, legértékesebb drágakő.

A drágakő-piac egy-egy társadalom agyagi helyzetének érzékeny és megbízható indikátora, fokmérője.

Magyarországon ma még csupán egy viszonylag vékony társadalmi réteg jelenti ebben a tekintetben a potenciális piacot, a fizetőképes keresletet. S ennek a rétegnek is egy része inkább ingatlanban, műtárgyban teaurálja a pénzét, mintsem nemesfémekben, drágakövekben, ékszerben. Tudja ezt a nemzetközi kereskedelem is és ennek megfelelően ilyen alkalmakkor visszafogottabb a

drágakő-felhozatal (gyémánt, nemesopál, minőségi rubin és smaragd stb.).

Mindazonáltal a közönség dűskálhatott a természeti szépségekben és érdekességekben, s mindenki találhatott érdeklődésének és pénztárcájának megfelelő portékát.

E sorok írója például egy egységáras turkálódobozból „fogott ki” mindössze 100 forintért egy igazi kis ásványtani csemegét: egy cinóberpiros realgárral pöttyözött zempléni, erdőbényei pirites galenit-darabot.

Érdekes volt azt is megfigyelni például, hogy két fiatalember, eladó és vevő milyen elmélyülten és hozzáértéssel tárgyalja meg egy laikus számára semmitmondó, figyelemre sem méltatott fakó kis kődarab tudományos értékeit, rendszertani ritkaságát (szintén a Zempléni-hegységből).

Hétvége lévén, sokan gyermekekkel érkeztek, akik azután a látóvalóktól fellelkesezve húzták-vonták a szülőt egyik kiállítóasztaltól a másikig: „Anyu, gyere gyorsan, ezt nézd meg! Meg ezt ...”

A második félévi börzenaptárból kiemeljük a következőket: soproni Pannónia Ásványkiállítás (október 13-14), kispesti Aragonit Ásványbörze (november 10.), Óbudai Börze, bonsai-kiállítással egybekötve (november 18.), karácsony előtti Kőország Nemzetközi Ásványbörze (december 1-2., Budapest, Láng Műv. Központ).

Dr. K. P.

Erőpróba NYÍRERDŐ-s módra

A XII. Országos Erdészeti és Faipari Sportnapok Nyíregyházán

Egy kis jubileumhoz érkezett Szakszervezetünknek a tagság jelentős részét évről évre mozgósító nagyszabású rendezvénye: a tizenkettedik alkalommal kerültek megrendezésre az Országos Erdészeti és Faipari Sportnapok.

A helyszín ez alkalommal Nyíregyháza volt, a versenyek házigazdája és operatív rendezője pedig a Nyírségi Erdészeti és Faipari ZRt. (röviden: NYÍRERDŐ ZRt.).

A megnyitóünnepség az atlétikai csarnokban zajlott

Kitűnő helyszín...

Mindjárt előláróban megírjuk: kitűnő volt a helyszín, s kitűnő (ha szabad ebben a tekintetben rangsorolni: osztályon felüli) volt a rendezés.

A helyszín a sóstói városrész zöld környezetében lévő pompás Nyíregyházi Főiskola volt, amely remek sportlétesítményeivel és minden igényt kielégítő Hotel Campus elnevezésű kollégiumával kitűnő bázist jelentett az egész rendezvény számára. Nem mellékes tényezőként említjük meg az étkezde, a konyha teljesítményét is, ami bizony ennyi nagy kalória fogyasztású, erős sportoló fiatal ember esetében meghatározó hangulati elem. A választék, az ízletes ételek és a bőséges adagok, valamint a gyors, zökkenőmentes kiszolgálás is minden igényt kielégítettek.

... osztályon felüli rendezés

A NYÍRERDŐ ZRt. kollektívája, élén Kaknics Lajos vezérigazgatóval, valamint dr. Halmágyi Jánossal, a Hu-

mánpolitikai Osztály vezetőjével, a vállalati szakszervezeti bizottság titkárával, továbbá a részvénytársaság mindmennyi önzetlenül közreműködő dolgozójával, hónapokig tartó kemény előkészítő, szervező munkával teremtette meg annak feltételét, hogy az idei sportnapok is a szakma kiemelkedő nagyszabású rendezvényeinek történelmi listájára kerüljenek.

A résztvevő kollégák körében teljesen egyhangú volt a vélemény, hogy a „nagy erőpróba NYÍRERDŐ-s módra” kitűnően megszervezett, gördülékenyen lebonyolított, kollegiális hangulatú, jó rendezvény volt. Kedvező benyomást keltett, hogy a NYÍRERDŐ ZRt. számos különböző rendű-rangú műszaki és adminisztratív dolgozója mellett érzékelni lehetett a vállalat vezető állású dolgozóinak, s magának Kaknics Lajos vezérigazgatónak hol itt, hol ott, szinte mindenütt felbukkanó jelenlétét. Csapatmunka volt ez tehát a javából, aminek az eredménye nem is maradt el.

26 csapat, 570 versenyző

A siker további szerves tényezője volt, hogy az erdészeti-faipari részvénytársaságok és intézmények szakmai és szakszervezeti vezetői, s maga a tagság is igen pozitívan viszonyult a versenyek megrendezéséhez és a több évi átlagot meghaladó mértékben vállalta a részvétellel, a felkészüléssel járó munkát, edzéseket és költségeket.

Amint a hangulatos kis megnyitó ünnepségen megtudtuk, 26 csapat összesen 570 résztvevője nevezett be a versenyekre.

„Játszunk szépen a játékot !”

Ez az említett megnyitó a főiskola sportlétesítményei közül az atlétikai csarnokban zajlott le. Ez a csarnok szakmai szempontból is igen figyelemre méltó volt, mivel a könnyű, rétegelt-ragasztott fa-tartószerkezetes építkezés egy sajátos, egyedi, őszinte szakmai elismerést kiváltó alkotása.

A felsorakozott csapatokat elsőként a megnyitó narrátora, Bódis Gábor, a nyíregyházi Mandala Dalszínház vezetője üdvözölte, majd az Erdészimnusz közös elnéklése következett.

Elsőként Kaknics Lajos lépett a mikrofonhoz, aki üdvözlése során annak a nézetének adott hangot, hogy a napi munka mellett szükség van az ilyen jellegű, a szakmai összetartozás és a barátság érzületét ápoló együttlétekre is. Örömet fejezte ki afölött, hogy a jubileumi sportnapokat Észak-kelet Magyarországon, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében a NYÍRERDŐ ZRt. rendezheti meg.

„Játszunk szépen a játékot!” — ezzel a zárómonddal adta meg a versenyek alaphangulatát a vezérigazgató.

Nyíregyházi vendégszeretet

A versenyzők lelkes tapssal fejezték ki ezután afölötti örömeiket, hogy megtisztelte megjelenésével a rendezvényt Csabai Lászlóné, Nyíregyháza polgármestere is. A polgármester asszony jókívánságainak kifejezése mellett felhívta a figyelmet arra is, hogy a „hitből és homokból” épült város nevezetességeit is érdemes megtekinteni. Hangsúlyozta, hogy milyen fontos a város számára az erdő, amely a szép városkép, az egészséges és esztétikus környezet egyik nélkülözhetetlen tényezője. S aláhúzta azt is, hogy fontosak az ilyen és hasonló rendezvények, mert azok is gazdagítják Nyíregyháza életét.

Ezt követően a Mandala Dalszínház három művésze elénekelt „Nyí-

egyháza dalát”, amelynek egyik markáns eleme az említett “hitből és homokból” való építkezés. Bódis Gábor hozzáfűzte: a magyar városok közül nem sok rendelkezik hasonló, saját települési dallal vagy himnusszal.

„Az erdészet csapata legyőzhetetlen”

Üdvözölte a versenyzőket Koleszár István, az Állami Privatizációs és Vagyongkezelő ZRt. Erdészeti és Agrárgazdasági Vagyongkezelő Igazgatóságának vezetője is. Az igazgató rövid, frappáns beszédét ezzel zárta: „*Hirdesse a verseny azt is, hogy ez a csapat, az erdészet csapata legyőzhetetlen.*”

Végül Herczeg Miklós, Szakszervezetünk főtitkára felidézte, hogy az EFDSz 1996 óta rendezi meg az Országos Erdészeti és Faipari Sportnapokat. S akkor bizony nem mindenki tapsolt ennek. Az elmúlt évtized azonban azt bizonyítja, hogy *szakértésaink igénylik ezt a találkozót, egyre nagyobb kedvvel és egyre nagyobb számban vesznek részt rajta, s a verseny évről évre fejlődik.*

A főtitkár megköszönte a NYÍRERDŐ ZRt. vezetőségének és kollektívájának, hogy elvállalta a rendezés nehéz és áldozatos munkáját, majd megnyitottnak nyilvánította a Sportnapokat.

12 versenyszám, ragyogó idő

A hangulatos kis ünnepség után haladéktalanul kezdetüket vették a bemelegítések, a versenyek.

Az igekezetenek meg is volt az oka, mert a rendezők jól kihasználták a helyi lehetőségeket és így a következő 12 versenyszámban folytatott a nagy vetélkedés:

- kispuska- és koronglövészet;
- teke,

- síkfutás,
- súlylökés,
- úszás,
- kispályás labdarúgás,
- 11-es rúgások,
- kosárlabda,
- asztalitenisz,
- sakk,
- tarokk.

Erdemes feljegyezni a versenyek krónikája számára azt is, hogy *a siker egyik fontos tényezője volt az igen kedvező időjárás.* A 2007. év hosszú, forró, száraz nyarát, a hetek óta tartó bágyasztó +35 °C körüli kánikulát éppen a versenyek előtti napon törte meg egy esővel érkezett hidegfront. Majd a verseny napjára kitisztult az idő és igen kellemes, +23 °C körüli napi hőmérsékleti maximum mellett, ragyogó napfényben folyhatott le a nagy erőpróba.

Gördülékeny, szerencsés lebonyolítás

A sok versenyszám mindig próbára teszi a szervezők képességeit és idegeit. Nyíregyházán azonban igen szerencsések voltak a helyszíni adottságok, mert szinte az összes versenyszámot a főiskola területén levő kitűnő pályákon és létesítményekben lehetett lebonyolítani. Csupán a *lövészeti számok* helyszíne esett a várostól nem messze néhány kilométerre, ahol a *Nyíregyháza-orosi Vadászárság* szívélyes vadászai bocsátották előzőekenyen rendelkezésre festői erdei környezetben levő, kitűnően kialakított löterüket.

A versenyek annak rendje-módja, a szabályok és az ütemezés szerint bonyolítottak le. Részletekbe nem bocsátkozhatunk; a versenyszámokról, illetve helyezésekről a mellékelt eredmény-kimutatás nyújt tájékoztatást. „Csupán” annyit jegyzünk meg, hogy rendkívüli esemény nem történt. (Minden rendező

rémálma egy súlyosabb baleset, ami bizony a sportban könnyen előfordul.)

A versenyeknek csak győztesei voltak

Alkonyatkor fáradtan, némiképpen még a versenyzés izgalmanak hatása alatt állva és a nap eseményeit tárgyalva-mesélve gyülekeztek szakértésaink a főiskola hatalmas Besseyei-aulájában az eredményhirdetésre. Itt azonban előbb még a Mandala Dalszínház fiataljainak élményt jelentő — és nagy tapssal honorált — pompás műsora, ének- és táncprodukciói oldották az izgalmat felszabadult jókedvvé.

A díjakat Szakszervezetünk vezetői: Barta László elnök és Herczeg Miklós főtitkár adták át a győzteseknek. Az összetett pontverseny győztese, az ÉSZAKERDŐ ZRt. népes csapata nevében annak vezetője, Nagy József, a vállalati szakszervezeti bizottság titkára vette át ebben az évben is az ezért járó, kis emléktáblácskával felcímkézett szép serleget Kaknics Lajos vezérigazgatótól és dr. Halmágyi János vszb.-titkártól.

Második helyen a Mecseki Erdészeti és Faipari ZRt, a harmadikon a VÉRTESERDŐ ZRt. csapata végzett. Voltak olyan csapatok is, amelyek egyetlen pontot sem szereztek a nagy mérkőzés során. De nem is ez volt a lényeg Hanem a vidám, baráti együttlét, a jó szórakozás, a kellemes testmozgás, a szellemi sportokban a pezsdítő agytorna. S mivel minden esetben, sportszerűen, zavaró epizód nélkül zajlott le — elmondhatjuk, hogy *ennek a versenynek is csak nyertesei voltak!*

Zárszót Kaknics Lajos vezérigazgató mondott. Megköszönte a résztvevőknek a sportszerű versenyzést és kifejezte azt a reményét, hogy lesz folytatás, lesznek XIII. Országos Erdészeti és Faipari Sportnapok jövőre is.

Az idei versengés hagyományos módon fehér asztal és zeneszó melletti baráti találkozóval ért véget (nem egy kolléga számára kivilágos-kivirradatkor).

Vizszontlátásra tehát jövőre! Hogy hol? Majd meglátjuk ...

Dr. Király Pál

Eredmények

Koronglövészet. *Női egyéni:* 1. Karsai Anikó (SEFAG); 2. Titkó Miklósné (Északerdő); 3. Fejes Lászlóné (Északerdő). *Férfi egyéni:* 1. Ács Péter (Mecsekerdő); 2. Budai Péter (Északerdő); 3. Pongrácz Viktor (Mecsekerdő). *Női csapat:* 1. Északerdő II.; 2. Északerdő I.; *Férfi csapat:* 1. Északerdő I.; 2. Mecsekerdő. 3. Egererdő.

Kispuska lövészet. *Női egyéni:* 1. Peti Emőke (SEFAG) 2. Varga Lászlóné (Északerdő); 3. Generál Kálmánné (Egererdő). *Férfi egyéni:* 1. Kovács Gábor (Gemenc); 2. Rimaszécsi László (Északerdő); 3. Derján Béla (Északerdő). *Női csapat:* 1. Északerdő; 2. Északerdő I.; 3. SEFAG. *Férfi csapat:* 1. Északerdő I; 2. Északerdő II.; 3. Gemenc.

Teke. *Női egyéni:* 1. Németh Lajosné (Kisalföld); 2. Dné Poolák Margit; 3. Fekete Adrienn (Mecsek). *Férfi egyéni:* 1. Németh Lajos (Kisalföld); 2. Ringl István (Kisalföld); 3. Kusics Mihály (Kisalföld). *Női csapat:* 1. Mecsekerdő II.; 2. Vérteserdő; 3. Mecsekerdő I. *Férfi csapat:* 1. Kisalföld II. 2. Zalaerdő; 3. Kisalföld I.

Női síkfutás (1000 m): 1. Burghardt Barbara (Vérteserdő); 2. Kertész Katalin (SEFAG); 3. Fekete Adrienn (Mecsekerdő).

Férfi síkfutás (2007 m): 1. Baranyai Péter (Vérteserdő); 2. Sztás Attila (Kisalföld); 3. Sipos János (Nyírerdő).

Súlylökés. *Női:* 1. Fekete Adrienn (Mecsekerdő); 2. Pintér Eszter (HM-VERGA); 3. Bné Dobronyi Gabriella (Nyírerdő). *Férfi:* 1. Varga András (Kisalföld); 2. Cakó Attila (Kiskunság); 3. Mikola Sándor (Nagykunság).

Úszás. *Női:* 1. Kertész Katalin (SEFAG); 2. Burghardt Barbara (Vérteserdő); 3. Fekete Adrienn (Mecsekerdő). *Férfi:* 1. Benda Ákos (Kiskunság); 2. Burghardt Balázs (Vérteserdő); 3. Horváth Péter (Mecsekerdő).

11-es rúgások. 1. Sódar Pál (Kiskunság); 2. Juhász Lajos (Nyírerdő); 3. Mézes Lajos (Kiskunság).

Kispályás labdarúgás 1. Kiskunság; 2. SEFAG; 3. Mez.gazd. Szakig. Hivatal, Erdészet.

Sakk. *Női egyéni:* 1. Németh Diána (Zalaerdő); 2. Göloncsér Szilvia

(SEFAG); 3. Simon Krisztina (Zalaerdő). *Férfi egyéni:* 1. Ladányi Zsolt (Zalaerdő); 2. Pap Nándor (Zalaerdő); 3. Vaspőri Károly (Gemenc). *Női csapat:* 1. SEFAG; 2. Egererdő; 3. Északerdő. *Férfi csapat:* 1. Zalaerdő.

Kosárlabda: 1. VADEX; 2. HM VERGA; 3. Vérteserdő.

Asztalitenisz. *Női egyéni:* 1. Kovács Pálné (Északerdő); 2. Szarkáné M. Timea (Északerdő); 3. Mattes Anita (Mecsekerdő). *Férfi egyéni:* 1. Bander Attila (Ipoly Erdő); 2. Guth József (Ipoly Erdő); 3. Máté Gyula (Szombathely). *Női csapat:* 1. Északerdő; 2. Mecsekerdő; 3. Vérteserdő. *Férfi csapat:* 1. Ipoly Erdő I.; 2. Ipoly Erdő II.; 3. Szombathely.

Tarokk: 1. Gál Sándor (MgSzH); 2. Ecsegi László (MH VERGA); 3. Meggyesfalvi István (HM Bpest).

A csapatok helyezési sorrendje az összesített pontszámok alapján.

1. Északerdő	296
2. Mecsekerdő	173
3. Vérteserdő	124
4. Zalaerdő	106
5. Kisalföld	95
6. SEFAG	87
7. Kiskunság	83
8. Egererdő	76
9. Ipoly Erdő	74
10. Nyírerdő	44
11. Gemenc	39
12. MgSzH	32
13. VADEX	26
14. HM VERGA	26
15. Nagykunság	25
16. Szombathely	18
17. HM Bpest	8
18. Délalföld	7
19. Tanulmányi	4
- Bakonyerdő	0
- ERTI	0
- Pilisi Park.	0

Címképünk Vajda Zoltán felvétele: körlepősszeg mérés tükrösreleszkóppal az Erdőrendezők Versenyén.

Versenytudósításunk a 14-15. oldalon olvasható

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI HÍRADÓ

XVII. évfolyam 3. szám.

Kiadja:

az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete

1061 Budapest, Jókai tér 9.

Tel.: 331-4369; Fax: 374-3025

Felelős kiadó:

Herczeg Miklós főtítkár

A Szerkesztő Bizottság:

Barta László, Fritsch Ottó,

Gilicze Péter

Herczeg Miklós (elnök)

Németh Szilveszter

A szerkesztésben közreműködik:

Dr. Király Pál

Nyomda:

CERBERUS Nyomdaipari Könyv-és Lapkiadó Kft.

1066 Budapest, Lovag u. 14.

Tel.: (06) 1-302-5154

cerbi@cerbi.hu

Felelős vezető:

Schmidt Gábor ügyvezető igazgató

A lap átlagosan negyedévenként

jelenik meg.

Hírlapárusi forgalomba nem kerül, terjeszti az EFDSz.

Könyv a forradalomról

A Nyugat-Magyarországi Egyetem adta ki Központi Levéltárának 1. számú köteteként ifj. Sarkady Sándor, az Egyetem Központi Könyvtárának főigazgatója tollából „A soproni MEFESz az 1956-os forradalomban” című könyvét. Az alcím még közelebről utal a 203 oldalas kötet tartalmára: „A soproni főiskolások és egyetemisták szerepe a forradalomban.”

Nagy erénye, hogy, rendkívül konkrét; minden megállapítását eddig túlnyomó részben még soha sehol nem közölt levéltári okmányokkal támasztja alá. A korábbi publikátlanságból következik a bőséges ábraanyag érdekessége és értékessége is. A mű egzaktágát növeli az a tény, hogy több száz név teszi konkrétta az eseményeket, időpontokat, helyszíneket.

K.P.

Az Országos Erdészeti Egyesület kitüntetettjei

Az OEE 2007. évi kecskeméti vándorgyűlése alkalmával **Tiszteletbeli Tagsági Díszoklevéllel** tüntették ki *dr. Szodfridt István* erdőmérnököt, a Nyugat-Magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Karának ny. tanszékvezető tanárát, professor emeritust.

Bedő Albert Emlékérmét kapott a következő három erdőmérnök: *dr. Barányi László*, a KEFAG ZRt. (jogelődjének) igazgatója; *Káldy József*, a Mecseki Erdészeti ZRt. vezérigazgatója; *Ipsits Lajos*, a KEFAG ZRt. ny. főtanácsosa, a Gödöllői Nyugdíjas Erdészek Egyesületének elnöke.

Kaán Károly Emlékérmét kapott a következő három erdőmérnök: *Bognár Gábor*, a volt AESz Kecskeméti Osztályának ny. vezetője, az OEE Kecskeméti Helyi Csoportjának titkára;

Fröhlich András mérnök-tanár, az ászóthalmi Bedő Albert Középiskola ny. igazgatója;

Halász Tibor, a balatonfüredi (az alapítása óta már több nevet is viselt) Zöldövezeti Tervező Iroda ny. igazgatója.

Decrett József Emlékérmével tüntették ki a következő három erdésztechnikust:

Goldbach Károly, az EGERERDŐ ZRt. Szilvásvárad Erdészetének ny. fahasználati műszaki vezetője;

Szabó Béla, a NYIRERDŐ ZRt. Halápi Erdészetének igazgatója, a vállalati szakszervezeti bizottság tagja;

Vaspöri Lajos pagonyvezető főerdész, Őriszentpéter.

Tizenhatan **Elismerő Oklevél** kitüntetésben részesültek. Közülük kiemeljük *Fritsch Ottó* erdőmérnök nevét, aki Szakszervezetünknek régi aktivistája és lapunk szerkesztő bizottságának tagja.

Az OEE 50 éve, 1957-ben alapította és adta ki először a **Bedő Albert Emlékérmét** az egyesületi életben és a szakmai munkában huzamos időn át kimagasló eredményeket felmutató egyesületi tagok és más, arra érdemesnek ítélt személyiségek munkásságának elismerésére. Az elmúlt fél évszázad alatt a **Bedő-díj** a legmagasabbra értékelt szakmai kitüntetéssé vált az erdészetben.

k.p.

-15% -ig
kaphat kedvezményt
a 4665 sz. VIP kártya és a tagsági
igazolvány bemutatása ellenében
(kivéve az alkatrészeket és az akciós árukat)

- Innovatív fénydesign
- egyedi kívánságok
- pótüvegek és ernyők
- ezer fényötlet
- saját formatervezés
- szaktanácsadás

P rendelkezésre áll

MOLECZ FÉNY
ART DESIGN KFT

600
világítási újdonság
folyamatos akciók

MOLECZ FÉNY Budapest
H-1113 Budapest,
Karolina út 17.
Tel.: 0036/1/385 22 12
Fax: 0036/1/385 16 42

55 Jahre Lichtkompetenz
MOLECZ

www.orion.co.at

Erdészeti és faipari HÍRADÓ

XVII. évfolyam 4. szám, 2007. december

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

A tartalomból:

Szakszervezetünk helyzete

*

Széchenyi-emléknap

*

FAGOSz XXXIII.

Fakonferenciája

*

Bedő-szobor avatása

Kálnokon

*

Szovátai konferencia

*

Felavatták Barthos Gyula
szobrát

*

"A mi Börzsönyünk"

*

Nyugdíjasoknak -
nyugdíjasokról

*

Ismét tarppoltak az
erdészek...

*

Somogyi erdő- és vadvilág

*

Hírek

	JANUÁR		FEBRUÁR		MÁRCIUS	
1	Kedd	Újév, Fruzsina	Péntek	Ignác	Szombat	Albin
2	Szerda	Ábel	Szombat	Karolina, Aida	Vasárnap	Lujza
3	Csütörtök	Genovéva, Benjámin	Vasárnap	Balázs	Hétfő	Kornélia
4	Péntek	Titusz, Leona	Hétfő	Ráchel, Csenge	Kedd	Kázmér
5	Szombat	Simon	Kedd	Ágota, Ingrid	Szerda	Adorján, Adrián
6	Vasárnap	Boldizsár	Szerda	Dorottya, Dóra	Csütörtök	Leonóra, Inez
7	Hétfő	Attila, Ramóna	Csütörtök	Tódor, Rómeó	Péntek	Tamás
8	Kedd	Gyöngyvér	Péntek	Aranka	Szombat	Zoltán
9	Szerda	Marcell	Szombat	Abigél, Alex	Vasárnap	Franciska, Fanni
10	Csütörtök	Melánia	Vasárnap	Elvira	Hétfő	Ildikó
11	Péntek	Ágota	Hétfő	Bertold, Marietta	Kedd	Szilárd
12	Szombat	Ernő	Kedd	Lídia, Livia	Szerda	Gergely
13	Vasárnap	Veronika	Szerda	Ella, Linda	Csütörtök	Krisztián, Ajtony
14	Hétfő	Bódóg	Csütörtök	Bálint, Valentin	Péntek	Matild
15	Kedd	Lóránt, Lóránd	Péntek	Kolos, Georgina	Szombat	Nemzeti ünnep, Kristóf
16	Szerda	Gusztáv	Szombat	Julianne, Lilla	Vasárnap	Henrietta
17	Csütörtök	Antal, Antónia	Vasárnap	Donát	Hétfő	Gertrud, Patrik
18	Péntek	Piroska	Hétfő	Bernadett	Kedd	Sándor, Ede
19	Szombat	Sára, Mórió	Kedd	Zsuzsanna	Szerda	József, Bánk
20	Vasárnap	Fábián, Sebestyén	Szerda	Aladár, Álmos	Csütörtök	Klaudia
21	Hétfő	Ágnes	Csütörtök	Eleonóra	Péntek	Benedek
22	Kedd	Vince, Artúr	Péntek	Gerzson	Szombat	Beáta, Izolda
23	Szerda	Zelma, Rajmund	Szombat	Alfréd	Vasárnap	Húsvét, Emőke
24	Csütörtök	Timót	Vasárnap	Mátyás	Hétfő	Húsvét, Gábor, Karina
25	Péntek	Pál	Hétfő	Géza	Kedd	Irén, Írisz
26	Szombat	Vanda, Paula	Kedd	Edina	Szerda	Emánuel
27	Vasárnap	Angelika	Szerda	Ákos, Bátor	Csütörtök	Hajnalka
28	Hétfő	Károly, Karola	Csütörtök	Elemér	Péntek	Gedeon, Johanna
29	Kedd	Adél	Péntek	Szökőnap	Szombat	Augusztó
30	Szerda	Martina, Gerda			Vasárnap	Zalán
31	Csütörtök	Marcella			Hétfő	Árpád

Boldog és sikeres 2008. esztendőt!

	JÚLIUS		AUGUSZTUS		SZEPTEMBER	
1	Kedd	Tihamér, Annamária	Péntek	Boglárka	Hétfő	Egyed, Egon
2	Szerda	Ottó	Szombat	Lehel	Kedd	Rebeka, Dorina
3	Csütörtök	Kornél, Soma	Vasárnap	Hermína	Szerda	Hilda
4	Péntek	Ulrik	Hétfő	Domonkos, Dominika	Csütörtök	Rozália
5	Szombat	Emese, Sarolta	Kedd	Krisztina	Péntek	Viktor, Lőrinc
6	Vasárnap	Csaba	Szerda	Berta, Bettina	Szombat	Zakariás
7	Hétfő	Apollónia	Csütörtök	Ibolya	Vasárnap	Regina
8	Kedd	Ellák	Péntek	László	Hétfő	Mária, Adrienn
9	Szerda	Lukrécia	Szombat	Emőd	Kedd	Ádám
10	Csütörtök	Amália	Vasárnap	Lőrinc	Szerda	Nikolett, Hunor
11	Péntek	Nóra, Lili	Hétfő	Zsuzsanna, Tiborc	Csütörtök	Teodóra
12	Szombat	Izabella, Dalma	Kedd	Klára	Péntek	Mária
13	Vasárnap	Jenő	Szerda	Ipoly	Szombat	Kornél
14	Hétfő	Örs, Stella	Csütörtök	Marcell	Vasárnap	Szeréna, Roxána
15	Kedd	Henrik, Roland	Péntek	Mária	Hétfő	Enikő, Melitta
16	Szerda	Valter	Szombat	Ábrahám	Kedd	Edit
17	Csütörtök	Endre, Elek	Vasárnap	Jácint	Szerda	Zsófia
18	Péntek	Frigyes	Hétfő	Ilona	Csütörtök	Diána
19	Szombat	Emília	Kedd	Huba	Péntek	Vilhelmina
20	Vasárnap	Illés	Szerda	Szt. István, államalapítás ünnepe, Vajk	Szombat	Friderika
21	Hétfő	Dániel, Daniella	Csütörtök	Sámuel, Hajnalka	Vasárnap	Máté, Mirella
22	Kedd	Magdolna	Péntek	Menyhért, Mirjam	Hétfő	Móric
23	Szerda	Lenke	Szombat	Bence	Kedd	Tekla
24	Csütörtök	Kinga, Kincső	Vasárnap	Bertalan	Szerda	Gellért, Mercédesz
25	Péntek	Kristóf, Jakab	Hétfő	Lajos, Patrícia	Csütörtök	Eufrozina, Kende
26	Szombat	Anna, Anikó	Kedd	Izsó	Péntek	Jusztina
27	Vasárnap	Olga, Liliána	Szerda	Gáspár	Szombat	Adalbert
28	Hétfő	Szabolcs	Csütörtök	Ágoston	Vasárnap	Vencel
29	Kedd	Márta, Flóra	Péntek	Beatrix, Erna	Hétfő	Mihály
30	Szerda	Judit, Xénia	Szombat	Rózsa	Kedd	Jeromos
31	Csütörtök	Oszkár	Vasárnap	Erika, Bella		

	ÁPRILIS		MÁJUS		JÚNIUS	
1	Kedd	Hugó	Csütörtök	Munka ünnepe, Fülöp, Jakab	Vasárnap	Tünde
2	Szerda	Áron	Péntek	Zsigmond	Hétfő	Kármén, Anita
3	Csütörtök	Buda, Richárd	Szombat	Tímea, Irma	Kedd	Klotild
4	Péntek	Izidor	Vasárnap	Mónika, Flórián	Szerda	Bulcsú
5	Szombat	Vince	Hétfő	Györgyi	Csütörtök	Fatime
6	Vasárnap	Vilmos, Báborka	Kedd	Ivett, Frida	Péntek	Norbert, Cintia
7	Hétfő	Herman	Szerda	Gizella	Szombat	Róbert
8	Kedd	Dénes	Csütörtök	Mihály	Vasárnap	Medárd
9	Szerda	Erhard	Péntek	Gergely	Hétfő	Félix
10	Csütörtök	Zsolt	Szombat	Ármin, Pálma	Kedd	Margit, Gréta
11	Péntek	Leó, Szaniszló	Vasárnap	Pünkösöd, Ferenc	Szerda	Barnabás
12	Szombat	Gyula	Hétfő	Pünkösöd, Pongrácz	Csütörtök	Villő
13	Vasárnap	Ida	Kedd	Szervác, Imola	Péntek	Antal, Anett
14	Hétfő	Tibor	Szerda	Bonifác	Szombat	Vazul
15	Kedd	Anasztázia, Tas	Csütörtök	Zsófia, Szonja	Vasárnap	Jolán, Vid
16	Szerda	Csongor	Péntek	Mózes, Botond	Hétfő	Jusztin
17	Csütörtök	Rudolf	Szombat	Paszkal	Kedd	Laura, Alida
18	Péntek	Andrea, Ilma	Vasárnap	Erik, Alexandra	Szerda	Arnold, Levente
19	Szombat	Emma	Hétfő	Ivó, Milán	Csütörtök	Gyárfás
20	Vasárnap	Tivadar	Kedd	Bernát, Felícia	Péntek	Rafael
21	Hétfő	Konrád	Szerda	Konstantin	Szombat	Alajos, Leila
22	Kedd	Csilla, Noémi	Csütörtök	Júlia, Rita	Vasárnap	Paulina
23	Szerda	Béla	Péntek	Dezső	Hétfő	Zoltán
24	Csütörtök	György	Szombat	Eszter, Eliza	Kedd	Iván
25	Péntek	Márk	Vasárnap	Orbán	Szerda	Vilmos
26	Szombat	Ervin	Hétfő	Fülöp, Evelin	Csütörtök	János, Pál
27	Vasárnap	Zita, Mariann	Kedd	Hella	Péntek	László
28	Hétfő	Valéria	Szerda	Emil, Csanád	Szombat	Levente, Irén
29	Kedd	Péter	Csütörtök	Magdolna	Vasárnap	Péter, Pál
30	Szerda	Katalin, Kitti	Péntek	Janka, Zsanett	Hétfő	Pál
31			Szombat	Angéla, Petronella		

Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete.

	OKTÓBER		NOVEMBER		DECEMBER	
1	Szerda	Malvin	Szombat	Mindenszentek, Marianna	Hétfő	Elza
2	Csütörtök	Petra	Vasárnap	Halottak Napja, Achilles	Kedd	Melinda, Vivien
3	Péntek	Helga	Hétfő	Győző	Szerda	Ferenc, Olívia
4	Szombat	Ferenc	Kedd	Károly	Csütörtök	Borbála, Barbara
5	Vasárnap	Aurél	Szerda	Imre	Péntek	Vilma
6	Hétfő	Brúnó, Renáta	Csütörtök	Lénárd	Szombat	Miklós
7	Kedd	Amália	Péntek	Rezső	Vasárnap	Ambrus
8	Szerda	Koppány	Szombat	Zsombor	Hétfő	Mária
9	Csütörtök	Dénes	Vasárnap	Tivadar	Kedd	Natália
10	Péntek	Gedeon	Hétfő	Réka	Szerda	Judit
11	Szombat	Brigitta, Gitta	Kedd	Márton	Csütörtök	Árpád
12	Vasárnap	Miksa	Szerda	Jónás, Renátó	Péntek	Gabriella
13	Hétfő	Kálmán, Ede	Csütörtök	Szilvia	Szombat	Luca, Otília
14	Kedd	Helén	Péntek	Alíz	Vasárnap	Szilárd
15	Szerda	Teréz	Szombat	Albert, Lipót	Hétfő	Valér
16	Csütörtök	Gál	Vasárnap	Ödön	Kedd	Etelka, Aletta
17	Péntek	Hedvig	Hétfő	Hortenzia, Gergő	Szerda	Lázár, Olimpia
18	Szombat	Lukács	Kedd	Jenő	Csütörtök	Auguszt
19	Vasárnap	Nándor	Szerda	Erzsébet, Zsóka	Péntek	Viola
20	Hétfő	Vendel	Csütörtök	Jolán	Szombat	Teofil
21	Kedd	Orsolya	Péntek	Olivér	Vasárnap	Tamás
22	Szerda	Előd	Szombat	Cecília	Hétfő	Zénó
23	Csütörtök	Nemzeti ünnep, Gyöngyi	Vasárnap	Kelemen, Klementína	Kedd	Viktória
24	Péntek	Salamon	Hétfő	Emma	Szerda	Ádám, Éva
25	Szombat	Blanka, Bianka	Kedd	Katalin, Katinka	Csütörtök	Karácsony, Eugénia
26	Vasárnap	Dömötör	Szerda	Virág	Péntek	Karácsony, István
27	Hétfő	Szabina	Csütörtök	Virgil	Szombat	János
28	Kedd	Simon, Szimonetta	Péntek	Stefánia	Vasárnap	Kamilla
29	Szerda	Nárcisz	Szombat	Taksony	Hétfő	Tamás, Tamara
30	Csütörtök	Alfonz	Vasárnap	András, Andor	Kedd	Dávid
31	Péntek	Farkas			Szerda	Szilveszter

Szakszervezetünk helyzete

Vállalati és intézményi szakszervezeti bizottságaink titkárainak budapesti központunkban lebonyolított országos értekezletén kollégáink tájékoztatást adtak a szakszervezeti munka tapasztalatairól, pozitív és negatív tanulságairól, szervezetünk helyzetéről.

A taglétszám alakulása

Mozgalmunk egyik „örökzöld” problémája és egyben létkérdése a taglétszám alakulása.

Titkáraink tájékoztatójából az derült ki, hogy helyzetünk ebből a szempontból az utóbbi másfél-két évben nem sokat változott. *Létszámunk stagnáló, helyenként enyhén csökkenő irányzattal.*

A stagnálás oka az, hogy a *fiatal* munkavállalók – enyhén szólva – nem tolonganak titkárainknál felvételi kérelmükkel. Talán még optimisták, nem látják a munkahelyi és az ágazati összefogás célját, értelmét.

A létszámcsökkenés egyrészt annak tulajdonítható, hogy az iméntieknek megfelelően nem lép elegendő fiatal a nyugállományba vonulók helyébe. Másrészt közvetlen összefüggésben van a szakma általános létszámcsökkenésével: az üzembezárással, a racionalizáló átszervezésekkel járó leépítésekkel. Egyes vezető állású dolgozók összeférhetetlenség címén, úgymond, elvből lépnek ki a szakszervezetből (vagy be sem lépnek).

Bérezési problémák

A szakszervezeti munka másik nagy témaköre: a dolgozók helyzete, a bérezés és az egyéb juttatások, s mind ezzel kapcsolatban a kollektív szerződés, annak működése, érvényesülése.

A kollégák elmondták: a szakszervezeti bizottság, másrészt a vállalat, intézmény vezetése között a *kapcsolat általában jó*, és ez jó alapot ad a munkahelyi problémák közös megoldásához is. Ámbár azért vannak ettől eltérő helyzetek is; közöttük akad egészen komoly is. A bér-, tárgyalások, azonban formálisak, mert az állami erdőgazdasági részvénytársaságok felügyeleti szerve évről évre vállalatunként behatárolja a bérfejlesztés maximális mértékét, amit a vállalatvezetés csak kemény szankciók vállalása árán léphetne túl.

Mindazonáltal *bizottságaink ezt a szűk mozgásterületet is igyekeznek kihasználni.* Nem egy esetben sikerrel harcoltak azért, hogy elsősorban a szervezeti hierarchia alsó fokain álló termelésirányítók, a kerületvezető erdészek és a műszaki vezetők fizetését emeljék az átlagnál nagyobb mértékben.

Az egyéb juttatások köre általában folyamatosan szűkül, pl. a vállalati szociális-jóléti létesítmények felszámolása következtében. Egyre több helyen szűnik meg a vállalat egykori, ma már nyugdíjas dolgozóinak általában 2-3 köbmétert kitevő kedvezményes tűzifa-vásárlási lehetősége is.

A juttatások szempontjából azonban elég nagy a vállalatok közötti szóródás, például a dolgozók üdültetése szempontjából.

A kollektív szerződés

A vállalati kollektív szerződések általában jól működnek, sőt egyes titkárok szerint jobban, mint az ágazati. Kérték is, hogy az ágazati kollektív szerződés nehogy „alámenjen” a vállalatiaknak pl. a bérezés dolgában.

Sajnos, tudunk olyan munkahelyről is, ahol az intézményvezető nem hajlandó megkötöni a kollektív szerződést a helyi szakszervezeti bizottsággal.

Titkáraink panaszkodva mondták el: az utóbbi években oly sok munkajogi és más változás történt a munka világában, hogy ezeket nagyon nehéz nyomon követni a kollektív szerződéssel. A változtatások pedig általában a dolgozók rovására mennek végbe.

A kollektív szerződés megkötésére, illetve életben tartására az a körülmény is készteti a vállalatok vezetőségét, hogy az állami pályázatok elnyerésének általában egyik feltétele „a rendezett munkajogi kapcsolatok”.

Új helyzet, új gondok az erdészeti igazgatásban

Szakmánkon belül eléggé *speciális helyzet alakult ki* a mezőgazdasági szakigazgatás, úgymond, egységesítése következtében megszűnt *egykori Állami Erdészeti Szolgálat* központi igazgatóságán is, a területi hivatalok erdészeti igazgatóságain is.

Egy-egy megyei szakigazgatási hivatalon belül az agrárium különböző ágazatainak dolgozói kerültek ugyanazon szervezetbe, amely ágazatokban eddig egymástól eltérő volt a bérezés is, a különféle juttatások is (pl. a természetbeniek). Azonos juttatás esetében is fennálltak különbségek az egyes ágazatok között, például az egyenruhá-zati cikkek kihordási ideje tekintetében.

Vannak ágazatok, amelyek rendelkeznek ágazati kollektív szerződéssel, mint például az erdészet is, míg másoknak nincs kollektív szerződésük. Továbbá: az erdészek esetében az ÁESZ főigazgatója kötötte meg eddig a kollektív szerződést a szolgálat dolgozóira vonatkozóan, most azonban a munkáltatói jogok gyakorlója az MgSZH, amelynek területi igazgatóságai önálló jogi személyek.

Bonyolult az érdekegyeztetés is az új szervezetben, mert az MgSZH területén több szakszervezet is tevékenykedik, kb. öt. Ebből eredően az egyes szakszervezetek gazdasági háttere is bizonytalanná vált. Probléma a tagdíjbeszedés is, mert ebben a tekintetben a sokszínű intézmény közreműködésére nemigen lehet számítani.

Titkáraink tanácskozása idején tehát az MgSZH-n belüli szakszervezeti-munkajogi helyzet sok tekintetben még tisztázatlan volt. Ebből *feszültségek keletkeztek* és ezek kedvezőtlenül hatottak vissza a dolgozók hangulatára, a munkahelyi légkörre. Nyilvánvaló, hogy az integrált, nagy szervezet ilyen szempontból történő homogenizálása, a problémák rendezése mielőbb szükséges. Az is nyilvánvaló azonban, hogy ez nem megy máról holnapra és végrehajtása áthúzódik a 2008-as esztendőre.

Sajnos, a költségvetési megszorítások nyomán az erdészeti igazgatóságok létszámának is a további csökkenése várható a jövő évben, ami persze a szakszervezeti taglétszámra is csökkentőleg fog hatni. Az ideiglenes alkalmazottakra nemigen lehet számítani a tagsági viszony szempontjából.

Nagyjából ez tehát szakszervezetünk helyzetképe 2007 vége felé vállalatainknál, intézményeinknél. Erre szokás mondani: lehetne jobb is, lehetne rosszabb is.

Konföderáciánk: az ÉSZT

A tanácskozáson az érdekképviselési munka fejlesztését is megtárgyalta a titkárok testülete. Ennek az a tapasztalat volt az indítéka, hogy a mai világban a magunkfajta kisebb szakszervezetek önmagukban nemigen képesek eljutni az

érdemi, hatékony érdekképviselés országos szintjére. Ezért célszerű csatlakozniuk valamely nagyobb meglevő, elfogadott szakszervezeti formációhoz.

Titkáraink úgy döntöttek, hogy az országban működő hat szakszervezeti konföderáció közül az Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülésbe (ÉSZT) a legcélszerűbb belépniük teljes jogú tagként, mivel ezzel a szövetséggel már eddig is eredményes és szoros munkakapcsolatban álltunk.

Végül Varga György, Nyugdíjas Bizottságunk elnöke adott részletes tájékoztatást az Idősek Világnapjának hazai központi, budapesti rendezvényén történetekről és a nyugdíjasokat érintő más fejleményekről. Ezekről lapunk „Nyugdíjasoknak - nyugdíjasokról” című rovatában rendszeresen hírt adunk.

Dr. K. P.

Soproni „harcéták” emléke

Tisztelt Olvasóink többsége bizonyára nem tudja, hogy kik voltak a „harcéták”. Nem csoda, mert az elmúlt hét évtized alatt nemigen eshetett szó róluk, sőt még azt megelőzően is alig. Most már viszont megtudhatják Halász Aladár Bedő-díjas gyémántokleveles erdőmérnök, ny. MEM-főosztályvezető-helyettes kitűnő és érdekesítő tanulmányából, amely a Soproni Város-építő Egyesület helytörténeti folyóiratában, a „Soproni Szemle” 2006/1. számában jelent meg.

A tanulmány címe egyet s más máris elárul a lényegről: *„A felvidéki szabadcsapatok és a soproni harcéták története. Soproni egyetemisták az önkéntes szabadcsapatokban 1938-ban”*. A szerző tanulmánya alapján igyekszünk megvilágítani, hogy miről is volt szó.

*

Harcétáknak azokat a soproni egyetemistákat nevezték, akik 1938-ban önként jelentkeztek azokba az irreguláris fegyveres alakulatokba, amelyeket abban az évben a Honvédelmi Minisztérium vezérkari főnökségének 5. osztálya titokban szervezett. Ezeknek a szabadcsapatoknak az volt a céljuk, hogy az 1920-ban Csehszlovákiához csatolt Felvidéken és Kárpátalján diverzáns tevékenységgel olyan zavaros helyzetet alakítsanak ki, amely lehetővé teszi, hogy a magyar hadsereg bevonuljon ezekre a területekre és a magyarlakta vidéket megszállja.

Halász Aladár az események idején még soproni középiskolás volt, így még nem lehetett tagja az önkéntes szabadcsapatoknak. Nagy érdeme azonban,

hogy nagyobb részben dr. Madas András és néhai Szabó Károly gyémántokleveles erdőmérnökök memoárjai, részben pedig saját levéltári kutatásai alapján kimentette ezt a régi, évtizedekig titkos történetet a feledés homályából, ami pedig része soproni Erdőmérnöki Karunk és az egész magyar erdészet történetének.

*

Sopronból kb. 160-an lettek a szabadcsapatok tagjai, de ezek nem mind voltak egyetemisták. Utóbbiak, a „harcéták” létszámát a szerző 70 főnél többre becsüli.

Alakulatukat Magyaróváron-Budapest- Városházánál kereszttől egy Vitka nevű községbe szállították, ahol valamelyes fegyveres kiképzést kaptak. Közben Madas András édesanyjának gróf Teleki Pál miniszterelnökhöz intézett aggodalmas levele nyomán a szabadcsapatokat honvéd lövészalakulattá alakították át (mivel fogságba eséskor az illegális harcosok esetleg keményebb elbánásban részesülhetnek, mint a nemzetközi hadijog hatálya alá eső reguláris katonák. A csehszlovák fogságba esett „rongyos gárdisták” esete ezt igazolta is, mert ezek közül bizony nem egyet jól elverték.)

A Felvidék magyarlakta részét visszacsatoló un. első bécsi döntés (1938. november 2.) okafogyottá tette az önkéntes lövészalakulatok fenntartását, ezért ezeket a kormány hazarendelte és leszerelte. Annyi dicsőség jutott számukra, hogy november 6-án a soproni 6. gyalogdandár részeként részt vehettek az ünnepélyes somorjai bevonuláson. A VI. honvéd lövész zászlóalj

minden tagja megkapta a „Felvidéki Emlékérem” és a „Nemzetvédelmi Kereszt” kitüntetését. Néhányan magasabb elismerést is kaptak; pl. Szatmáry-Király Ádám végzős erdőmérnök-hallgató a „Magyar Érdemrend lovagkeresztje a hadiszalagon a kardokkal” kitüntetés. Ő tényleges robbantásos akciókat szervezett és vezetett.

*

Egyetemistáink egyébként nem nagyon búsultak a leszerelés miatt, mert észrevették, hogy egyes parancsnokló honvédtisztek egy Horthy kormányzó elleni nyílas puccsra szándékoznak felhasználni a szabadcsapatosokat, s e célból nyílas párttagokat is beépítettek soraikba. A felvidéki-kárpátaljai akcióban részt vett a szélsőségesebbnek tartott Rongyos Gárda is. Mindez elvette a fiúk kedvét a további szerepléstől.

*

A felvidéki bevetés miatt a harcéták nem tudtak részt venni az egyetemi előadásokon. Ezért részükre gróf Teleki Pál egy gyorsított, tanfolyam jellegű pót-félév elvégzését engedélyezte. Így nem szenvedtek hátrányt hazafias vállalkozásuk miatt.

Befejezésül az eddig említetteken túlmenően még álljon itt néhány erdőmérnök-hallgató neve a tanulmányból: Bély (másként Beély) Sándor, aki egyébként már végzett erdőmérnök volt; Bánó István, Csutkai Jenő, Hibbey Albert, Iby (Pankotay) Gábor, Kassay László, Márkus László, Páris János, Sitkey János.

Dr. K. P.

Széchenyi-emléknap Sopronban

Nem először tisztelegnek már az erdészek a legnagyobb magyar-ként tisztelt gróf Széchenyi István emléke előtt a „Magyar Tudomány Ünnepe” alkalmából, akinek – oly sok alkotása között – a Magyar Tudományos Akadémia létrehozását is köszönhetjük. Így történt ez ebben az évben is, amit viszont az MTA Agrártudományok Osztálya Erdészeti Bizottságának, valamint a Nyugat-Magyarországi Egyetemnek köszönhetünk. A szervezésben hathatósan közreműködött a Tanulmányi Erdőgazdaság ZRt., valamint a Kisalföldi Erdészeti ZRt. is. A helyszín ugyanis most is Sopron volt.

Az idei alkalomnak külön társadalmi súlyt és sajátos szint adott az a körülmény, hogy az ünnepségen részt vett Prof.Dr. Vízi E. Szilveszter, az MTA elnöke is, valamint Prof.Dr. Peter Schuster akadémikus, az Osztrák Tudományos Akadémia elnöke.

Az első helyszín: Sopronpuszta

Az ünneplők serege a Sopron-Tómalom-Sopronkőhida útvonalon megközelíthető Sopronpusztán gyülekezett, annál az akadémiai emlékerdőnél, amelyet az MTA fennállásának 175 éves jubileuma tiszteletére a szakma létesített. Néhány méterre van ez a ma-

gyar-osztrák határnak attól a kis kapujától, amelyet 1989. augusztus 19-én feltépett a szocialista láger vasfüggönyét fessegető népakarat.

Itt elsőként Prof.Dr.Dr.hc. Solymos Rezső akadémikus, az MTA EB tiszteletbeli elnöke üdvözölte a résztvevőket, kiemelten a hazai és külföldi notabilitásokat, közéleti személyiségeket.

Ünnepi beszédében Solymos Rezső felidézte az 1825. november 3-i pozsonyi eseményeket, a Magyar Tudós Társaság létrehozásának körülményeit. Ennek emlékére hozta létre saját költségén a magyar államerdészet 2000-ben a 175 hársfából (Széchenyi kedvenc fafajából) az emlékerdőt, amelyet azóta is minden évben egy-egy új fácska elültetésével gyarapítanak. Az emlékerdő tehát annyi élő hársfából áll, ahány esztendő az Akadémiánk.

Ennek a hagyománnyá nemesedő szokásnak a folytatására kérte fel Solymos Rezső a két akadémia elnökét, akik azután együttesen el is ültették az idei hársfát az emlékerdőben. Ez a kis közös munka is szimbolizálni kívánta azt a tényt, hogy a tudomány nem ismerhet határokat, különösen nem osztrák-magyar viszonylatban, amikor reményeink és közös törekvéseink szerint egy nagy regionális együttműködés fog kibontakozni a tér-

ségben, s ennek egyik fontos bázisa Sopron.

Solymos Rezső idézte a régi közmondást, ami szerint aki fát ültet, az bízik a jövőben. „Tudományos életünknek, az oktatásnak és kutatásnak egyaránt szüksége van arra, hogy a kedvezőtlen tényezők ellenére is töretlen hittel bízzon a jövőben. Mi, erdészek azt is kívánjuk szolgálni, hogy az elültetett élő fák évszázadra előre hirdessék a veszélyeztetett élővilág fenntartásába vetett hitet, a szebb jövőt illető reményt és a múltat is idéző erdők-fák szeretetét.”

Az ünnepi aktus után dr. Magas László erdőmérnök, a Kisalföldi Erdészeti ZRt. vezérigazgatója mutatta be a megjelenteknek az emlékerdő tözsomszédságában levő másik emlékhelyet, amelyet az 1989. évi páneurópai piknik és határátörés emlékére létesítettek (s amiben pl. még Japánok is közreműködtek ültetési anyag rendelkezésre bocsátásával). Amint a szakmában eléggé közismert, dr. Magas László még fiatal egyetemi adjunktusként annak idején az események egyik főszervezője és szereplője volt. Így a jelenlevők autentikus forrásból, első kézből kaptak tájékoztatást az 1989-ben itt lezajlott drámai és felemelő eseményekről.

A második helyszín: Sopron, Széchenyi tér

Sopronpusztáról a résztvevők Sopronba vonultak, a Széchenyi téren álló Széchenyi szoborhoz, ahol Prof. Dr. Mátyás Csaba akadémikus, a Nyugat-Magyarországi Egyetem intézetigazgató tanára, s az MTA Erdészeti Bizottságának elnöke mondott beszédet. Emlékeztetett arra, hogy Sopron és a legnagyobb magyar kapcsolata különleges, mert Széchenyi Sopron vármegye országgyűlési követeként vett részt ama bizonyos híressé vált 1825. évi országgyűlésen (amelyen ő szólalt fel először magyarul).

Akadémikusunk emlékeztetett arra is, hogy Széchenyi társadalmi alapeszméje a magasabb műveltségű, nemzeti egységbe fogott társadalom megterem-

Prof.Dr. Peter Schuster (a képen bal oldalon) és Prof.Dr. Vízi E. Szilveszter ültette el a 2007. emlékfát az MTA erdejében. (Fotó: ForestPress)

tése, a polgári erények felkarolása volt.

Érdemes idézni Mátyás professzor beszédének további részét: „Aki akár csak felszínesen is megismerkedik Széchenyi gondolataival, azt azonnal rabul ejti víziójának idők próbáját kiálló modernsége és aktualitása. Az azóta eltelt másfél évszázad katasztrófái, az egykori Magyarország összeomlása sajnálatos módon igazolták aggodalmait. A totalitarizmus szörnyűségeitől, a félresiklott nacionalizmus és szabadságvágy szírenhangjaitól csak – és egyes-egyedül – a „kiművelt emberfők” öntudatos polgári társadalma óvhat meg minket.

Széchenyi alakja így nemcsak a múltban, hanem ma is iránytű és messze világító torony – minden, az ország, a tágabb Európa jövőjét alakító értelmiségi számára..

Az MTA Erdészeti Bizottságának elnökét követően a legnagyobb magyar nemes gondolataiból hangzottak el vá-

logatások Tóth András tolmácsolásában, majd koszorúzásokra került sor. Az emlékművön elhelyezték a tisztelet és megemlékezés koszorúit a következők: a magyar és az osztrák akadémia említett elnökei; Ferdinand M. Gröndbühel, magyarországi osztrák nagykövet; Lothar Schulte, a Német Szövetségi Köztársaság magyarországi nagykövetségének tudományos attaséja; a bécsi magyar nagykövetség megbízottja; Fodor Tamás, Sopron város polgármestere; Faragó Sándor, a NyME rektora; Verő József akadémikus és dr. Závoti József, az MTA Geodéziai és Geofizikai Kutatóintézet igazgatója.

További helyszínek

Az ünnepi ceremóniákat követően a két akadémiai elnök sajtótájékoztatót tartott a Pannónia Szállóban, délután pedig egy rövidebb tudományos ülésre került sor a Nyugat-Magyarországi Egyetem rektori tanácstermében. Ezen

egy részt Prof. Dr. Faragó Sándor rektor adott tájékoztatást az egyetemen folyó tudományos munkáról. Másrészt pedig a két akadémiai elnök tájékoztatta egymást és a résztvevőket a két ország tudománypolitikájának törekvéseiről.

Az egész rendezvény Nagycenken a Széchenyi Mauzóleumban zárult, ahol megkoszorúzták gróf Széchenyi István síremlékét.

*

Végigtekintve a nap eseménysorozatán, tárgyilagosan megállapíthatjuk, hogy mint minden évben, úgy 2007-ben is az erdészek méltó módon emlékeztek meg a Magyar Tudomány Ünnepeiről, s jogos büszkeség tölthet el bennünket azért, hogy rendezvényünknek a tudományos és közélet olyan magas rangú képviselői is részesei voltak, mint akiket tudósításunkban megemlégettünk.

Dr. K. P.

Egy érdekes fotóalbum

Szaktársadalmunk számos tagja köztödik – többnyire ott végzett közép- és/vagy felsőfokú tanulmányai révén – Sopronhoz, amit ezért nem egyszer illetnek az „erdészváros” jelzővel.

Van azonban ennek a nagyszerű településnek egy másik, hivatalos, törvénybe iktatott jelzője is: „Civitas fidelissima!”. Vagyis a leghűségesebb város (A latin „civitas” szó egyébként inkább társadalmat, a polgárok közösségét jelenti. A város latinul „urbs”).

Ez a hivatalos jelző a Trianon utáni időkre: a nyugat-magyarországi felkelőharcokra és az 1921-es soproni népszavazásra emlékeztet, amikor ez a környék szinte páratlan módon szembe szállt a győztes antant-hatalmak iszonyatos békediktátumával és nem engedte, hogy ez a kicsiny, de csodálatos ország rész megszűnjön magyar föld lenni.

*

Eléggé köztudott, hogy az akkori eseményekben jelentős szerepet játszottak az ősi fészükéből, Selmezbányáról elmenekült és sopronyi Thurner Mihály polgármester által Sopronban letelepített főiskolások: bányá-, kohó- és erdőmérnök-hallgatók. 1921. szeptember

7-én zömmel főiskolásokból álló 110 fős csapat vívta meg az események menetében meghatározónak bizonyult ágfalvai csatát, a Sopron annektálására előnyomuló, négyszeres túlerőben lévő osztrák csendőrséggel szemben. S meghatározó szerepük volt – kemény és szívós agitációs munkájuk révén – abban is, hogy a december 14-i népszavazás Sopron és környéke hovatartozásáról Magyarország javára dönt el.

Ennek a népszavazásnak a 85. évfordulója alkalmából egy rendkívül érdekes fotóalbumot jelentetett meg a soproni Edutech Kiadó „Sopron a népszavazás idején, 1921-1922” címmel. A fotók a Soproni Múzeum tulajdonát képezik és Schäffer Ármán udvari fényképész készítette őket az események idején.

A kb. 11,5 x 22,5 cm méretű, fekvő téglalap formátumú, 132 oldalas albumot Sass László szerkesztette és írt. Sarkady Sándor, a Nyugat-Magyarországi Egyetem Központi Könyvtárának főigazgatója írt hozzá az események menetét és hátterét ismertető bevezető tanulmányt. Tóth Imre a soproni népszavazás utóéletét ismerteti a fényképeket követő 15 oldalon. A páratlanul érdekes fotódokumentumokat készítő

Schäffer Ármán fotográfus, József főherceg udvari fényképészét pedig Kinces Károly mutatja be a kötet végén.

A közönség által zömmében valószínűleg soha nem látott, ritka, érdekes fényképek a következő csoportosításban tanulmányozhatók:

- Az Ostenburg-zászlóalj Sopronban.
- Az 1921. szeptember 8-i második ágfalvai csata hőseinek temetése Sopronban.
- Ostenburg zászlóalja és a nyugat-magyarországi felkelők 1921 őszén.
- IV. Károly második puccskísérlete, 1921. október 20-23.
- Népszavazás Sopronban.
- Az antant elvonulása, a város átadási ünnepsége.

*

A könyvre azért hívjuk fel T. Olvasóink figyelmét, mert úgy érezzük: Sopron elválaszthatatlan része szakmánk életének. Ami pedig 1921-ben Sopronban történt: elválaszthatatlan és feledhetetlen része a város és Magyarország történelmének. (Ára 2.300 Ft.)

Dr. K. P.

A FAGOSz XXXIII. Fakonferenciája

Nem az eddig megszokott helyen, a siófoki Ezüstpart Hotelben, hanem *Tihanyban*, a hajókikötő közelében levő Club Hotelben, annak Lavender (Levendula) Hotel nevű részlegében bonyolította le hagyományos őszi fakonferenciáját a *Fagazdasági Országos Szakmai Szövetség* (a FAGOSz).

A rendezvény iránt a szokásosnál is nagyobb érdeklődés nyilvánult meg, ami bizonyára az érdekes programnak tulajdonítható.

A tanácskozást Horváth Ferenc, a FAGOSz nemrég megválasztott új elnöke, a Zalaerdő ZRt. termelési igazgatója vezette.

Érdekes, időszerű volt a program

Elsőként Prof. Dr. Bod Péter Ákos, a Budapesti Corvinus Egyetem Gazdaságpolitikai Tanszékének vezető tanára adott áttekintést a *magyar gazdaság helyzetéről és kilátásairól*.

A professzort követően Wisnovszky Károly, az MgSzH Központ Erdészeti Igazgatóságának vezetője részletesen ismertette az *Erdőtörvény várható változásainak* becsülhető gazdálkodási következményeit.

Ezt követően még két előadás hangzott el. Csiba Béla, a Csiba Kft. üv. igazgatója a biomasza energia célú kisüzemi felhasználásában rejlő lehetséges buktatókról beszélt. Papp László, a Bakonyerdő ZRt. kereskedelmi főelőadója pedig azokat a gyakorlati tapasztalatokat adta közre, amelyeket a magyar elektronikus közbözkönyvvel (eszközzel) kapcsolatban a részvénytársaságnál eddig szereztek.

Mivel az első két előadáson volt alkalmunk részt venni, ezért ezek tartalmából adunk közre rövid összefoglalót – sajnos, terjedelmi korlátok miatt számos érdekes részlet kényszerű mellőzésével.

I.

Dr. Bod Péter Ákos professzor rutinos egyetemi előadóként, némileg visszafogottan de őszinte tényszerűséggel: számos táblázat, grafikon és diagram bemutatásával kísérve, egzakt módon vázolta a magyar gazdaságnak azt a képét, amelyről az átlag magyar állampolgárnak is megvan a maga általános benyomása.

A magyar gazdaság helyzete

A nemzeti össztermék (GDP) volumen-indexének alakulása az év végére kb. 102-102,5 %-ra várható. Összességében is, és az egy főre eső *nemzeti jövedelem tekintetében is lemaradásban vagyunk a környező EU-s országokhoz viszonyítva*, akik jobban, ügyesebben használták ki az Unióba történő belépéssel járó lehetőségeket. Figyelmet érdemel például, hogy még a közelmúltban is vonzó volt a romániai munkavállalók előtt a magyar munkaerőpiac; most viszont már Romániában is szépen növekednek a bérek. Alacsony bérezésünk ma már nem forrása a versenyképességünknek.

Makrogazdaságunkat az egyensúlytalanság, a magas infláció és részben a munkanélküliség kedvezőtlen mértéke jel-

lemzi. Felhalmozódtak a *lakosság, a családok* problémái is. Ebben az évben meglódult a pénzromlás és nem lesz könnyű leszorítani az „inflációs púpot”. 2008-ban a szolgáltatások árainak emelkedése várható (energia stb.).

Sok kis- és középvállalkozás megy csődbe, különösen az építőipar területén. A nagy, külföldi tulajdonban levő cégek viszont jól prosperálnak.

Hazánkban a *munkanélküliség* európai viszonylatban közepesnek mondható. Ebben azonban az is benne van, hogy jelentős az un. fekete gazdaság. A külső államadósság 2001 óta növekvő irányzatú. Az államháztartás deficitje továbbra is nagymértékű. Kevés és csökkenő irányzatú a beruházás.

Mindezt tetézi, hogy *gond van a kormány szavahihetőségével és kormányzóképeségével*.

Mi várható?

A gazdaságpolitikai körkép felvázolása után Bod Péter Ákos feltette a kérdést: mi várható a továbbiakban?

A kormányzat által megjelölt pályát jónak minősítette. Nagy változásokra ebben az évben már nemigen lehet számítani, mondotta, esetleg jövő évi enyhe adóemelés bejelentésére.

Úgy tűnt, hogy egyedül a *kormány bérpolitikájával nem ért egyet* a professzor, mert a gazdaság növekedésének a holtpontról való elmozdítását a *belső kereslet fokozásában* látja. (A magyar közgazdászok a gazdasági növekedés fokozásának általában két lehetséges útját szokták vallani: vagy az export, vagy a belső kereslet fokozását.) A belső kereslet fokozásának viszont a magasabb bérezés a feltétele.

Figyelmet érdemlő volt dr. Bod Péter Ákos zárómondata is, ami szerint *gazdaságpolitikát külföldi vállalatokra alapozni nem lehet*.

II.

A következő előadó, Wisnovszky Károly, az MgSzH Központ Erdészeti Igazgatóságának igazgatója bevezetőjében megállapította, hogy a XX. században alkotott modern erdőtörvényeinket (1935, 1961 és 1996) három közös törekvés jellemezte:

- fenntartani, növelni és védeni az erdőt;
- korlátozni és szabályozni a hozamok szedését;
- tervszerűséget, hosszú távú kiszámíthatóságot biztosítani.

Mi igényli az Erdőtörvény módosítását?

Elsősorban az a *számos és gyors változás*, ami a megalakítása óta eltelt évtizedben állami és gazdasági életünkben végbe ment: Ezek közül talán a legjelentősebb az a tény, hogy az Európai Unió tagállama lettünk, ennek számos következményével együtt, amelyek szakmánkra, az erdőgazdálkodásra is erőteljesen kihatnak.

Ilyen például az EU 1998-ban megalkotott Erdészeti Stratégiája, és az annak nyomán kidolgozott Nemzeti Erdő-

programunk, amit azután a 110/2004.(X.27.) Korm. számú határozat rögzített jogszabályi szinten. Továbbá az Unió 2006-ban megalkotott Erdészeti Akcióterve.

Módosítást kívánó tényező az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program is. Továbbá az az igény, hogy *meg kell teremteni az uniós támogatások és a nemzeti támogatások összhangját.*

Kihatnak a törvényre az államigazgatásban, azon belül az agráriumban végbe ment jelentős szervezeti változások is: például az erdészeti területi igazgatás integrálása a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatalba. Továbbá felül kell vizsgálni az erdőgazdálkodás közfeladatait és meg kell teremteni az egységes állami erdőkezelés jogszabályi feltételeit. Végül, de nem utolsósorban célszerű finomítani az Erdőtörvényt tíz esztendő végrehajtási tapasztalatai, pl. bírósági tanulságai alapján is.

Wisnovszky Károly véleménye szerint valószínű, hogy az említettek figyelembevételével módosított Erdőtörvény 2008 első félévében kerül az Országgyűlés elé.

Mit szabályoz az Erdőtörvény?

Az igazgató bemutatta azt az objektumot és tevékenységi kört is, amire az Erdőtörvény szabályozása irányul. Ez az ország területének 20 %-át, termőföldjének 25 %-át kitevő 2 millió hektár erdő, amely 250 ezer tulajdonos birtokában van és amelyen 30 ezer erdőgazdálkodó tevékenykedik.

Az élőfakészlet jelenleg mintegy 340 millió köbméter és folyamatosan növekszik. Az évi fahasználat 7-7,5 millió köbméter. Az erdőterület is folyamatosan növekszik, az elmúlt tíz év átlagában és várhatóan az elkövetkező hét évben is 8-12 ezer hektár új erdő telepítésével.

Az igazgató hangsúlyozta, hogy a szabályozás: leszűkített, tisztán erdőgazdálkodási szabályozás. Nem kívánja szabályozni sem a gazdálkodás szervezeti kereteit, sem a támogatásokat, sem az elsődleges faipart.

A törvénymódosítás céljai

Szólt az előadó a *törvénymódosítás céljairól*, az ezzel kapcsolatos szándékokról is. Ezek nagyjából a következők.

- A túlszabályozás megszüntetése, a gazdálkodás liberalizálása.
- Az igazgatási feladatok és ez adminisztráció csökkentése, egyszerűsítése, az átláthatóság növelése.
- A fogalmak, eljárások pontosítása; harmonizáció az uniós szabályozással.
- A szabályozás hatékonyságának növelése (szankcionálás, az illegális fakitermelés visszaszorítása stb.).
- Az állami adatok hozzáférhetőségének növelése, a döntési folyamatok társadalmasítása (a társadalom beleszólási lehetőségének növelése a döntéshozatal folyamatában).

A módosítás után várható változások

Előadásának befejező részében Wisnovszky Károly *vázolta azokat a jelentősebb változásokat és változtatásokat, amelyek az Erdőtörvény módosítása nyomán várhatók.*

– Változik, árnyaltabbá válik az erdő fogalmi meghatározása. Így például bevezetésre kerül az ún. szabad rendelkezésű erdő.

Ez támogatás nélkül jövőben telepített – várhatóan – nem őshonos fafajokból álló faállomány, amelynek csak a nyilvántartását fogja előírni az Erdőtörvény. A meglevő erdők esetében pedig a természetesség fokozatai szerinti differenciált szabályozást vezet be a jogszabály.

– Markánsabbá teszi majd az Erdőtörvény az erdőtulajdonos és az erdőgazdálkodó közötti jogviszonyt a jogok és a kötelezettségek vonatkozásában.

– Fokozza az erdő védelmét az erdőőrzés erősítésével, s még keményebb fellépést tesz lehetővé az illegális fakitermelőkkel szemben.

– Világosabbá és egyszerűbbé teszi a gazdálkodás tervezését. Az állam szabályozó szerepének megtartása érdekében fenntartja a körzeti erdőtervezést, azonban a gazdálkodókra bontott üzemtervek, illetve a gazdálkodáshoz szükséges éves tervek egyszerűsítését (részbeni elhagyását) tervezi.

– Tervezési és nyilvántartási harmonizációt kíván teremteni a természetvédelmi, vadászati és ingatlan-nyilvántartási társ-hatóságokkal.

– A gazdálkodás ellenőrzésében a prevenció visszaszorul, megszűnik. Helyette mintavételes ellenőrzésből kiterjesztett radikálisabb szankcionálás várható.

– Növelni kívánja az Erdőtörvény a szakirányítók szerepét, ami azonban magába foglalja az ebből a körből való kizárás lehetőségét is.

– Végül (amint már történt erre utalás) a módosított Erdőtörvény szélesebbre kívánja tární a kaput a szakma és a társadalom között az Erdészeti Adattár hozzáférhetőbbé tételével, társadalmi erők fokozottabb bevonásával a körzeti erdőtervezésbe, Erdészeti Tanács működtetésével stb.

Wisnovszky Károly, az MgSzH Központ Erdészeti Igazgatóságának vezetője. (Fotó: ForestPress, Zétényi Z.)

Az Esélyegyenlőség Európai Éve

A 2007-es esztendő az Esélyegyenlőség Éve volt egész Európában. Ebből eredően a munka világában is még mindig fontos feladatok adódnak.

A legelemibb követelmény ezen a téren, hogy a munkahelyen (vállalaton, vállalkozáson, intézményen) belül érvényesüljön az egyenlő bánásmód elve; a törvényben előírtak minden dolgozó esetében egyformán érvényre jussanak. A munkára jelentkezők már a felvételnél se szenvedjenek hátrányos megkülönböztetést, majd a továbbiakban sem a bérek és juttatások vonatkozásában.

*

A probléma azonban éppen az, hogy egyes emberek, sőt embercsoportok a munkáltatói jószándék ellenére eleve nem rendelkeznek dolgozótársikkal egyforma sansszal. Ezeket az embereket nevezzük hátrányos helyzetű embereknek. Ők a következők: a nők, a 40 évnél idősebb munkavállalók, a romák, a fogyatékkal élők, a megváltozott munkaképességűek, a két, legalább 10 éven aluli gyermeket nevelők.

*

A törvény nem minősíti hátrányos helyzetű munkavállalónak a nagycsaládosokat, a pályakezdőket és azokat, akik mindössze öt évvel állnak a nyugdíjkorhatár előtt. Nyilvánvaló azonban, hogy bizonyos munkaügyi és szociális intézkedések megtételénél ezek a dolgozók az átlagosnál nagyobb figyelmet érdemelnek. Például embertelenség egy vállalati vagy intézményi átszervezés alkalmával egy 58 éves dolgozót „lapátra tenni”. S a munka világában első csetlő-botló lépéseit megtévő fiatalot is segíteni kell abban, hogy mielőbb sínre kerüljön és teljes hasznónak, rendezett magánéleti háttérrel bíró munkavállalóvá váljon.

Annak érdekében, hogy az esélyegyenlőség ne maradjon csupán időn-

ként „feltett lemez”, írott malaszt, ajánlott vállalati, intézményi esélyegyenlőségi tervet készíteni. Ez a cég humánpolitikai vezetőjének, valamint szakszervezeti vezetőjének közös feladata.

Az egyes dolgozókig személyre lebontott helyzetfelmérés után a terv általában két részből áll.

Az egyik az, amely az idevágó törvények betűje által előírt kötelezettségeket, az ebből eredő tervezett intézkedéseket tartalmazza.

A másik rész etikai ajánlásokat tartalmaz, amelyben tágabb teret kaphatnak a vállalat sajátosságaiból fakadó tendenciák.

*

Az erdészetben például probléma lehet az „Isten háta mögött élők”, a közlekedési főútvonalaktól távoli kistérségekben, netán külterületen lakók helyzete (a feleség munkavállalása, a gyermekek iskolába járatása, a háztartásvezetés, a művelődés stb. szempontjából). Ezekről az élethelyzetekről a törvény külön nem rendelkezik, de az emberiség is, a vállalati érdek is azt sugallja, hogy az etikai ajánlások között rájuk is kiterjedjen a gondoskodó figyelem és érezzék a közösség támogatását.

Más példa: ha egy erdőgazdasági részvénytársaságnak vagy faipari vállalatnak már sok nyugdíjasa van, akkor ebben az ajánlási részben célszerű megfogalmazni (ha egyáltalán van ilyen szándék), hogy lehetőségeinek ismeretében a cég mit tud és mit kíván felvállalni a munkából kiöregedett egykori dolgozóinak támogatásával kapcsolatban. Vagyis itt lehet megfogalmazni a vállalat nyugdíjas-politikáját. Ez már nem jogi, hanem etikai kérdés és ez nem csak a már nyugállományban levőket érdekli, hanem azokat is, akik

még csak közelednek a nyugdíjkorhatár felé.

Talán említeni is felesleges, hogy az esélyegyenlőségi tervnek, a vállalati szociálpolitikai tervnek (ha van ilyen) és végső soron a vállalati kollektív szerződésnek harmonizálniuk kell, egymással összhangban kell lenniük. Célszerű ebből a szempontból az „alulról felfelé” építkezés. Mert bármennyire is etikátlanul hangzik, de az ajánlás „csak” ajánlás; a kollektív szerződés azonban már a vállalat munkajogi alkotmánya. Az összhang megteremtése a humánpolitikai és a szakszervezeti vezető feladata és művészete, a végső felelősség pedig a vállalat vezetőjéé. Mindehhez impulzust adhat számunkra is az a tény, hogy ezekben a hónapokban Európa-szerte több ezer vállalatnál, szervezetnél ugyanezekkel a gondolatokkal és feladatokkal foglalkoztak.

*

Sok szó esik manapság arról, hogy „a gondoskodó, a paternalista állam a múlté”. Ennek azonban nem kell feltétlenül azt jelentenie, hogy a „legfőbb érték: az ember” – egy időben tényleg alaposan lejáratozott – elvét a történelem szemétdombjára kellene dobunk. Mert a dolgozó kisember mindig remélni fog egy tisztább, emberségesebb társadalomban, hinni fog a közösség erejében, támogatásában, amelybe nehéz helyzetében belekapaszkodhat. S a vállalati, intézményi közösségnek is érdeke, hogy elégedett, a kollektívához ragaszkodó, a vállalat céljaival azonosulni tudó emberekkel dolgozzon. Ezért pedig ott, helyben lehet és kell tenni a legtöbbet.

Erre hívta fel a figyelmet az Esélyegyenlőség Európai Éve.

Dr. K. P.

Sok kérdés volt

Az MgSzH Központ Erdészeti Igazgatósága vezetőjének előadását meglepően sok kérdés és hozzászólás követte, ami bizonyította a téma napirendre tűzésének időszerűségét. Íme egy-két példa.

Megkérdezték: meddig lesz szektorsemleges az Erdőtörvény? Mi lesz a természetvédelmi területeken fekvő, nem csekély mennyiségű erdőben akkumulálódó véghasználati fatömeggel? Ha az erdőtelepítésekben arányaiban nem változik a nemesnyárok telepítése, akkor mi lesz azokkal a kül-

földi tulajdonban levő lap- és lemezipari gyáraknak a nyersanyag-ellátásával, amelyek egy erőteljesebben növekvő magyar nemesnyár-telepítésre alapozták távlati üzleti tervüket?

A kérdések egy részének megválaszolása a konferencia keretén is túlmutatott.

Mindent egybevetve: mint általában, úgy most is érdekes és hasznos volt a FAGOSz fakonferenciája. A résztvevők számos információval gazdagodva térhettek haza munkájukhoz.

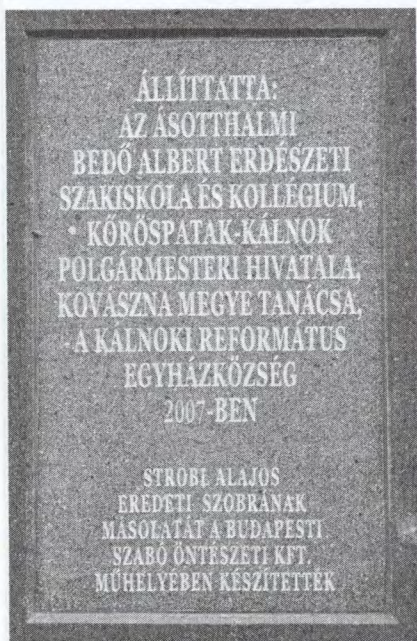
Dr. Király Pál

Bedő-szobor avató Kálnokon

Egy éve az „Erdészeti és Faipari Híradó” 4. száma hírt adott arról, hogy az ásatthalmi Bedő Albert Alapítvány másolatot készített a soproni egyetem aulájában álló *Bedő Albert mellszoborról*, Kisfaludi Strobl Alajos élethű, szép alkotásáról és azt eljuttatja az erdélyi Kálnok községbe, amelynek temetőjében Bedő nyugszik. Ezt a szándékot *Andrésiné dr. Ambrus Ildikó*, az ásatthalmi Bedő Albert Középiskola igazgatója jelentette be azon az ünnepségen, amelynek keretében Bedő-emléktáblát lepleztek le a kálnoki négyosztályos iskola épületén.

*

A szándék valóra vált: 2007. október 6-án ünnepélyes keretek között *leplezték a Kálnok főterén csikzsögödi vörös andezit talapzatra helyezett mellszobrot*.

Az ünnepség az unitárius templomban istentisztelettel kezdődött, amelyet *Gödrö Miklós Szabolcs* református lelkész celebrált. Október 6-án lévén, beszédében megemlékezett Bedő Albert édesapjáról, aki szintén kálnoki unitárius lelkész volt a történelmi események idején és részt vett a szabadságharcban, amiért azután meghurcoltatást is szenvedett a megtorlás idején.

Az istentiszteletet követően a temetőben *Tamás Sándor* felső-háromszéki parlamenti képviselő emlékezett Bedő Albertre sírjánál. (A képviselő maga is erdész gyökerekkel rendelkezik, mivel szakképzettsége erdésztechnikus.) *Orbán Fitori* Dezső kálnoki unitárius lelkész elszavalta az Erdészhimnuszt, majd a megjelentek elhelyezték a síron az emlékezés és kegyelet virágait.

*

A szoboravatási ünnepség a község főterén az érfalvi fúvószenekar műsorával és *Kató Eszter* előadásában *Dsida Jenő* „Erdő” című versével vette kezdetét. Ünnepi beszédet elsőként *Ormos Balázs*, az Országos Erdészeti Egyesület főtitkára mondott. Ennek során hangsúlyozta a Kárpát-medence erdészei összefogásának szükségességét, továbbá azt, hogy *a kálnoki szoboravatással a „kezdeményező ásatthalmi erdész oktatók történelmet írtak”*.

Orbán Fitori Dezső Bedő Albertnek az unitárius egyházhoz és szülőföldjéhez való kötődéseiről beszélt. Elmondta, hogy tervezik egy *Bedő-emlékház* létrehozását, amelynek terveit már el is készítették. A megvalósításhoz magyarországi támogatásokra is számítanak.

Kónya Ádám, a sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeum igazgatója

Bedő munkásságát méltató beszédében azokról a jeles háromszéki tudósokról is megemlékezett, akik Bedőhöz hasonló magas színvonalon művelték szakterületüket.

Dr. Krizsán Józsefné Józsa Piroska, a mezőtúri Kaán Károly Alapítvány elnöke Mezőtúr Város Önkormányzata nevében mezőtúri kerámiákat adott át a szoborállításban jeleskedő személyeknek.

Sorrendben utolsó előadóként *Andrésiné dr. Ambrus Ildikó*, az ásatthalmi Bedő Albert Középiskola igazgatója emlékezett meg Bedő munkásságáról. Elmondta, hogy az iskolának fontos feladata névadója emlékének ápolása és ennek a tevékenységnek egyik fontos mozzanata Bedő szobrának kálnoki felállítása. A tervezett Bedő-emlékházzal kapcsolatban összefogásra szólította fel az érintetteket. Végül átadta a szobrot *Ioachim Silviu* kálnoki polgármesternek és a község polgárainak. A megjelentek koszorúkat, virágokat elhelyezték a szobor talpzatánál.

A szoboravatási emlékünnepe a helyi *Dr. Bedő Albert Általános Iskola* tanulóinak hangulatos kis műsorával ért véget, amit *Téglás Enikő* tanított be.

Andrés Pál
Ásatthalmom

Az ásatthalmi szakiskola küldöttsége az emlékműnél, élén Andrésiné dr. Ambrus Ildikó igazgatónővel. (Fotó: Andrés Pál)

Kommentár

Nem állhatom meg, hogy ne fűzzem hozzá személyes véleményemet Andrési Pál erdőmérnök-tanár úr kálnoki tudósításához:

Fantasztikus teljesítménynek tartom, hogy Bedő Albert halála (1918. október 20.) után csaknem kilencven évvel végre nyilvános köztéri szobrot kapott „a legnagyobb magyar erdész”-ként emlegetett és ekként tisztelt személyiség – Romániában!

Amit az egész szakma, a magyar erdészet nem tudott elérni kilenc évtizeden keresztül, azt elérte egy Isten háta mögötti kis iskola: az ászotthalmi Bedő Albert Középiskola, Erdészeti Szakiskola és Kollégium. Közelebbről annak agilis vezetősége: Andrésiné dr. Ambrus Ildikó igazgatónő, férje és talán még három-négy személy, akik a döntéshozatalban részt vesznek.

S elérte az a kicsiny, de hitében sziklaszilárd unitárius magyar közösség, amely Kálnokon egy évszázad múltán is híven ápolja annak a kemény unitárius székely fiának az emlékét, aki mint a feldobott kő, magásra emelkedett – de halálakor saját kívánsága szerint a magyar közélet magasságaiból visszatért a szülőföldre, Erdélybe, a

szerény, csöndes kis kálnoki temetőbe, az óriási félévezredes tölgyfa árnyékába, édesanyja közelébe végleg megpihenni.

*

Budapesten, az ország szívében, a Kossuth téren, szemben azzal az Országházzal, amelynek valaha Bedő Albert képviselője volt, annak a minisztériumnak az árkádjai alatt, amelynek államtitkára volt, az Agrárpantheonban már kb. negyven éve szépen gyarapodik az agrárius kimagasló személyiségeinek emlékhelye, emlékműveik száma. Közöttük 1979 óta egy szem erdészként árválkodik Wagner Károly mellszobra.

Három évtizeddel ezelőtt kemény vitákat folytattam az általam egyébként nagyra becsült dr. Hiller Istvánnal, soproni egyetemünk könyvtári főigazgatójával, a Wagner-szobor elhelyezésének kezdeményezőjével azért, hogy a pantheonban az erdészek közül elsőként a legnagyobb: Bedő szobra kerüljön felállításra (egy ahhoz hasonló másolat, mint amilyen most Kálnokon felállításra került). Végül feladtam, mert beláttam Pista barátom érvelésének

helytállóságát: ha az OEE főtitkáráként sokat keckegek ezen az ügyön, akkor esetleg csak annyit érek el, hogy még Wagner sem kerül be az aposztrofált személyiségek gyűlekezetébe, nem hogy Bedő. (Az akkori MÉM-miniszter éppenséggel nem erdészbarátságáról volt híres.)

Persze, tudtam, hogy Wagner Károly is derekasan megérdemelte ezt az elismerést az utókor részéről. Hiszen egy lánglelkű forradalmár volt, s Bedőnek is tanítómestere, harcostársa, hivatali főnöke.

Most már azonban a tanítványon lenne a sor az erdészeti köztéri szoborállítások szempontjából. Ászotthalmom és Kálnok, a Bedő-kultusz két centruma megmutatta, hogy ha van erős akarat, akkor semmi sem lehetetlen. (Mindazonáltal nem tudom, hogy megérem-e még Bedő emlékművének az Agrárpantheonban való felavatását? Ha az eddigiehez hasonló lendülettel halad az ügy – aligha.)

Dr. Király Pál

Felhívás

Az Ászotthalmi Bedő Alapítvány és a Kálnokon (Erdély) működő dr. Bedő Albert Környezetvédelmi Ifjúsági és Közművelődési Egyesület azzal a kéréssel fordul a legnagyobb magyar erdész, Bedő Albert emlékt ápolni kívánó erdészekhez, gazdaságokhoz, magánerdő-tulajdonosokhoz, hogy támogassák a Kálnokon felépülő Bedő Albert emlékház kialakítását, a kárpát-medencei erdészek zarándokhelyének létrehozását.

A felajánlott támogatásokat előre is köszönjük, és az alábbi számlaszámra kérjük küldeni:

RO97BTRL01501206750760XX RON

Érdeklődni az emlékházzal kapcsolatban Andrésiné dr. Ambrus Ildikónál lehet a 62/291-522-es telefonszámon.

Andrésiné dr. Ambrus Ildikó

kuratóriumi elnök
Ászotthalmi Bedő Albert Alapítvány

Ászotthalmom

Gödri Miklós Szabolcs

református lelkész
dr. Bedő Albert Környezetvédelmi
Ifjúsági és Közművelődési Egyesület
Kálnok

Az OEE régi székháza

Az Országos Erdészeti Egyesület a Budapest V. ker. Alkotmány utca 6. szám alatti egykori székházát bemutató négyoldalas színes kis röpanyagot készített. Az erdészek közadakozásából épített csinos kis palotát 1886-ban adták át rendeltetésének. Itt működött az egyesület egészen 1950-ig. Ekkor az OEE megítélése szerint jogtalanul államosították. Az 1990-es rendszerváltás után többször tettek jogi lépéseket visszaszerzésére, eddig eredménytelenül. Az épületet a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium használja. Fennáll annak lehetősége, hogy az új kormányzati negyednek az Eiffel téren történő felépítése után privatizálják, eladják a régi egyesületi székházat is.

K. P.

Beszámoló jelentés

a Faipari, Bútoripari, Erdészeti Párbeszédbizottság
szlovákiai tanulmányútjáról.

Résztvevők:

Bélavári Ferenc, Munkástanácsok Faipari Szakmai Ágazatának Országos Szövetsége;

Gilicze Péter, Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete;

Herczeg Miklós, EFDSZ;

Krázli Antal, ÉFÉDOSZSZ;

Möcsényi Miklós, FAGOSZ;

Schindler László, EFDSZ tolmács;

Szabó József, Danubia Bútoripari ZRt. Mohács.

Október 1-én utazott el a delegáció a szlovákiai *Tajovba*, ahol szálláshelyünk a Hotel Lesák volt. Az első nap délutánján megbeszélést folytattunk ing. Borislav *Majtán* kollégával, a szlovákiai Erdészeti, Faipari, Bútoripari és Papíripari Szakszervezet elnökével, valamint Jurd. Anton *Bystron* kollegával, a szakszervezet erdészeti szekciójának vezetőjével.

A második napon egész napos látogatást tettünk a Szlovák Államerdészet Slovenská Lubca-i erdőgazdaságánál, ahol ing. Vladimír *Masica* igazgató és Milan *Bartousek* szakszervezeti elnök fogadott bennünket. A program első részében terepi bejárásán vettünk részt, melynek során fakitermelési munkála-

tokat és a mobil drótkötélpályás faanyag szállítást tanulmányoztuk. Közben rövid látogatást tettünk a Besztercebányai Városi Erdő területén is, ahol ing. Blazej *Mozucha* igazgató kalauzolásával a közjóléti erdőgazdálkodást néztük meg.

Délután a gazdasági és szakszervezeti vezetőkkel konzultációt folytattunk a munkaadók és munkavállalók közötti kapcsolatrendszeréről, tájékozódunk az ágazati és helyi kollektív szerződések gyakorlatáról. Az ágazati kollektív szerződést évente újítják meg és erre épülnek a helyi kollektív szerződések. A kollektív szerződés mellékleteként részletes bértarifa megegyezést is készítenek.

Harmadik napon Martinba utaztunk, ahol a Tatra Nábytkáren Bútoripari vállalatnál tettünk látogatást. Fogadott bennünket ing. Jaroslav *Trúchly* vezérigazgató és Frantisek *Svantner* szakszervezeti elnök. Az üzem székes gyártással foglalkozik, mintegy 270 főle típusú széket gyártanak. Termelésük 85 %-a exportra kerül. A tájékoztató után gyárlátogatáson vettünk részt, ahol a technológia minden folyamatát megnéztük. Az üzem rendkívül korszerű, automata gépsorokkal van felszerelve és a munkavédelmi, munkaegészség-

ügyi előírásokat maradéktalanul betartják. A dolgozók mintegy fele nő, így különös jelentősége van a munkaegészségügyi előírásoknak.

A gyárlátogatás után szakszervezeti és gazdasági vezetőkkel, bizalmiakkal folytattunk megbeszélést. Élénk érdeklődést tanúsítottak a magyarországi hasonló üzemek viszonyai iránt. A bútorgyár és az egész bútorigipari ágazat szintén rendelkezik ágazati és helyi kollektív szerződéssel, amit szintén évente újítanak meg. A szakszervezet és a munkahelyi vezetés együttműködése korrekt, rendezettek a munkaügyi kapcsolatok.

A tanulmányúton hasznos tapasztalatokat szereztünk és mi is részletes tájékoztatást adtunk mindkét helyen a magyarországi viszonyokról. Megállapíthatjuk, hogy a két ország gazdaságának és társadalmának hasonlósága miatt szinte azonos a helyzet a munkavállalók és munkaadók kapcsolatát illetően.

A jövőbeni együttműködés érdekében a Szlovák Szakszervezet és a meglátogatott üzemek képviselőit 2008-ra magyarországi látogatásra hívtuk meg.

A beszámolót készítette:
Herczeg Miklós

Hírek

Könyv az Erdőpuszták erdeiről

A Nyírerdő ZRt. támogatásával jelent meg dr. Szemerédi Miklós erdőmérnök, ny. főmérnök „Az Erdőpuszták parkerdei” című érdekes és szép kötetet, ami ennek a témának immár a második, fejlesztett feldolgozása. Természetesen a Debrecen melletti Erdőpusztákról és parkerdeinek történetéről van szó, amelyek kifejlesztésén a térség állami erdőkezelői már 35 év óta dolgoznak, s amely munkában a szerzőnek szolgálati pályafutása idején fontos, mondhatni meghatározó szerep jutott. A könyv éppen az évforduló alkalmából és a fejlesztésben valaha is részt vettek előtti tisztelgéséért jelent meg.

Kecskeméti kiadványok

Az Országos Erdészeti Egyesület 2007. évi kecskeméti vándorgyűlése alkalmával a rendező Kiskunsági Erdészeti és Faipari ZRt. érdekes és értékes szakmai kiadványokkal lepte meg a résztvevőket (amelyeket azonban más érdeklődők is jól hasznosíthatnak).

Egy hosszabbra tervezett sorozat első darabjaként jelentek meg „A kecskeméti arborétum”, valamint „A kecskeméti arborétum lepkéi” című (119, illetve 90 oldalas) csinos kis kötetek. Előbbi írója, s egyben a sorozat szerkesztője dr. Göbölös Antal erdőmérnök, a Bács-Kiskun Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal jogelődje Erdészeti Igazgatóságának ny. vezetője; az utóbbi Szabóky Csaba.

Mindkét könyv praktikus, álló 13 x 22 cm méretű, így zsebkönyvként könnyen kezelhető a terepen is. A finom műnyomópapíron jól érvényesül a sok színes fénykép, amelyek nem csak díszítik a köteteket, hanem a lepkeismertető esetében nélkülözhetetlenek is.

Sajnos a könyvek csupán 1.200 példányban jelentek meg, a KEFAG ZRt. kiadásában.

Még szemléletesebb és így jól kiegészíti a két kötetet (de önállóan is kiváló ismeretterjesztő) az a DVD-lemez, amelyet a Médeia Stúdió készített a kecskeméti arborétumról a „Magyarországi arborétumok és gyűjteményes kertek” című sorozatában.

K. P.

Szovátai konferencia

Az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság VII. Erdészeti Szakkonferenciája és a Kárpát-medencei Erdészek 11. találkozója.

2001. októberében az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság és több magyarországi erdészeti intézmény, illetve szervezet, köztük az EFDSz is *együttműködési megállapodást* kötöttek, melynek célja a két országban tevékenykedő szakemberek szakmai kapcsolatának ápolása. Az együttműködés szakmai rendezvények szervezésére, tanulmányutak és konzultációk lebonyolítására és szakmai irodalmi tevékenységre terjed ki. Az elmúlt hét évben a megállapodásban foglaltak kiteljesedtek, rendszeressé váltak, ennek jegyében került sor az idei konferenciára is.

Október utolsó napjaiban mintegy harminc magyar szakember (ERTI, Állami Erdészeti Szolgálat, Nyugat-magyarországi Egyetem, EFDSz, erdőgazdaságok) utazott Erdélybe, hogy ottani kollégáikkal szakmai tapasztalatcserét folytassanak.

*

Csapatunk október 23-án kelt útra Szovátára, ahol a szálláshelyünk volt. Végig szakadó esőben utaztunk, amelyet az ott töltött napokban ragyogó napsütés váltott fel.

Kint tartózkodásunk első napján vendéglátóink kulturális programot szerveztek, melynek során ellátogattunk Segesvárra az 1849-es csata színhelyére, az ott létesített Petőfi emlékházba és megtekintettük a helyreállítás alatt álló csodálatos kis várost, Segesvárt és annak nevezetességeit is. Délután Székelyudvarhely megtekintésére került sor.

A második napon Szászrégenbe és környékére utaztunk, ahol szakmai programon vettünk részt. A *görgényszentimrei erdészeti szakiskola* – melyhez sok magyar szakmai emlék fűződik – ódon épületeiben járva sok ott végzett és ma is élő kollégánkra emlékeztünk. Megtekintettük az iskola gazdag növény- és állatgyűjteményét, valamint nagy kiterjedésű és ritka fajokban is gazdag botanikus kertjét. Visszafelé utaztunkban megálltunk

Az 1893-ban alapított görgényszentimrei erdészeti szakiskola napjainkban.

Marosvécsén, ahol a Kemény-család kastélyának udvarában nyugszanak Wass Albert hamvai. Visszaérkezve szálláshelyünkre, a másnapi tudományos konferenciára Erdély minden részéből összesereglett magyar kollégáinkkal együtt jó hangulatú esten találkoztunk.

Herczeg Miklós és Schmotzer András megkoszorúzta Petőfi Sándor emlékművét Segesvár határában.

Utolsó napon került sor a szakmai konferenciára, melynek címe „Az erdőgazdálkodás jelentősége a XXI. század elején a Kárpát-medencében”. A levezető elnöki teendőket dr. Führer Ernő ERTI főigazgatója látta el. Előadást tartottak: Takács Márta (Újvidék), a helyi erdőgazdaság vezérigazgatója, Litvay Tibor (Zágráb) az Erdészeti Kutató Intézet osztályvezetője, Kovács Olivér (Kassa), a Regionális Hivatal Természet- és Környezetvédelmi Hivatal vezetője, Orbók Sándor erdőfelügyelő, az erdélyi kollégák nevében, valamint Nadas József, az MgSZH Kaposvári Erdőfelügyelőségének igazgatója. Az előadásokat *élénk vita* követte, mely késő délután ért véget. A résztvevők száma mintegy 150 fő volt.

*

Az ott-tartózkodás során az együttműködési megállapodás egykori aláírói, dr. Köllő Gábor kolozsvári egyetemi tanár, az EMMTT jelenlegi elnöke és Herczeg Miklós, az EFDSz főtitkára

Prof. Dr. Köllő Gábor Herczeg Miklóssal.

megbeszélést folytattak az eddigi tapasztalatokról és a jövőbeni tervekről. Mindketten hasznosnak ítélték meg a rendszeres, kölcsönös tapasztalatcserét.

Október 28-án, vasárnap megköszönve a rendkívül szívélyes vendéglátást és az ott töltött napok gazdag programjait, búcsút vettünk házigazdáinktól és most már kellemes időben utaztunk haza Magyarországra.

Herczeg Miklós

Felavatták Barthos Gyula szobrát Nagykanizsán

Erdész elődeink tiszteletének szép példája zajlott le november 13-án Nagykanizsán. A Zalaerdő ZRt. erdészei nevében Feiszt Ottó vezérigazgató felavatta Barthos Gyula gyémántdiplomás erdőmérnök bronz mellszobrát, elismerve ezzel a sokoldalú, sokszínű, és termékeny főerdőmester életpályáját.

Ritkán adatik meg, hogy részt vehetünk, és egyben tanúi lehetünk egy elfelejtett, jelentős személyiség életútjának megismerésében, elvégzett munkájának ismertetésében.

Feiszt Ottó ünnepi beszédében részletesen beszélt Barthos Gyula életéről és munkásságáról.

*

Az erdőmérnök 1883-ban Nagykanizsán született. A középiskola elvégzése után Selmecbányára a Bányászati és Erdészeti Akadémiára került. 1905-től már rendszeresen jelentek meg írásai. 1906-ban Herman Ottó elsőként Barthos Gyulának adta át az ornitológiai „rendes megfigyelői” oklevelet.

1906-tól 1919-ig gróf Kendeffy Gábor Erdélyben lévő birtokán a Retyezát hegységben főerdésként dolgozott. A Kárpátok vadregényes vidékéről sok vadászati, erdészeti és ornitológiai cikket írt. A Retyezát hegységről óriási madár- és vadtrófea gyűjteményt, megfigyelési feljegyzést, vadászati és ornitológiai könyvtárat gyűjtött össze, aminek azonban jelentős része elveszett.

1919-ben Erdélyből menekülnie kellett, emiatt Nagykanizsára költözött. Hg. Batthyány Strattmann László erdőhivatalának vezetésével bízták meg. 26 éven át dolgozott itt, az erdőtulajdonos megelégedettségével. 1945. szeptember 8-án az erdőbirtok állami tulajdonba vétele után Barthos Gyula lett az újonnan létesített Nagykanizsai Nyugati Állami Erdőgazdálkodási vezetője.

1948-ban nyugdíjba vonult, de 1971-ben bekövetkezett haláláig dolgozott. Idős kort élt meg, 88 évet, ezzel ő lett Magyarország legidősebb ornitológusa.

Személyisége Zala megyében teljesen feledésbe merült. Dr. Baráth László fedezte fel újból, majd Szakács László előadásban, és tanulmányban hívta fel rá a figyelmet.

Dr. Oroszi Sándor aprólékos kutatásának köszönhetően elkészült Barthos életműve könyv alakban, az „Erdész-üdv, vadászüdv” címmel. Kevés ilyen monumentális alkotás van a magyar erdészeti szakirodalomban. A művet Dr. Oroszi Sándor szerkesztette, rendezte sajtó alá és jegyzetekkel látta el.

Az erdő mellett a madárvilág szerelmese is volt. Könyveiből, írásaiból árad a természet szeretete és a kutató ember kíváncsisága. Egy részük szép-irodalmi jellegű.

Barthos hosszú pályáján mindvégig erdőművelő erdész maradt, de egyben szenvedélyes vadász is volt. Önala tényleg harmonikusan kapcsolódott a két ágazat.

Írásaiból úgy érződik, hogy erősebb volt benne a természet szépségének, titkainak szenvedélyes megfigyelése, mint a vad elejtésének öröme.

Az ünnepségen dr. Oroszi Sándor erdőmérnök, a MTA doktora, is méltatta Barthos Gyula jelentőségét az erdészettörténetben és magyar természettudományban.

Kiemelten szólt arról, hogy korát megelőzve foglalkozott a biológiai erdővédelem kérdéseivel, kezdeményezte a madarak számára oly fontos erdősávok és zöldfolyosók ültetését. Elsők közt javasolta 1920-ban a Kis-Balaton védetté, Nemzeti Parkká nyilvánítását. Oroszi Sándor, mint a Barthos-kézirat feldolgozója felfigyelt arra is, hogy a Barthos életmű nemcsak az erdész, természetvédő és vadász szemzőgből fontos számunkra, hanem egyetemes összmagyar kultúrtörténeti jelentőségű is. A Retyezát hegység és Selmecbánya magyar nyelvű leírása megismételhetetlen művelődéstörténeti és néprajzi fontosságú. Írásaiban a XX. század első felének összefoglaló korrajzát, képét adja számunkra.

*

Mit üzem Barthos Gyula a ma emberének?

Balról jobbra: Feiszt Ottó, Csapóné Barthos Éva, Marton István, Szabolcs Péter, Tihanyi Gyula.

Fotó: Szakács László

Ő a természetet, az erdőt sokféle-ségében, sokszínűségében, mint össze-tett életközösséget vizsgálta. Gyakorlati munkája során újszerű - korát megelőző - kísérleteket végzett. Legnagyobb, leg-termékenyebb zalai erdészeti, vadászati és ornitológiai szakíró volt. Talán ő volt az utolsó minden - madártani, erdészeti, vadászati - ágazatban jártas sokoldalú polihisztor.

Szakmai, erkölcsi emberi hitvallása, hazaszeretete, küzdeni akarása példa-ként állhat a XXI. század embere előtt.

Az avatás után a bronzból készült szobornál koszorút helyezett el Barthos Gyula unokája dr. Csapóné Barthos Éva, Feiszt Ottó vezérigazgató, Marton István polgármester és Tihanyi Gyula OEE régióképvisező. A hangulatos kis

kertben lévő szobor alkotója Szabolcs Péter szobrászművész.

Múltunk értékeinek megbecsülésé-ért dicsérendő a Zalaerdő ZRt. dolgo-zóinak áldozatvállalása.

Szakács László

Hírek

Születésnap ünnepség

A Nyugat-Magyarországi Egyetem és annak Erdőmérnöki Kara *ünnepi tudományos ülést* rendezett egykori erdőműveléstan professzora és professor emeritusa, dr. Bondor Antal PhD.

Bedő-díjas aranyokleveles erdőmérnök tiszteletére 75. születésnapja alkalmából. A helyszín a soproni Erdészeti Múzeum díszterme volt.

Az ünnepség elején az egyetem vezetése részéről köszöntötte a jubilánst: Prof.Dr. Faragó Sándor rektor, Prof.Dr. Náhlik András, az Erdőmérnöki Kar dékánja és Prof.Dr. Varga Szabolcs

rektorhelyettes, mint az Erdőművelési és Erdővédelmi Intézet igazgatója, vagyis Bondor professzor egyetemi munkásságának mai folytatója.

Ezt követően négy előadás hangzott el, nevezetesen Prof.Dr. Kolosár József egyetemi tanár, Kondorné Szenkovits Mariann adjunktus, Dr. Frank Norbert egyet. docens és Csepregi Imre tud. segédmunkatárs részéről.

A szép születésnap ünnepség hangulatát csak fokozta a zárófogadás.

Dr. K. P.

*

Zalahalápiak ünnepe

Bensőséges kis házi ünnepséget rendeztek a Bakonyerdő ZRt. Zalahalápi Parkettagyárában abból az alkalomból, hogy az üzem új terméke, a PanLoc rendszerű önzáró készparkettája elnyerte a Magyar Termék Nagydíjat, a gazdasági-ipari élet egyik leg-rangosabb elismerését, amelyet az Országházban vehettek át a részvénytársaság, illetve a gyár vezetői.

A parkettagyár 2002-ben még olyanra vesztésséges volt, hogy a részvénytársaság el akarta adni. Mivel ez nem sikerült, az ÁPV ZRt. hathatós anyagi támogatásával nagyarányú, 900 millió forintos komplex fejlesztésbe kezdtek. A svéd Valinge Inovation AB cégtől megvették a PanLoc parketta gyártási jogát és gépsorát, de a fejlesztés kiterjedt a környezetvédelmi vonatkozásokra is.

A fejlesztés eredményeként nemcsak a Zalahalápi Parkettagyár vesztesége fordult át nyereségbe, de stabilizálólag hatott az egész részvénytársaság anyagi helyzetére: a vállalat 5 milliárd forint árbevétele 2006-ban már 7,8 milliárdra emelkedett.

A gyár technológiai-ergonómiai-energetikai fejlesztése tovább folytatódik mintegy 450 millió forint értékben és várhatóan 2008-ban fejeződik be.

Az ünnepség során a kitüntetett díjat Tapolca városa még megfejtette egy elismerő oklevéllel, Heincz Attila gyárigazgató pedig három millió forint jutalmat adott át a fejlesztésben kimagasló teljesítményt nyújtó dolgozóknak.

(Forrás: „Bakonyerdő”, 2007. október)

*

Technikatörténet. Az MTESz Tudomány- és Technikatörténeti Bizottsága ebben az évben is lebonyolította szokásos éves tudomány- és technikatörténeti /valamint orvostörténeti/ ankétját Budapesten, amely már a 24. alkalom volt. A háromnapos, három helyszínen és kilenc szekcióban megrendezett ankét témája ebben az évben ez volt: „A természettudományok, a technika és az orvoslás tárgyi és épített emlékei”. Kiemelt szerepet kapott a programban Mechwart András, a Ganz-gyár egykori vezérigazgatója és elektromos osztályának megalapítója, a nemzetközi hírnévű kiváló mérnök, aki száz évvel ezelőtt halt meg.

A rendezvénynek két faipari mérnök előadója is volt. Dr. Tóth Sándor László „Egy tárgyi és egy épített emlék a fafeldolgozásban”, Szemerey Tamás pedig „Szemelvények az ajtó és az ablak történetéből” címmel tartott érdekes előadást.

Dr. K. P.

forestpress
erdészet – faipar – vadászat természetvédelem

„A mi Börzsönyünk”

A szobi Börzsöny Múzeum Baráti Köre „A mi Börzsönyünk” című konferenciájának sorozatában „Erdők a Börzsönyben” témakörben bonyolította le legutóbbi rendezvényét Szobon a József Attila Művelődési Házban.

A megjelenteket üdvözölte Remiczky Zoltán, Szob város polgármestere, Fésű József György, a BMBK elnöke, Haraszi Gyula, az Ipoly Erdő ZRt. vezérigazgató-helyettese és Fűri András, a Duna-Ipoly Nemzeti Park (DINP) Igazgatóságának vezetője.

Az üdvözlések elhangzása után haladéktalanul megkezdődtek az előadások.

Dr. Király Pál erdőmérnök azokat a főbb természeti-társadalmi tényezőket ismertette, amelyek a történelem során leginkább hatással voltak a Börzsöny erdőképének alakulására, az államalapítástól napjainkig.

Nagy László levéltáros, az Ipoly Erdő ZRt. fiatal tudományos munkatársa „A börzsönyi erdőgazdálkodás története a levéltári kutatások alapján” című előadásában tulajdonképpen azt mutatta be börzsönyi példákkal illusztrálva, hogy miként épül fel és hogyan alkalmazható az erdészettörténet-kutatásban egy fiatal, még bontakozóban levő új tudományág, a *történelmi ökológia*.

Batizi Zoltán, a váci Tragor Ignác múzeum régésze számos térképvázlat vetítésével azt mutatta be, hogy miként alakult a hegység betelepülése az őskortól a 17. századig, s a sok kis földvár stb. kiépítése milyen hatással lehetett az erdő használatára. Ízelítőt adott abból a régészeti feltáró munkából is, amelyet a nagymarosi hévforrások környezetében végez *dr. Miklós Zsuzsa*, az Országos Régészeti Intézet munkatársa, aki már évtizedek óta meghatározó szerepet játszik a börzsöny őskori és középkori várainak, emlékeinek a feltárásában.

*

Dr. Standovár Tibor, az ELTE Természettudományi Kara Növényrendszertani és Ökológiai Tanszékének munkatársa ökológus szemmel mutatta be azokat a folyamatokat, amelyek a különböző erdészeti beavatkozások,

például a lékes-csoportos felújítógázás, vagy az egyenletes bontáson alapuló felújítógázás során az erdőben végbemennek.

Fésű József György humánökológus, a BMBK elnöke a *börzsönyi ősnövényekről szóló szakirodalomból* villantott fel részleteket vetített képes előadásában. A hegység peremterületein egyes helyeken az állati ősmaradványok mellett levélennyomatok és más növénymaradványok is találhatók a kőzetekben, több helyen pedig kövesedett-kovácsodott fadarabok árulkodnak a földtörténeti múlt flórájáról. A korábbi Börzsöny-konferenciákon ezekről hiánypótló módon esett már szó; ennek a folyamatnak a fenntartását is igyekezett biztosítani ez az előadás.

*

Dr. Nagy József, a Budapesti Corvinus Egyetem Kertészettudományi Kara Növénytani Tanszékének munkatársa azokat a törvényszerűségeket mutatta be, amelyeket a *börzsönyi erdők florisztikai térképezése* során tárt fel az erdők növényvilágával kapcsolatban. A hegységet négy altájjra bontotta ebből a szempontból és altájanként mutatta be azok jellemző, valamint ritka növényfajait, továbbá azokat, amelyek összekötő elemeket képeznek az egyes altájak előfordulásai között. Florisztikai műve várhatóan nemsokára kötetben is megjelenik és a DINP Igazgatóságánál beszerezhető lesz.

*

Teszary Károly erdőmérnök, a DINP Börzsöny Tájégség ny. vezetője a *természetvédelem és az erdőgazdálkodás viszonyát* elemezte szoknak a személyes tapasztalatainak az alapján, amelyeket több évtizedes erdőgazdasági, majd ugyancsak több mint két évtizedes természetvédelmi dolgozóként szerzett mindkét tevékenységi területen.

Előadásából azt lehetett kiérezni, hogy az erdészet, amely valaha a természetvédelem egyik legfontosabb út-törője volt hazánkban is, valahol az 1960-as, '70-es korszakváltása idején egy kissé elaludt és „nem vette a lapot”, s nem tudta megőrizni kezdeményező

és vezető szerepét ezen a téren. Mára pedig már annyira kifejlődött a természetvédelem, mint társadalmi tevékenységi kör, hogy önállóságát aligha kérdőjelezheti meg bárki is. *A jövő útja* nem lehet más, mint a *harmonikus együttműködés*.

*

Benedek Lajos, ugyancsak a BCE KK Növénytani Tanszékének munkatársa a Börzsönynek szinte egy ismeretlen oldalát mutatta be színes diafelvételein keresztül „A Központi-Börzsöny jellemző és veszélyeztetett nagygyomba-fajai” című előadásában. Nemcsak a közönség számára többségében ismeretlen, ritka gombafajt mutatott be, hanem azt is hozzájuk fűzte – Carolus Clusius-hoz hasonlóan –, hogy melyek alkalmasak az emberi fogyasztásra, melyek nem. **Selmeczi Kovács Ádám**, az Ipoly Erdő ZRt. Királyréti Erdészetének munkatársa „*Gördülő tanösvény*” címmel tartott előadásában azt a személyszállító *kisvasúti kocsit* mutatta be, amelyet a vállalat készített kimondottan az erdészeti ismeretterjesztés, oktatás céljára, ennek megfelelő berendezéssel. Ez a speciális vagon a bázisa annak az egynapos erdőismereti programnak, amelyet igény esetén az erdészet nyújt max. 35 fős, általános és középiskolás korú gyermekekből, fiatalokból álló csoportok részére április 1 - október 31. között a Királyréti Erdészet területén, s amelynek a vezetője az előadó.

*

Lengyel László, az Ipoly Erdő ZRt. közönségkapcsolati vezetője „Az erdő-térképezés jelentősége az erdőgazdálkodásban” című előadásában azt mutatta be különböző történelmi korokból származó térképeken, hogy milyen hatalmas és értékes információ-tömeget tartalmaznak ezek a térképek azok számára, akik hosszú időre visszamenően folyamatában kívánják megismerni egy-egy erdős táj vagy erdő fejlődéstörténetét. Közben nem mulasztotta el felhívni a figyelmet azokra az esztétikai értékekre sem, amelyeket ezek a mérnöki alkotások hordoznak. Előadása tartalmilag több tekintetben kapcsolódott Nagy Lászlónak a történelmi öko-

lógjáról, annak forrásairól szóló előadásához is.

*

Sorrendben a konferencia utolsó előadójaként **Ruff János**, az Ipoly Erdő ZRt. Királyréti Erdészetének vezetője „A természetszerű erdőgazdálkodás jelene és jövője a Börzsönyben” című előadásában légifényképek segítségével ismertette azt a természetes erdőfelújítási módszert, amely T. Olvasóink körében mostanában röviden csak mint „Pro silva” módszer ismert általánosan. S amely végső soron egy egész erdőgazdálkodási rendszert jellemez.

A légifényképek jól érzékeltették, hogy a Királyréti Erdészet már túl van az első lépéseken a bevezetés tekintetében és az eddigi tapasztalatok már üzemi méretben értékelhetők. Figyelmet érdemelt az erdészvezetőnek az a megítélése is, ami szerint az eddigi lépéseken túlmenően is még kb. 70-80 évre lesz szükség a területen az új rendszerre történő teljes áttéréshez!

Az előadások szünetében a közönség nem csak peröcsényi gasztronómiai specialitásokkal ismerkedhetett meg, hanem Kocsuba József mikológus szí-

nes fotóin keresztül a Börzsönyi erdők gombáival is. A kiállítást Gyenes Andrea szerkesztette.

*

A konferencia záróakkordja a Börzsöny Múzeumban a „Kítaibel Pál a Börzsönyben” című időszakos kiállítás megtekintése volt. A kiállítást **Prof.Dr. Kecskeméti Tibor**, a Magyar Természettudományi Múzeum c. főigazgató-helyettese nyitotta meg, aki méltatta az aposztrofált személyiségnek, mint az egyik utolsó magyar polihisztornak óriási munkásságát, amely főleg a botanikára, a geológiára és a hidrológiára irányult. Egyik szenzációs eredménye: a *tellúr* nevű ásvány felfedezése éppen a Börzsönyhöz, a híres nagybörzsönyi nemesfém-bányához fűződött. *Kecskeméti professzor sajnálatosnak nevezte, hogy ennek a nagy magyar tudósnak az emléke halványul és nem kapja meg az utókortól azt az elismerést, amely munkássága alapján méltán megilletné.* Jelmező erre, hogy még földi maradványait sem őrizték meg, hanem a Keleti pályaudvar építése során sűrjárt egyszerűen felszámolták.

Kítaibelnek egyébként 2007-ben kettős évfordulója volt és ezért is rendezték ezt a kiállítást: 250 éve, 1757-ben született Nagymartonban (jelenleg Mattersburg, Ausztria) és 190 éve, 1817-ben halt meg Pesten.

*

Igen érdekes, tartalmas, értékes volt „A mi Börzsönyünk. Erdők a Börzsönyben” konferencia. Minden elismerést megérdemel a BMBK vezetősége a létrehozásáért, az előadók a gondos felkészülésért, a támogatók pedig a szponzorálásért. Jó lenne, ha más erdőgazdasági tájak társadalmi erői is hasonló összefogással munkálkodnának a táj multának tanulságos feltárásán, jelenlegi állapotának megismertetésén, mert ez a jövőbe vezető út alapja. A manapság oly sokat emlegetett régiógazdálkodás e nélkül gyökértelen. Ezen a téren jó példát mutat a Börzsöny Múzeum Baráti Köre (és a vele vállaltve dolgozó erdészeti és természetvédelmi szervezetek), amely ezért talán több állami támogatást is megérdemelne.

Dr. Király Pál

Nyugdíjasoknak nyugdíjasokról

Év vége közeledtével mindenki igyekszik egyfajta leltárt készíteni, hogy mit sikerült elvégezni a célkitűzésekből, mi valósult meg, mi maradt el. Nyugdíjas bizottságunk is ennek szellemében tekint vissza a 2007. esztendőre.

Szakszervezetünk Nyugdíjas Bizottsága, mint a Nyugdíjasok Országos Képviselőtársaságának tagja, rendszeresen részt vett annak testületi ülésein és igyekezett érdemben képviselni az erdészeti és faipari nyugdíjasok érdekeit.

Tavasszal, március 1-én a NYOK tanácsülésén számoltunk be az erdészeti és faipari nyugdíjasaink élethelyzetéről, szociális körülményeiről. E fórumon mód nyílt rá, hogy *Herczeg Miklós*, szakszervezetünk főtákarára bemutassa a magyar erdőgazdálkodás helyzetét, annak gondjaival és eredményeivel együtt. Ismertettük a nyugdíjasaink körében végzett felmérésünket és az abból levonható következtetéseket. A Tanácsülés elismerte tevékenységünket,

kiemelve a méltányossági nyugdíjmelésre tett erőfeszítéseinket.

Legutóbbi lapszámunkban részletesen beszámoltam arról, hogy június 27-én *szakszervezetünk adott otthont a NYOK tisztújító közgyűlésének*, ahol a jelölő bizottság javaslatára *nyugdíjas bizottságunk elnökét beválasztották a NYOK 9 tagú elnökségébe.* Tehát így az erdészeti ágazat a közel 2 millió nyugdíjas tagot tömörítő képviselő elnökségében kapott helyet. Meggyőződésünk, hogy ezután még markánsabban tudjuk megjeleníteni és képviselni nyugdíjasaink érdekeit.

Ez év márciusában a NYOK tag-szervezetei részére 3 napos konzultációkkal egybekötött továbbképzést szervezett. A NYOK növekvő tekintélyét is jelzi, hogy e három nap során módunk volt találkozni jó néhány kormánytaggal is, így Kiss Péterrel, Lampert Mónikával és Horváth Ágnessel. A velük való konzultáció mindkét fél részéről hasznosnak bizonyult és helyet kapott a

később megjelenő kormányrendeletekben.

*

Ez év július 11-én Budapesten a Marcibányi téri Művelődési Házban Gyurcsány Ferenc miniszterelnök úr találkozott a nyugdíjasok képviselőivel, melyen szintén részt vettünk. Röviden írnék az ott elhangzottakról. A miniszterelnök úr grafikonokon mutatta be a magyar gazdaság helyzetét és a társadalom szerkezetének alakulását. A kormányváltás során nyilvánvalóvá vált, hogy az állam és benne az állampolgárok is többet költöttek, mint amennyire lehetőség, illetve fedezet lett volna. Régi rossz beidegződés volt, hogy a pártok a választási kampányban egymásra licitálva, erőn felül túlvállalták magukat, ezért változásokra, reformokra lett szükség. *Nagy a hiány a nyugdíj-kasszában is*, közel 550 milliárd forint. Ezért kellett a megszorítások, tovább nem lehetett elődázni azokat.

A miniszterelnök úr szólt arról is, hogy nemcsak a jelen problémáit kell megoldani, gondolni kell gyerekeink, unokáink jövőjére is. Mi lesz 15-20 év múlva? Demográfiai kihívásokkal kell szembe nézni, hisz *vészesen öregszik társadalmunk*. Tény, hogy a magyar népesség csökkenni fog. Az életkor örvendatosan kitolódik, a lakosság száma pedig évente 21-22 ezer fővel csökken a belátható 20 évben. Tény, hogy amíg 2004-ben 10.1 millió fő volt az ország lakossága, 2050-re 8,9 millióra fog csökkenni. Gond az özvegyek nagy száma, *jelenleg 971 ezer ember él egyedül. Ebből 831 ezer nő, míg csak 140 ezer a férfi*. Közel hatszor annyi férfi hal meg idő előtt aktív korban, mint nő. A férfiak halandósága 45-50 év között a legnagyobb, ez a korosztály erősen hiányzik a két nagy ellátórendszer kasszájából, így az egészségügyi és nyugdíj alapokból. Tény, hogy az aktív korúak száma (16-64 év) a 2004. évi 6.9 millióról várhatóan 5,2 millióra fog csökkenni. Ez azt jelenti, hogy a jelenlegi 2,15 fő helyett átlagosan 1,4 fő aktív dolgozónak kell kitermelnie az országot, benne a nyugdíjak fenntarthatóságát. Ezért is szükség van a nyugdíj és egészségügyi reformokra.

*

Mindezek ellenére az ország egyik legnagyobb gondja, hogy 800-900 ezer ember dolgozik a „szürke” gazdaságban, akik nem fizetnek adót, de *öregkorukra nem lesz nyugdíjuk sem*. Miből fognak megélni? További gond, hogy *ma 806 ezer rokkantnyugdíjas van hazánkban*, ami a lakosság létszámához viszonyítva *világrekord*. Sajnos az volt a szokás, hogy a létszám-leépítéseket többnyire rokkant nyugdíjazással oldották meg hosszú idő óta. Az ily módon nyugdíjba vonultak 77 %-a másnap újra munkába áll. Ez is súlyosan terheli a nyugdíjalapot. A felmérések szerint további torzulás, hogy a nyugdíjba vonulók döntő százaléka nem dolgozik a nyugdíjkorhatárig, átlagban 58 éves korukban nyugdíjba mennek. Ez is arra utal, hogy a korhatár előtti nyugdíjazással oldották meg a létszámleépítéseket. A nyugdíjreform fő törekvése az lesz, hogy szigorítsa a rokkant nyugdíjazást és ösztönözze a nyugdíjhatáron túli munkavállalást.

*

A miniszterelnök úrral való találkozás során egyéb fontos kérdések is elő-

kerültek: a gázár emelés, az egészségügy reformja, a vízidíj, egyszóval mind azok, amelyek ma szorítják a nyugdíjasokat.

Kértük a kormányt, hogy ne a kapkodás, a légből kapott fals információ kerüljön a közvélemény elé, hanem sokkal tervszerűbb, átgondolt, megalapozott, *a társadalom által támogatható döntéseket hozzanak*. A társadalom megértését és támogatását meg kell szerezni. A reformokat nagyjából érti a nyugdíjas társadalom, de *nem látjuk a végét*, nem tudjuk, hogy miért kell, ill. érdemes áldozatokat vállalni. Kértük, hogy a reformok szükségességét értesse meg, majd utána szerezzék meg a szükséges támogatást a végrehajtáshoz.

2007. szeptember 28-án az Idősek Világnapja ünnepséget a budapesti Kongresszusi Központban rendezték meg, amelyen nyugdíjas bizottságunk 5 fővel képviseltette magát. Az ünnepi beszédet Gyurcsány Ferenc tartotta és két fontos bejelentést tett: 2,4 % lesz a január 1-től visszamenőleges nyugdíjemelés. Ezt a novemberi nyugdíjjal, valamint a 13. havi második felével fogják kifizetni. Hosszú távú ígéretet is tett, amely szerint amíg ő a kormányfő, addig kiáll a 13. havi nyugdíj mellett.

*

Október 4-én a Pénzügykutató szervezésében egy kerekasztal konferencián vettem részt, ahol három volt pénzügyminiszter tartott vitaindítót. Sorrendben: Varga Mihály, Bokros Lajos és Draskovits Tibor. Mind a hárman egyetértettek abban, hogy egész Európát a nagy ellátó rendszerek megreformálása foglalkoztatja, így Németországot és Franciaországot emelték ki, ahol napirenden van a nyugdíj korhatár felemelése. Egyetértettek abban is, hogy a nyugdíjrendszert épp úgy, mint az egészségügyet ki kell emelni a politika homokozójából, az adok-kapok politikából, amely úgy néz ki, sikerül is. Az életkor kitolódásával nő a nyugdíjban töltött idő, de csökken az adót fizető aktív dolgozók száma. Előbb-utóbb hazánkban is emelni kell a korhatárt. Azt becsületesen, mindenki számára érthetően le kell fektetni, hogy *aki fizet járulékot, az kap nyugdíjat, aki nem fizet, az nem kap*. Abban is egyetértés volt, hogy 2008. január 1-től 6-14 % között csökkenteni kell az induló nyugdíjak összegét. *Nagy gondnak tartották a kb. 700 ezer cigány lakosság nyugdíjkérdé-*

sét. Abban is egyetértés volt, hogy minimál-nyugdíjakat hosszú távon fenn kell tartani.

Arra nincs mód, hogy a Nyugdíjas Bizottságunk éves munkáját részletesen ismertessem, így csak a közérdeklődésre számot tartó tevékenységünkre tértem ki.

*

A kormány döntése alapján *a jövő évi nyugdíjemelés mértéke 4,9 % lesz 2008. január 1-től*. A kormány - a korábbi döntése alapján - a megígért nyugdíjkorrekciót is végrehajtja. Ennek szellemében az 1991. január 1 - 1996. december 31-e között nyugdíjba vonultak a 4,9%-os emelésen felül további 4 %-os emelést kapnak. Továbbá a 29 év szolgálati időn túl dolgozók évenként plusz 0,5 %-os emelésben részesülnek. Az így számított korrekció felső határa 10 % lehet.

Varga György
a Nyugdíjas Bizottság elnöke

Halálozás. Sopronban életének 88. évében elhunyt dr. Márkus László aranyokl. erdőmérnök, aki 1919-ben Szombathelyen született, oklevelét pedig 1949-ben szerezte meg Sopronban. 1957-ig a gyakorlati erdőgazdálkodásban dolgozott különböző beosztásokban Szombathelyen, Budapesten, Sopronban, Sárváron, majd a Kaposvári Erdőgazdaság főmérnökeként 1953-tól 1957-ig. Ekkor lépett a tudományos pályára az ERTI-ben. Kezdetben erdőnevelési és faterméstani témákkal foglalkozott, igazi szakterülete azonban az erdészeti ökonómia volt. „Erdőérték- és eredményszámítás” c. munkája /1986/ ma már klasszikus mű. Foglalkozott erdészettörténettel is: „A magyar erdőrendezés története” /1999/ című műve rövid, de kitűnő munka. 1977-ben elnyerte a kandidátusi, 1991-ben pedig az akadémiai doktori címet. Az ERTI Gazdaságtani Osztályának vezetőjeként vonult nyugállományba. Hamvait a soproni evangélikus temetőben helyezték végső nyugalomra a római katolikus egyház szertartása szerint.

K. P.

Ismét trappoltak az erdészek a Samsung Szupermarathonon

Ebben az évben immár a tizennyolcadik alkalommal került sor a Bécs és Budapest közötti 320 kilométeres szupermarathon távfutásra, ami tavaly Pozsonnyal bővült és az idén már Samsung Szupermarathon néven rendezték meg.

A 320 km-es versenyútvonal szakaszfelosztása a következő volt: 1. nap: Bécs-Pozsony 94 km; 2. nap: Pozsony-Győr 84 km; 3. nap: Győr-Tata 61 km; 4. nap: Tata-Budakeszi 60 km; 5. nap: Budakeszi-Budapest (félmarathon) 21 km.

A mezőny a hagyományoknak megfelelően Bécsből indult, majd öt nappal később a budapesti Városligetben ért célba.

*

Az egyéni versenyre kilenc országból 53 versenyző, közöttük 11 nő nevezett. Váltófutásban hat országból 152 csapat nevezett. Amint az talán már – legalábbis szűkebb szakmai körben – köztudomású, a Forest Trapp hosszútávfutó erdészeti váltócsapat 2007-ben is résztvevője volt (most már a negyedik alkalommal) a Szupermarathon váltóversenyének, melynek során 31 óra 20 perc 31 másodperces össz-futóidővel sikerült leküzdenünk a 320 km-es versenytávot.

Ez az eredmény az erdészek öttagú csapatát a 139 férficsapat közül a 96. helyre kvalifikálta! Mivel ez a versenysorozat egyúttal Európa egyik legnevezetesebb ultramarathoni rendezvénye, a professzionális élmezőny is megmérte magát rajta. Így az elért eredmény is ezzel arányosan felértékelődik.

*

Az idei verseny is komoly felkészülést igényelt. A fiúk keményen helytálltak az erős mezőnyben. Őszinte tisztelet a csapattársaknak az elért nagyszerű teljesítményért! A hosszabb távokon is szélvészgyors Bakos Gergőnek, a derékfájdalmait köztünk fizikailag is elfeledő és így rendre hasonlóképpen iramodó Szentpéteri Sanyinak, az elnyúlhatetlen Bakos Petinek, Hartmann Misinek (aki a csapat legidősebbje) és nem utolsósorban a nagy szervezőnek

és buzdítóinak, csapatalapítónak: Padányi Gulyás Gábor erdőfelügyelőnek.

*

Minden nap négy versenyzőnk futott váltásban, az ötödik csapattag pedig pihenhetett. Utóbbi csak azt jelentette, hogy futni nem kellett, de szervezni igen komolyan. A csapattagok egymást váltva adtak biciklis kíséretet az éppen futónak; közben megoldották a csapat-autó mozgását egyik helyszínről a másikra, a befutottak „begyűjtését” és a nap végén a szállásra szállítást.

Az ötödik napi félmarathonit a teljes mezőny, valamint a csak erre az egyetlen versenyre külön benevezettek együtt küzdötték le.

A verseny közhangulata szinte leírhatatlanul csodálatos volt, mert az európai, ellentétben a köznapi vigalmakkal, napról napra kökemény sportteljesítmények alapozták meg és nemritkán hosszabb távra is megmaradó barátságok szövődtek.

Nem hagyhatjuk köszönő szó nélkül a következő szponzorokat sem, akik pénzügyi oldalról tették lehetővé a versenyen való részvételt: Andreas Stihl Kereskedelmi Kft., Pilisi Parkerdő ZRt., Vértesserdő ZRt., Bakonyerdő ZRt., Magán Erdőtulajdonosok és Erdőgazdálkodók Országos Szövetsége /MEGOSz/, Országos Erdészeti Egyesület, Morus Kft., Ráckeve /Iványos László/, Magyar-tölgy Mérnöki Iroda, Gödöllő /dr. Tácsik Mihály/, és nem utolsósorban Haraszi Gyula okl. erdőmérnök.

Köszönet tehát még egyszer mindenkinek abban a reményben, hogy jövőre – immáron ötödször – újfent nekilág a Forest Trapp Erdészeti Szupermarathon Váltócsapat.

Összeállította:
Kis Prumik Ágnes

Dr.Dr.hc. Herpay Imre

1924 – 2007

Szomorú veszteség érte a magyar erdészeti felsőoktatás és erdészettudományt, végső soron az egész szakmát: Sopronban életének 84. évében súlyos, már gyógyíthatatlannak bizonyult betegségben elhunyt dr.dr.hc. Herpay Imre aranyokl. erdőmérnök, ny. tanszékvezető egyetemi tanár, a kiváló műszaki szakember és egyetemi oktató.

Vajszlón született 1924. augusztus 23-án. Középiskoláit Pécsen végezte, erdőmérnöki oklevelét pedig 1949-ben szerezte meg Sopronban. Ezt követően 1950-51-ben MÁV szakaszmérnöként, majd erdőrendezőként dolgozott ugyan csak Pécsen.

1951-ben sikeres pályázat révén került tanársegédként soproni Erdőmérnöki Karunk Erdőfeltárási és Gépesítési Tanszékére. 1954-ig tanársegéd, 1962-ig adjunktus, 1976-ig egyetemi docens, 1984-ig, nyugállományba vonulásáig egyetemi tanár. 1975-től 1978-ig az Erdészeti Szállítástani Tanszék, 1977-től 1982-ig az Erdőhasználati, 1982-től 1984-ig az Erdőhasználati és Feltárási Tanszék vezetője.

Az erdészeti útépités és erdőfeltárás, a fakitermelés és faanyagmozgatás területén széles körű oktatási és kutatási tevékenységet fejtett ki. *Specialitása volt a talajstabilizáció erdészeti útépitésben való alkalmazása.* Eredményeit hat önálló, illetve társszerzőkkel megírt kötetben, 13 egyetemi jegyzetben, két-tucatnyi kutatási jelentésben és több mint 40 (magyar és idegen nyelvű) tanulmányban adta közre. Az IUFRO Erdészeti útépités munkacsoportjának 1976-tól 1981-ig volt témavezetője, A fa szállítása munkacsoportnak pedig 1981-86 között társelnöke. Széles körű tevékenységet fejtett ki az MTA Erdészeti Bizottságának albizottságaiban, valamint az MTA Veszprémi Akadémiai Bizottságának Erdészeti Szakbizottságában. Megszerezte a *kandidátusi* címet is.

Eredményes oktatásfejlesztési és tudományszervezési munkájának tulajdoníthatóan 1978-1984 között látta el az Erdőmérnöki Kar dékani tisztségét.

Alaposan kivette a részét az erdészeti társadalmi közéletéből is. Az Országos Erdészeti Egyesületnek 1949 óta volt tagja és hosszú időn át soproni helyi csoportjának titkára. Alapító tagja volt az Erdőfeltárási Szakosztálynak. 1979-ben pedig az egyesület elnökévé választották és ezt a tisztséget 1979-ig töltötte be.

Kitüntetései: Mezőgazdaság (erdészeti) Kiváló Dolgozója, 1961.

Munka Érdemrend ezüst fokozat 1966, arany fokozat 1984. Bedő Albert Emlékérem 1969; Vadas Jenő Emlékérem 1979; MTESZ Díj 1990. Kiváló Fásítási Emlékérem 1984; Társadalmi Munkáért (Sopron) 1967; Bernhard-Eduard Fernow Plakett 1990. Ujhelyi Imre Díj 1993.

Az Erdészeti és Faipari Egyetem 1993-ban a „doctor honoris causa” tiszteletbeli doktor címet adományozta részére.

Az elhunytat az Országos Erdészeti Egyesület saját halottjának tekintette.

Búcsúztatása a Nyugat-Magyarországi Egyetem rektori épületének aulájában történt a régi selmeci-soproni hagyományok szerint, majd széles körű részvételt kísérve a soproni Szent Mihály temetőben helyezték végső nyugalomra a református egyház szertartása szerint.

Dr. K. P.

Zebegényben életének 67. évében váratlanul elhunyt Berkenyei András okl. erdőmérnök, aki Berkenyén született 1940-ben, oklevelét pedig 1965-ben szerezte meg Sopronban. A Börzsönyhöz nem csak szülőföldi kapcsolat fűzte, hanem szakmai pályafutása is, mivel huzamos ideig dolgozott a verőcei fűrészüzemben, majd a Diósjenői Erdészet vezetője lett és ebből a beosztásból is vonult nyugállományba. A verőcei temetőben a római katolikus egyház szertartása szerint helyezték végső nyugalomra az Ipoly Erdő ZRt. halottjaként, amelynek részéről egykori főmérnök-főnöke, Fodor Imre aranyokleveles erdőmérnök búcsúztatta.

Lapzártánk után kaptuk már a szomorú hírt, hogy türelemmel viselt súlyos, már gyógyíthatatlannak bizonyult betegségben meghalt Hajdu Tibor okl. erdőmérnök, a Zala Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Erdészeti Igazgatóságának vezetője, aki 1997-ben született Zalaegerszegen, oklevelét pedig 1982-ben szerezte meg Sopronban.

A Kisalföldi Erdészeti ZRt. ravazdi erdészetének területén vadmegfigyelés közben váratlanul, feltehetően szívbetege miatt meghalt Komjáthy Ferenc erdőmérnök, aki 1940-ben Győrben született, oklevelét pedig 1963-ban szerezte meg Sopronban. Egész szakmai pályafutása a kisalföldi erdőkhöz kötődött. A polgári rendszerváltás előtt a mai erdőgazdaság jogelődjének igazgatója volt, azt követően pedig vállalkozást alapított. Győrben temették el.

Dr. K. P.

Somogyi erdő- és vadvilág

Szántó Gábor erdőmérnök, a Kaposvári Erdőfelügyelőség ma már nyugállományú, immár 75 éves egykori igazgatójának példája ékesen bizonyítja, hogy a jogszabály szerinti nyugdíjkorhatár egyáltalán nem jelenti szükségszerűen a szellemi aktivitás határát. Sőt, a napi - sokszor meddő - hivatali ügyek intézésének kényszere alól fel szabadulva, a szellem sokkal szabadabban szárnyalhat, mert végre azzal foglalkozhat, amihez kedve van.

Ennek bizonyossága az a remek 328 oldalas kötet, amely nemrég látott napvilágot a Somogyi Erdészeti és Faipari ZRt. kiadásában kedves kollégánk tollából „Somogyi erdő- és vadvilág 997-2003„ címmel.

*

Mint író, Szántó Gábor neve nem ismeretlen a szakma középkorú és annál idősebb nemzedékei előtt. 1978-ban már megörvendeztetett bennünket egy ugyancsak pompás, emlékezetes alkotásával: „A szép tájú Somogy” című kötetével. Az akkori és a most ismertett könyv között szükségszerűen fennáll bizonyos összefüggés, tartalmi kapcsolatot.

Amíg az előző könyv tartalma markánsan Somogy természeti értékeinek, valamint jóléti célú erdőgazdálkodásának (parkerdők, vadgazdálkodás és

vadászat) ismertetésével jellemezhető, addig ez az új könyv tematikailag mozaikszerűbb. Az imént említett két téma ebből sem hiányzik, de jóval nagyobb teret kap benne az erdőgazdálkodás és annak különböző részterületei (erdőművelés, fásítás, fakitermelés, erdőszaki oktatás és kutatás stb.). A tartalomjegyzék is tükrözi, hogy milyen színes az ország második legnagyobb erdőgazdasági tájának szakmai arculata.

*

Történelmi ágyazata „A szép tájú Somogy”-nak is van, de ez még sokkal erősebb a most ismertett könyvben, amit egyébként az alcíme is jelez. A mozaikképnek szinte nincs egyetlen olyan komponense sem, amely ne fejlődéstörténeti folyamatában mutatná be a tárgyalt témakört. Például az erdők állapotát taglaló XIII/B. fejezet 18.600 évvel korábbról, a ságvári rénszarvasvadászok idejéből indítja az erdőtörténetet, s a megye egykori latifundiumaiban, nagy birtoktestein át jut el 2002-ig, a SEFAG ZRt. és a Kaszói ZRt. tevékenységéig.

*

Ezek a helytörténeti jellegűnek tűnő fejezetek azonban országos viszonylatban is felhasználható tanulságokkal és adatokkal is szolgálnak. Az V. „Ma-

gyarország régmúlt és jelenkori erdősegeinek, erdőterületének nagy változásai”, vagy a VIII. „Néhány fontosabb erdőszaki esemény /1945-1999/” című fejezet kifejezetten a magyar erdőszaki történetének tömör foglalata a jelzett időszakra vonatkozóan. Sok időt és forráskutató munkát takaríthatnak meg mindazok, akiknek ezekre az adatokra szükségük van, mert Szántó Gábor ezt már lelkiismeretesen elvégezte. (Pl. az államerdőszaki főbb szervezeti változásai 1945-től a polgári rendszerváltásig.)

Nagyon érdekes a XVI. és a XVII. fejezet. Nagy történelmi események villannak át ezekben a szerző személyiségének színszűrőjén és ettől kontúrjaik hol élesebbek, hol színesebbek lesznek. A XVIII. fejezetben pedig Szántó Gábor kifejezetten a történelmi eseményekhez (például a II. világháborúhoz) fűződő emlékképeinek egy kollekcióját tárja az olvasó elé.

A „Függelék” értékes összehasonlító statisztikákat közöl az ország és Somogy erdeiről. Érdekes és számos tételben mások számára is felhasználható az adatforrások jegyzéke is.

Végül 20 oldal fényképmelléklet zárja Szántó Gábor értékes, hasznos és érdekfeszítő olvasmányt jelentő kötetét.

K. P.

Születésnap kiadvány

Prof. Dr. Winkler András okl. faipari mérnök neve nem csak mint a Nyugat-Magyarországi Egyetem Faipari Mérnöki Karának Széchenyi-díjas intézetigazgató professzora ismert T. Olvasóink többsége előtt, hanem mint ironikus humorú szépíróé is. Most újabb kötetével lepte meg barátait, tisztelőit, tanítványait „Születésnap” címmel abból az alkalomból, hogy 65 éve, 192. szeptember 3-án látta meg a napvilágot.

A 115 oldalas kötet tartalma hasonló az előző hat kötetéhez: rövid, olykor mindössze kétsoros kis versikék, talán sokszor inkább aforizmak, sőt nem egyszer csupán egy-két szóból álló szójá-

tékok. Például: EGY FÉRJ ITALIA - Papucsino; PÉCSI DISZPOLGÁR - Diszpécser.

A kötet tartalmának jellemzésül legjobban, ha az előszót író professzortárs, Albert Levente sorait idézzük:

„Miközben gyönyörködve olvassuk a hetedik kötetébe (Születésnap) foglalt verseket, csodálkozással tapasztaljuk, hogy lassan kilép belőlük egy Sopronban felejtett reneszánsz-ember. Ember, aki a mindennapok szolgásgán felül tudott emelkedni, sokarcú ember, aki ben megmutatkozik a lélek teljessége, a magasztosság és az esendőség egy-

aránt. ... mindég meghökkent, magával ragad, vagy elgondolkoztat.”

A kötet cím- és hátlapját az író régi alkotótársa, Mészáros György festőművész, egyetemi docens tervezte, s ő illusztrálta a belső oldalakat is, szerencsére bőséggel. A könyvet a szerző fia, Winkler Dávid okl. erdőmérnök szerkesztette; kiadta a soproni Hildebrand Nyomda Kft.

Kedves Winkler András! További számos boldog születésnapot és még sok hasonló élvezetes kötetet!

Király Pál

Hírek

Államfők a vadasparkban. A Budapesten lebonyolított III. Tudomány Világforumán részt vevő Karolosz Populiasz görög, Heinz Fischer osztrák és Stipe Mesic horvát államfő Sólyom Lászlónak, köztársasági elnökünknek vendégeként és kíséretével kirándulást tett a Pilisi Parkerdőgazdaság ZRt. területén fekvő, de kft. által működtetett Budakeszi Vadasparkban. A magas rangú vendégek érdeklődéssel tanulmányozták a cseres-kocsánytalan tölgyes erdőben kialakított, imponáló méretű, több nagyvad-ritkaságot is bemutató, közkedvelt, nagy közönséglátogatottságú létesítményt. Az államfők közös kirándulása is demonstrálta, hogy a határokon is átnyúló környezet- és természetvédelmi problémákat a felelős állami vezetők és a tudósok ugyancsak határokon átnyúló összefogásával lehet csak hatékonyan kezelni. Sólyom László a Világforumon egy erős jogosítványokkal rendelkező ENSZ környezetvédelmi világszervezet felállításának szükségességét hangsúlyozta.

*

Fatolvaj-halál. Az Aggteleki Nemzeti Park Természetvédelmi Őrszolgálatának egyik tagja önvédelemből szolgálati fegyverét használta a fonyi erdőben egy baltával rátámadó 39 éves fatolvajjal szemben, aki ennek következtében a helyszínen életét vesztette. A fatolvaj egy társával motorfűrészsel már több köbméter fát kivágott, amikor az ugyancsak kétféle őrvárat tetten érte. A tolvaj a cselekmény abbahagyására irányuló felszólításra támadással reagált, amit gázspray használata és két figyelmeztető lövés ellenére is folytatott. Ezek után került sor a végzetes fegyverhasználatra. Az ügyben a vizsgálatot folytató Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Rendőrfőkapitányság rendőrei gázpisztolyt is találtak a fatolvajoknál.

*

Bányászélet - Kultúra - Hagyomány címmel november 29-30-án Budapesten és Tatabányán kétnapos tudományos konferenciát rendezett a Magyar Néprajzi Társaság több más intézmény közreműködésével. Az első napon a Magyar Állami Földtani Intézet dísztermé-

ben lebonyolított előadás-sorozat keretében több olyan előadás is elhangzott, amely erdészek érdeklődésére is méltán tarthatott számot. Így Szemán Attila: A magyarországi bányászegyenruhák történeti rétegei; Juhász Katalin: Magyarországi bányászdzalok és Dienes Beáta: A selmeci bányászakadémikusok temetési szokásai című előadása. A rendezvény második napján a résztvevők a Tatabányai Múzeum Szabadtéri Bányászati Múzeumát tekintették meg Fürészné Molnár Anikó igazgató vezetésével.

*

Szent Hubertusz Nap. A szarvasbika-vadászati szezonban az országban számos helyen rendeznek ünnepséget a vadászok, erdészek és lövészek védőszentjének tiszteletére. Így történt ez - immár ötödik alkalommal - a becses vadászati emlékhelyen, a gödi Nemeskéri-Kiss kúriában is. A vadászkiállítás és vegyes kórus közreműködésével celebrált ünnepi mise mellett volt itt képzőművészeti kiállítás kortárs alkotók műveiből, nemzetközi szarvasbőgő verseny, II. Junior Vadhívó Európa-bajnokság és az Ordo Vini Venatorum Vadászborrend borversenye. Nem maradt el a vadászfelszerelések és ruházatok, iparművészeti tárgyak és festmények, s mai és antik vadászkönyvek vására sem. A gazdag program finom vadászitoka kóstolásával zárult.

Címképünk Szakács László felvétele: téli bükkös.

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI HÍRADÓ

XVII. évfolyam 4. szám.

Kiadja:

az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete
1061 Budapest, Jókai tér 9.
Tel.: 331-4369; Fax: 374-3025
E-mail: efdsz@mailbox.hu

Felelős kiadó:

Herczeg Miklós főtítkár
A Szerkesztő Bizottság:
Barta László, Fritsch Ottó,
Gilicze Péter
Herczeg Miklós (elnök)
Németh Szilveszter

A szerkesztésben közreműködik:
Dr. Király Pál

Nyomda:

CERBERUS Nyomdaipari Könyv- és Lapkiadó Kft.
1066 Budapest, Lovag u. 14.
Tel.: (06) 1-302-5154
cerbi@cerbi.hu
Felelős vezető:
Schmidt Gábor ügyvezető igazgató

A lap átlagosan negyedévenként jelenik meg.
Hírlapárusi forgalomba nem kerül, terjeszti az EFDSz.

-15% -ig
kaphat kedvezményt
a 4665 sz. VIP kártya és a tagsági
igazolvány bemutatása ellenében
(kivéve az alkateszközök és az alkólás árakat)

- Innovatív fénydesign
- egyedi kívánságok
- pöttyűvek és ernaók
- ezer fényáram
- saját formatervezés
- szaktanácsadás
- rendelkezőre áll

MOLECZ/FÉNY
ART DESIGN KFT

600
világítási újdonság
folyamatos akciók

MOLECZ FÉNY Budapest
H-1113 Budapest,
Karolina út 17.
Tel.: 0036/1/385 22 12
Fax: 0036/1/385 16 42

www.orion.co.at

Boldog Karácsonyi ünnepeket

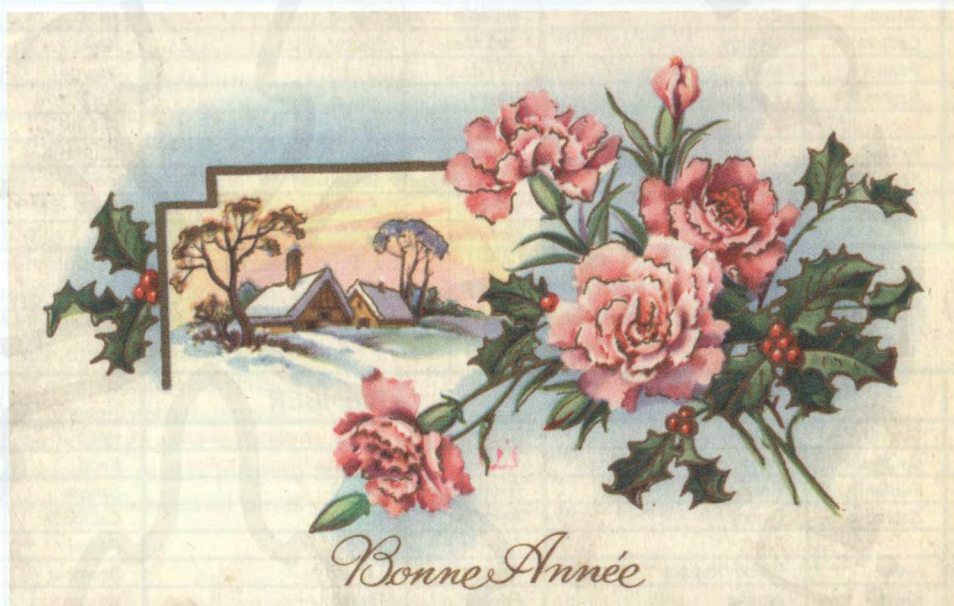
Kellemes karácsonyi ünnepeket

Karácsonyi üdvözlét

Boldog új évet.

Bonne Année

Kellemes Karácsonyi Ünnepeket
és
Boldog új évet.

Boldog
újévet!